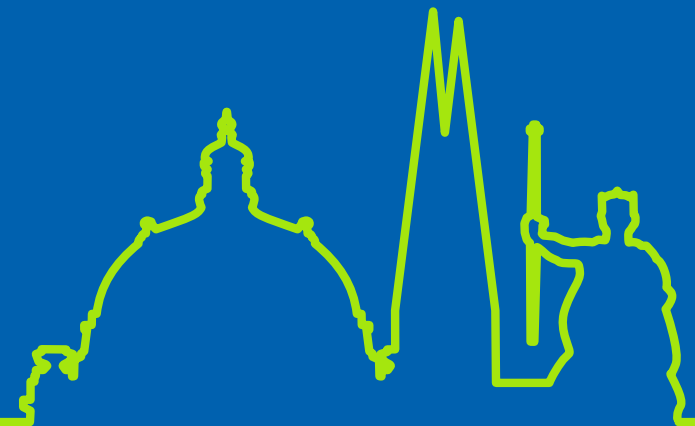

ZAGREBAČKI
HOLDING

IZVJEŠĆE O ODRŽIVOSTI

2023

ZAGREBAČKI
HOLDING

Izvešće o održivosti Zagrebačkog holdinga za 2023. godinu

Društva Grupe primarno posluju na domaćem tržištu.

Sjedište: Ulica grada Vukovara 41, Zagreb
MBS: 080042653
OIB: 85584865987
Temeljni kapital: 421.666 tisuća EUR
Broj zaposlenih na 31.12.2023.: 7.302

Broj uvrštenih obveznica povezanih s održivim poslovanjem
na Službenom tržištu Zagrebačke burze: 305.000.000

Datum izdanja: 11.7.2023.
Datum dospjeća: 11.7.2028.
Kamata: Fiksna 4,90%, uz polugodišnju isplatu

Impressum

Izdavač

Zagrebački holding d.o.o.
Ulica grada Vukovara 41, 10000 Zagreb, GRI 102-3
www.zgh.hr

Za izdavača

Sektor za strategiju, razvoj i usklađenost poslovanja
U pripremi ovog izvješća sudjelovali su stručne službe svih članica
Grupe Zagrebački holding

Sadržaj

01 Uvod, GRI 102-5	5
Grupa u brojkama u 2023.	6
Pismo predsjednika Uprave	8
02 Profil Grupe, GRI 102-5, GRI 102-6, 102-7, GRI 102-4, GRI 102-1, GRI 102-2	11
Organizacija Grupe, GRI 102-5	13
Opis poslovanja, GRI 102-2, GRI 102-4	14
Taksonomski prihvatljive aktivnosti Grupe	17
Ključni pokazatelji (KPI)	20
Djelatnosti sa značajnim stvarnim i potencijalnim utjecajima na lokalnu zajednicu, GRI 413-1	21
03 Strateški pristup održivosti – održivo poslovanje kao dio poslovne strategije, GRI 102-14, GRI 102-47	23
Strategija održivosti Zagrebačkog holdinga 2023. – 2028.	25
Procjena dvostruke materijalnosti / implementacija ESG zakonodavnog okvira	26
Doprinos ciljevima održivog razvoja	27
Informiranje i uključivanje dionika, GRI 102-40, GRI 102-42, GRI 102-43, GRI 102-44	29
Komunikacija s korisnicima usluga	31
Dobavljači Grupe i komunikacija s dobavljačima, GRI 102-9, GRI 204-1	37
Nadležna tijela	38
Lokalna zajednica i mediji, GRI 413-1	39
Sponzorstva i donacije	42
04 Ključni utjecaji i rizici je izložena Grupa GRI 102-11, GRI 102-15	45
Rizici povezani s klimom, GRI 201-2	46
Upravljanje kriznim situacijama	47
Realizirani poslovni rizici	48
05 Korporativno upravljanje upravljanja u 2023. godini, GRI 102-18, 202-2	49
Rukovodstvo i organizacija upravljanja	49
Skupština Društva	50
Nadzorni odbor	50
Uprava	51
Revizijski odbor – pododbor Nadzornog odbora	51
Odgovornost voditelja podružnica i Uprave povezanih društva	51
Statusne promjene u 2023. godini, GRI 102-10	52
Sustav unutarnjih kontrola	52

Sustavi upravljanja kvalitetom, okolišem, sigurnosti	52
Etičnost i transparentnost poslovanja, GRI 102-16, GRI 102-17	53
Politika raznolikosti, GRI 405-1	53
Etički kodeks	54
Sukob interesa i antikorupcija, GRI 205-1, GRI 205-2, GRI 205-3	54
Tržišno natjecanje, GRI 206-1	55
Ostvarivanje prava na pristup informacijama	55
GDPR ili zaštita osobnih podataka	56
06 Financijska i tržišna pitanja, GRI 102-45	59
Financijski aspekt poslovanja	59
Zaštita potrošača, GRI 102-8, GRI 401-1, GRI 405-1, GRI 405-2	63
07 Ljudi Zagrebačkog holdinga	67
Organizacijska kultura i procesi razvoja ljudskih resursa grupe	67
Zaposlenici, GRI 102-8, GRI 401-1, GRI 405-1, GRI 405-2	68
Zdravlje i sigurnost zaposlenika, GRI 403-1, GRI 403-2, GRI 403-3, GRI 403-4, GRI 403-5, GRI 403-6, GRI 403-7, GRI 403-8, GRI 403-9, GRI 403-10	72
08 Održivo poslovanje grupe – implementacija održive strategije	77
Stvaranje vrijednosti u 2023. godini - projekti Grupe, GRI 203-1; Društveno odgovorno poslovanje u praksi	77
Racionalno korištenje energenata i resursa	82
Okoliš je naša briga	82
Materijali, GRI 301-1, GRI 301-2, GRI 301-3	83
Upravljanje vodom, GRI 303-1, GRI 303-3	83
Energija i energetska učinkovitost, GRI 302-1, GRI 302-5	86
Emisije	90
Biološka raznolikost, GRI 304-1, GRI 304-2, GRI 304-3	92
Očekivani razvoj Grupe	93
09 Prilog: Izvještavanje o ciljevima uspješnosti vezanim uz obveznice povezane s održivim poslovanjem	97
10 Dodaci	107
Članstva GRI 102-13	107
Dostupni smo	108
GRI indeks	110

01 Uvod

GRI 102-5

Zagrebački holding d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) osnovan je 2006. godine u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima i u 100% je vlasništvu Grada Zagreba, koji je ujedno i jedini osnivač društva. Nastao je prijenosom poslovnih udjela 22 trgovačka društva u vlasništvu Grada Zagreba na trgovačko društvo Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o., koje preuzima ulogu holding poduzeća. Godine 2007. mijenja ime u Zagrebački holding d.o.o. Nakon daljnjih statusnih promjena, danas je Zagrebački holding zajednica povezanih društava i ustanove, koji čine Grupu Zagrebački holding, (dalje u tekstu: Grupa), čije je vodeće društvo u kreiranju poslovnih politika Grupe Zagrebački holding d.o.o.

Zagrebački holding d.o.o. se sastoji od 12 podružnica koje obavljaju djelatnosti nekadašnjih gradskih poduzeća, a vlasnik je i 5 trgovačkih društava te jedne ustanove.

Grupa u brojkama u 2023.

42,3% stopa odvojenog sakupljanja komunalnog otpada u okviru javne usluge za Grad

46% udio odvojeno sakupljenog komunalnog otpada, uzimajući u obzir i dodatne količine koje nisu komunalni otpad već su sakupljene iz održavanja čistoće javnih površina te zeleni otpad od održavanja parkova u Gradu Zagrebu

5.829 t ili **15,5% u odnosu na prethodnu godinu** povećane količine biootpada obrađenog na kompostanama (**s 37.637 t na 43.466 t**)

172.123,93 t oporabljeno neopasnog otpada vlastitim resursima

721,95 t oporabljeno opasnog otpada vlastitim resursima

3.611 spremnika-zvona za papir, plastiku i staklo

966 zelenih otoka sa sva tri spremnika

28.445.124 kWh proizvedeno električne energije iz obnovljivih izvora

16.742.517 m³ iscrpljena količina odlagališnog plina

46.099,19 t ili **6,03% manje u 2023.** emisije CO₂ u odnosu na 2022. (**s 764.428,88 t na 718.329,69 t**)

55.553.388 m³ isporučeno vode krajnjim potrošačima

4,4 km sagrađeno novih vodoopskrbnih cjevovoda

12,5 km sanirano vodoopskrbnih cjevovoda

1.028 priključeno novih vodoopskrbnih priključaka

206.144.219 m³ ispušteno vode na području aglomeracije Zagreb

11 km sagrađeno novih kanala na mreži odvodnje

1,2 km sanirano kanala i kanalskih objekata

628 novih kanalskih priključaka na mrežu

47 saniranih kanalskih priključaka

3.698.245.825 kWh isporučeno prirodnog plina krajnjim potrošačima

3.985 km ukupna dužina plinovoda na distribucijskom području

8 km rekonstruirano starih i sagrađeno novih plinovoda

29.979 obračunskih mjernih mjesta opskrbe plinom

4.296 ili **95% više nego 2022. godine** stabala posađeno u zagrebačkim parkovima i drvodredima kao popuna i zamjena

12.263.337 m² održanih parkovnih površina

24 % porast mase plaća s uključenim jednokratnim godišnjim neoporezivim neto primicima radnika

564.873 pruženo usluga u Holding centru

380.189 zaprimljenih zahtjeva putem digitalne komunikacije

11.544 ostvareno kontakata putem aplikacija i društvenih mreža

Pismo predsjednika Uprave

Zagrebački holding d.o.o., kao jedna od ključnih komunalnih korporacija u Republici Hrvatskoj, tijekom 2023. godine nastavilo je s ambicioznim programom restrukturiranja i održivog razvoja, usmjeravajući se prema održivim i ekonomski efikasnim operativnim standardima. Aktivnosti i strateške odluke Društva/Grupe odražavaju duboku integraciju s korporativnim i socijalnim aspektima zajednice koju služi, s posebnim naglaskom na poboljšanje infrastrukture, energetske efikasnosti i odgovorno upravljanje resursima.

Tijekom 2023. godine usvojena je Strategija održivosti Zagrebačkog holdinga koje je usvojena i od članica Grupe. Strategija održivog razvoja Društva postavlja temelje za dugoročno planiranje koje uključuje ključne ciljeve poput povećanja udjela odvojeno prikupljenog komunalnog otpada i korištenja obnovljivih izvora energije. Uspješna implementacija solarnih elektrana na objektima Društva ne samo da potvrđuje predanost Društva održivosti, već i njegovu sposobnost da prati najnovije trendove u tehnologiji i energetskej efikasnosti. Projekt solarizacije, koji obuhvaća izgradnju solarnih elektrana na krovovima zgrada i postrojenja, ključan je u prijelazu Društva i Grupe na samoodrživu potrošnju energije i troškovnu efikasnost.

Grupa je predano radila i dodatno doprinijela napretku u sva 3 stupa održivog razvoja: okolišnom, društvenom i upravljačkom.

Tijekom 2023. godine, Društvo je poduzelo značajne korake u poboljšanju materijalnih prava radnika, ispravivši dugogodišnje nepravilnosti u sustavu nagrađivanja putem izmjena Kolektivnog ugovora (s trajanjem do kraja ožujka 2026. godine). To je rezultiralo povećanjem masa plaća za 24%, uz postizanje veće transparentnosti i povjerenja u procese upravljanja ljudima. Nadalje, evaluacija i nova sistematizacija radnih mjesta osigurala je pravedniju raspodjelu poslova i odgovornosti, čime je postignuta veća organizacijska efikasnost i zadovoljstvo zaposlenika.

Paralelno s tim, intenzivno se radilo na razvoju zaposlenika kroz različite oblike organiziranih edukacija i programe uvodnih seminara za novozaposlene radnike, što je dovelo do jačanja operativnih kapaciteta.

Nastavljen je rad na poboljšanju gradske infrastrukture. Podružnica Zagrebačke ceste provodila je važne radove na uređenju prometnica, koristeći sredstva iz Ugovora za asfaltiranje cesta iz Fonda solidarnosti EU. Projekti poput uređenja Aleje Matije Ljubeka i Sljemenske ceste, te asfaltiranja južnog nasipa, predstavljaju ključne korake u poboljšanju infrastrukture grada Zagreba, istovremeno naglašavajući važnost promicanja održivog prometa putem projekta Greenway.

Podružnica Čistoća također je aktivno sudjelovala u poboljšanju infrastrukture i održivosti, fokusirajući se na oporabu otpada vlastitim resursima i otvaranje najvećeg reciklažnog dvorišta u kolovozu 2023. godine. Slijedom navedenog, sav glomazni otpad grada Zagreba oporabljuje se vlastitim resursima čime su ostvareni pozitivni efekti na upravljanju troškovima u odnosu na zbrinjavanje kod vanjskog oporabitelja.

Podružnica Čistoća je tijekom 2023. godine provela znatna unapređenja u sustavu gospodarenja otpadom.

Sustav naplate miješanog komunalnog otpada kojim se krajem 2022. godine uvela naplata po količini predanog kućnog otpada je tijekom 2023. godine pokazao rezultate. U razdoblju do kraja 2023. napravljen je značajan skok u smanjenju količine miješanog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalište otpada Jakuševac, uz istovremeno povećanje količine reciklabilnih vrsta otpada te je za očekivati da se spomenuti trend nastavi u narednim razdobljima. Ukupna količina odvojeno sakupljenog komunalnog otpada na području Grada Zagreba povećana je u odnosu na 2022. godinu za 26,8 %.

Nadalje, projekt izgradnje podzemnih i polupodzemnih spremnika za otpad, na 50 lokacija, smanjuje vizualno onečišćenje zagrebačke gradske jezgre i utječe na povećanje odvojeno sakupljenog reciklabilnog otpada.

Pozitivan primjer kružnog gospodarenja materijalima je uporaba materijala od uklanjanja otpada nastalog u postupku obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba za potrebe izgradnje privremenog skladišta građevinskog materijala Resnik te ponovno korištenje starog asfalta iz cestovnih kolnika koje generira Podružnica Zagrebačke ceste u postupku redovitog održavanja prometnica Grada Zagreba.

Društvo planira sveobuhvatan projekt obnove komunalne infrastrukture od 2024. do 2026. godine, uključujući nabavku modernijih strojeva za gospodarenje otpadom, sadnju stabala te održavanje cesta radi poboljšanja kvalitete života građana i infrastrukture grada. Projekt će omogućiti učinkovitije prikupljanje otpada, proširenje zelenih prostora te osigurati sigurnost prometa kroz modernizaciju opreme za održavanje cesta, dok će ekološki prihvatljiva vozila i oprema doprinijeti smanjenju emisija i očuvanju okoliša. Ova inicijativa predstavlja značajan korak prema modernizaciji infrastrukture i unaprjeđenju kvalitete života građana, dok istovremeno pridonosi smanjenju ugljičnog otiska i očuvanju okoliša.

Projekt e-platfoma predviđa modernizaciju sustava koji bi građanima omogućio jednostavan pristup uslugama Grupe i bolju kontrolu potraživanja i naplate.

Društvo je adresiralo i svoju otpornost na upravljanje kriznim situacijama. U srpnju 2023. godine, Zagreb je pogodilo razorno orkansko nevrijeme, na što je Društvo odgovorilo mobilizacijom svojih podružnica Zrinjevac, Čistoća i Zagrebačke ceste te angažmanom svih raspoloživih resursa radi sanacije posljedica nevremena. Ova situacija nije samo zahtijevala hitnu reakciju već je potaknula i procjenu rizika te planove kontinuiteta poslovanja radi jačanja otpornosti na buduće klimatske izazove.

U studenom i prosincu 2023. godine, Društvo se suočilo s ozbiljnim odronom otpada na odlagalištu otpada Jakuševac – Prudinec. Uzrok ovog incidenta još uvijek nije poznat, te se provodi program istražnih radova kako bi se utvrdili uzroci i okolnosti tog događaja. Društvo aktivno surađuje s nadležnim tijelima radi razumijevanja dubinskog stanja odlagališta i implementacije mjera za smanjenje rizika od sličnih incidenata u budućnosti te izradi planova za sanaciju, što se planira tijekom 2024. godine.

Strategija Društva također se fokusira na društveni doprinos, što se odražava u inicijativama poput izgradnje i opremanja domova za starije osobe i edukativnih ustanova. Ove inicijative, financirane iz javnih i privatnih izvora, naglašavaju ulogu Društva u poboljšanju društvenih usluga i infrastrukture, što direktno doprinosi boljem standardu i kvaliteti života u zajednici.

Izazovi i perspektive

Iako je Društvo postiglo značajan napredak u mnogim područjima, suočava se s nizom izazova, uključujući prilagodbu na brzo mijenjajuće energetske i ekološke regulative, upravljanje rizicima povezano s globalnim ekonomskim promjenama, te potrebu za stalnim investiranjem u modernizaciju tehnologije i obuke zaposlenika. Budućnost Društva ovisit će o njegovoj sposobnosti da se prilagodi ovim izazovima te pravovremenoj realizaciji modernizacije operacija, da održi financijsku stabilnost i nastavi s provedbom strategije održivosti.

Ivan Novaković,
predsjednik Uprave Zagrebačkog Holdinga d.o.o.

Misija

“ Omogućavamo Zagrepčanima i lokalnoj zajednici zdrav, ugodan i siguran urbani život 24 sata na dan. ”

Vizija

“ Biti pouzdan član zagrebačkih obitelji i pozitivna energija gradskog života. ”

02 Profil Grupe

GRI 102-5, GRI 102-6, 102-7, GRI 102-4, GRI 102-1, GRI 102-2

Kratki pregled ključnih informacija o Grupi Zagrebački holding:

Grupa pruža usluge od općeg gospodarskog interesa po načelima javne službe

Vlasnička struktura

- Zagrebački holding d.o.o. je u 100%-tnom vlasništvu Grada Zagreba te je matično društvo Grupe Zagrebački Holding.

Broj zaposlenih

- Na 31. prosinca 2023. Grupa je zapošljavala 7.302 radnika.

Organizacijska struktura

- Grupa se sastoji se od 12 podružnica koje obavljaju djelatnosti nekadašnjih gradskih trgovačkih društava, a vlasnik je 5 trgovačkih društava te jedne ustanove.

Struktura prihoda

- Grupa ima diversificiranu strukturu prihoda.
- Stabilni i redoviti poslovni priljevi, posebice u komunalnim djelatnostima, uz potencijal rasta tržišnih djelatnosti.
- Ukupni prihod: 803,23 m EUR.

Korisnici usluga

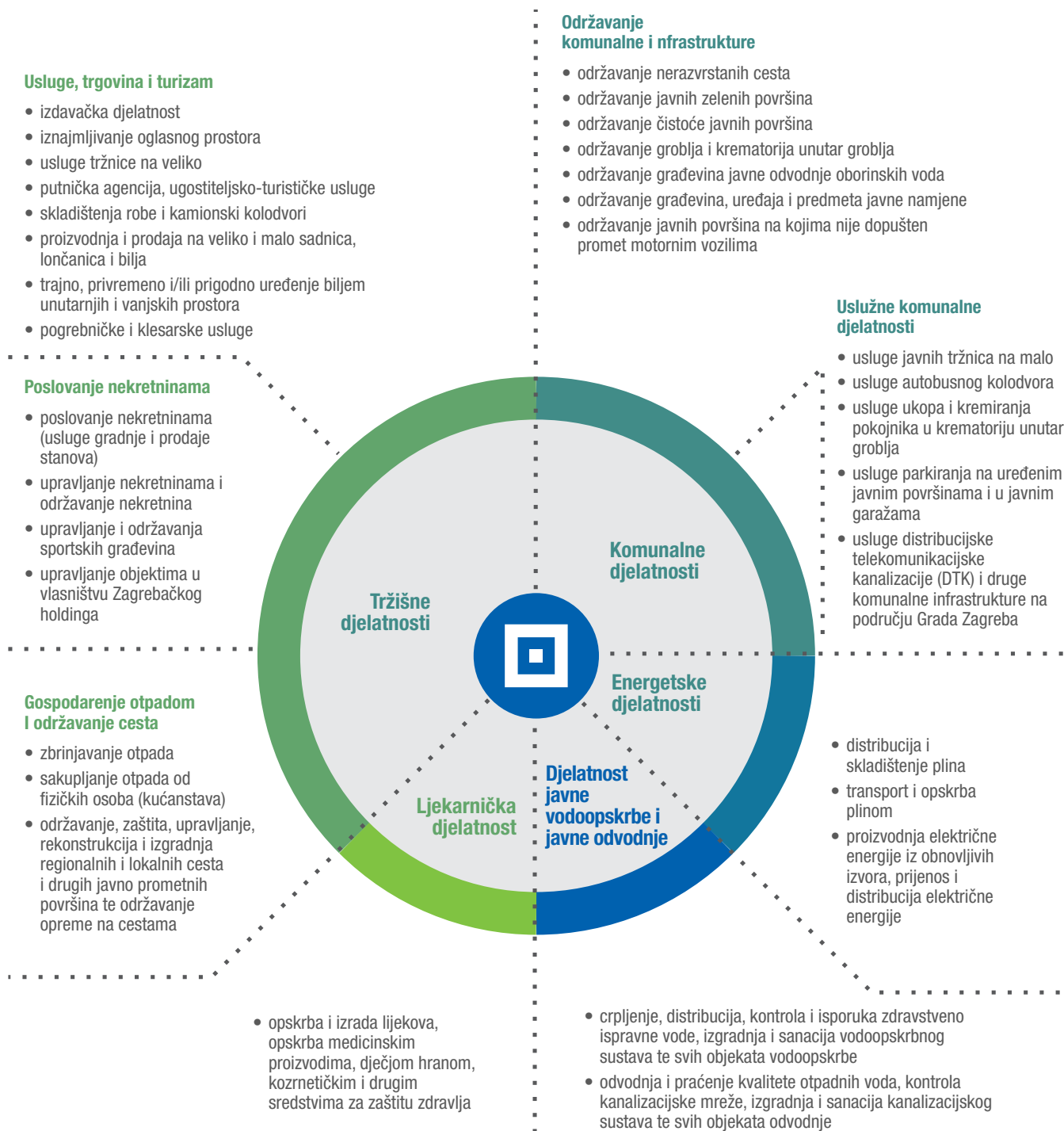
- Djelatnosti Grupe od vitalnog su značaja za funkcioniranje Grada Zagreba.
- Široka i stabilna baza od 1,1 milijun korisnika s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Grupa promiče temeljne etičke vrijednosti u poslovnim odnosima, odgovorno ispunjava svoje obveze prema korisnicima, poslovnim partnerima i radnicima Grupe te bez kompromisa primjenjuje princip jednakih mogućnosti i raznolikosti u svim procesima i funkcijama.

U Grupi se potiče suradnja između svih podružnica, povezanih društava i ustanove na svim razinama, a koja se temelji na povjerenju, donošenju jasnih i brzih odluka te preuzimanju odgovornosti.

Posebna pozornost usmjerena je na postizanje održivog dugoročnog razvoja kroz ulaganja u unapređenje tehnologija, ali i poticanje inovacija kako bi se osigurala najbolja moguća usluga za građane.

Grupa zajednički osigurava više od 50 različitih usluga grupiranih u pet poslovnih područja (djelatnosti) – komunalne, energetske, tržišne, ljekarničke te javna vodoopskrba i odvodnja, od kojih se 20 usluga može smatrati uslugama od općeg gospodarskog interesa.

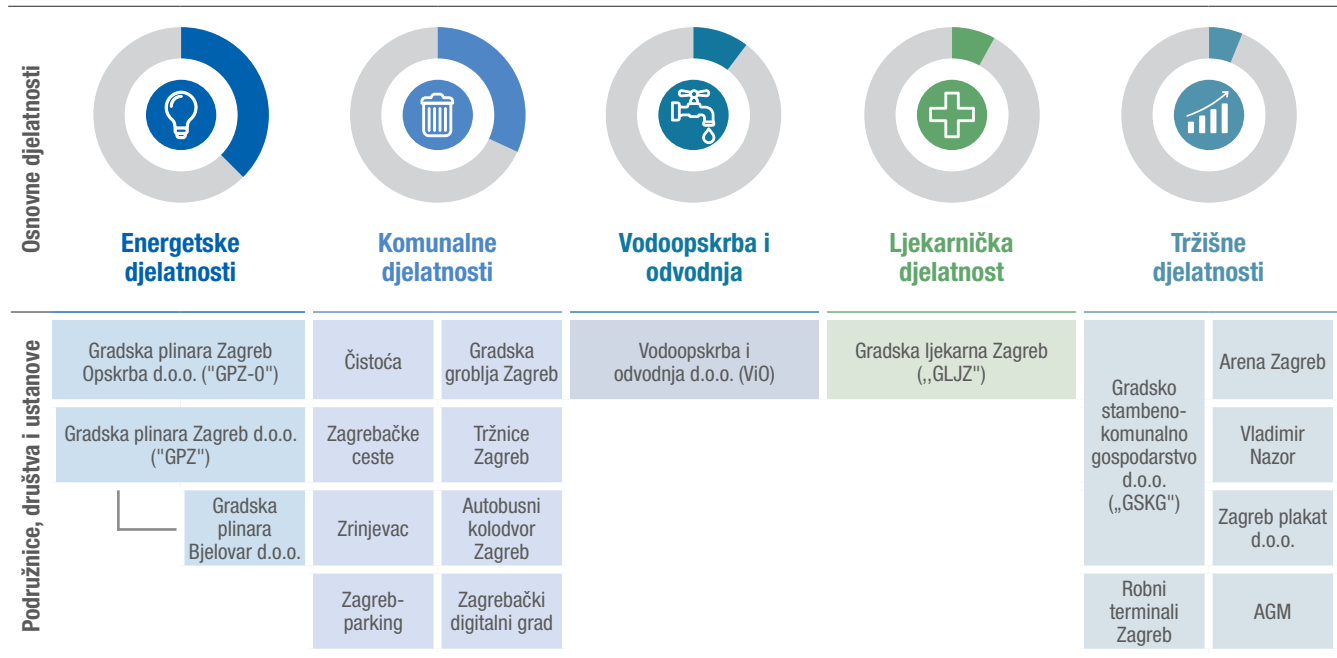

Organizacija Grupe

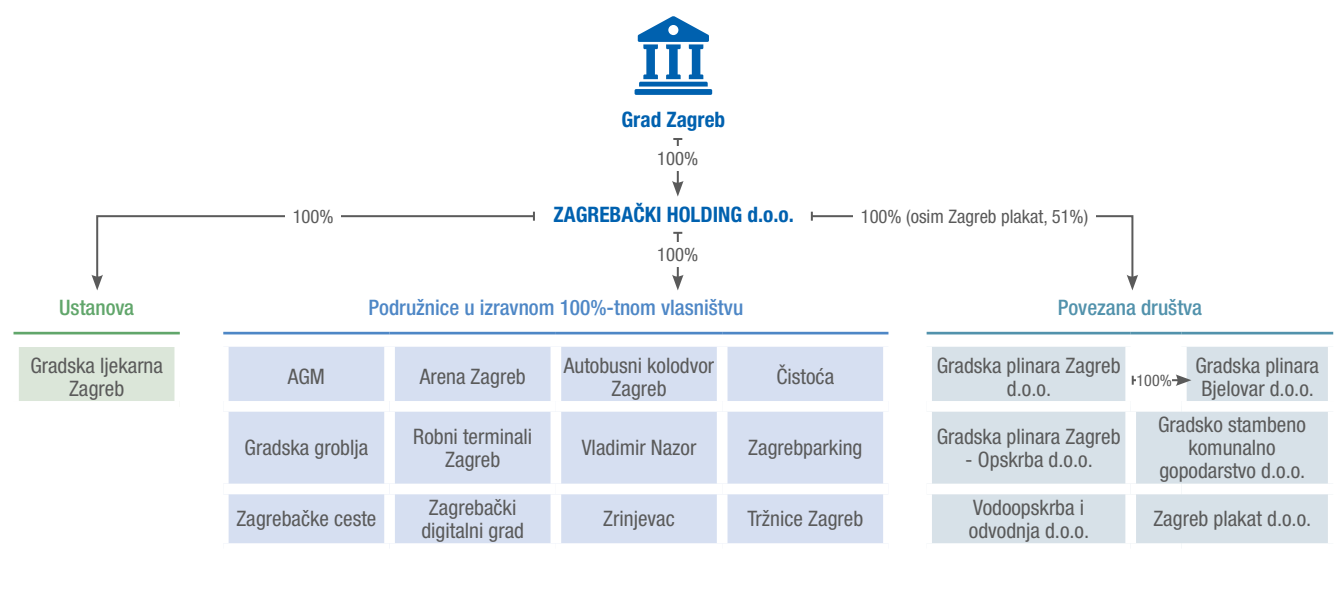
GRI 102-5

Poslovanje Grupe podijeljeno je u pet djelatnosti, a Izdavatelj je 100%-tni vlasnik svih niže navedenih društava, izuzev društva Zagreb plakat d.o.o. u kojem drži 51% vlasništva

Osnovne djelatnosti Grupe u 2023. godini*

Vlasnička struktura Grupe

Opis poslovanja, GRI 102-2, GRI 102-4

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 14

Nakladnička i galerijsko-izložbena djelatnost.

Dvadesetak specijaliziranih biblioteka

Tri knjižare

Utemeljena 1967. godine.

Avenija Marina Držića 4, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 2

Najveća sportska dvorana u Hrvatskoj s 90.340 m² bruto površine u 6 etaža.

Ukupno 15.000 mjesta

Predviđena za održavanje raznih sportskih, sajamskih, kulturnih, poslovnih događanja i koncerata.

Izgrađena 2008. godine.

Vice Vukova 8, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 43

Prijem i otprema autobusa i putnika, prodaja voznih karata i rezervacija mjesta u autobusima.

Prodaja karata na šalterima na lokaciji te on-line prodaja putem aplikacije OBEO

Utemeljen 1961., obnovljen 1987.

Avenija Marina Držića 4, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 1.866

Javna usluga skupljanja komunalnog otpada i održavanja čistoće javnih površina grada.

Upravljanje zagrebačkim odlagalištem otpada – Jakuševec/Prudinec.

11 fiksnih reciklažnih dvorišta, 10 mobilnih reciklažnih dvorišta

Utemeljeno 1923. godine.

Radnička cesta 82, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 254

Pogrebni poslovi i poslovi ukopa, održavanje groblja i Krematorija, uređenje groblja.

28 groblja na području grada Zagreba.

Groblje Mirogoj – zaštićeno kulturno-povijesna cjelina.

Utemeljeno 1873. godine.

Aleja H. Bollea 27, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 103

Prihvat i skladištenje roba u unutarnjem i međunarodnom prometu na dvije lokacije – Jankomir i Žitnjak.

Raspolaže s 160.000 m² zatvorenog i više od 35.000 m² otvorenog skladišnog prostora.

Kamionsko i certificirano sigurno vanjsko teretno parkiralište.

Osnovani 1953. kao „Skladišta“.

Jankomir 25, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 212

Prodaja voća i povrća na otvorenim prostorima i veletržnica.

Usluga skladištenja voća i povrća i njihovih prerađevina.

Posluje na 22 lokacije

Tržnica Dolac djeluje od 1930. godine.

Šubićeva 40/V, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 141

Organiziranje putovanja za djecu i mlade u objektima na moru i Gradu mladih u Zagrebu.

Upravljanje objektima na Sljemenu – Tomislavovim domom i Snježnom kraljicom.

Edukativni programi za djecu i mlade

Osnovan 1962. godine.

Maksimirska 51, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 638

Održavanje, upravljanje i zaštita javnih i nerazvrstanih cesta u gradu Zagrebu.

Održavanje mostova i cestovnih objekata, te realizacija malih komunalnih akcija po četvrtima.

Kompletna organizacija zimske službe po svim dijelovima grada.

Djeluje od 1947. godine.

Donje Svetice 48, Zagreb

ZAGREBAČKI DIGITALNI GRAD

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 16

Izgradnja, održavanje i upravljanje infrastrukturom za komunikacijske djelatnosti.

Gospodarenje i iznajmljivanje DTK kableske kanalizacije.

Polaganje vlastite infrastrukture i kablova za buduće iznajmljivanje.

Osnovan 2006. godine.

Donje Svetice 48, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 313

Organizacija i nadzor prometa u mirovanju – javna parkirališta i deset javnih garaža.

Mjesta za električna vozila, te obiteljska parkirališna mjesta.

Premještanje i prijenos nepropisno parkiranih vozila.

Organizira promet od 1965. godine.

Šubićeva 40/III, Zagreb

vlasništvo: 100%

zaposlenih: 738

Projektiranje, uređenje i održavanje javnih zelenih površina i dječjih igrališta.

Proizvode sadnice lončanice, rezano cvijeće, zemlju i kompost.

Floraart – međunarodna vrtna izložba cvijeća.

Gradska vrtlarija djeluje od 1893. godine.

Remetinečka cesta 15, Zagreb

vlasništvo: 100%

prihod: 22.556.681 €

zaposlenih: 387

Operator distribucijskog sustava plina.

Održavanje i gradnja sigurnog distribucijskog sustava.

Uvođenje daljinskog očitavanja.

Utemeljena 1862. godine.

Radnička cesta 1, Zagreb

vlasništvo: GPZ 100%

prihod: 1.602.429 €

zaposlenih: 27

Tvrtka kćer GPZ-a za područje Bjelovarsko bilogorske županije.

Operator distribucijskog sustava plina.

Distribucija plina plinskom distributivnom mrežom.

Blajburških žrtava 18, Bjelovar

vlasništvo: 100%

prihod: 333.129.000 €

zaposlenih: 99

Opskrbljivač prirodnim plinom kupaca spojenih na distributivni sustav.

Besplatna on-line usluga i aplikacija - MOJ RAČUN.

Isporučeno 3.821.270.530 kWh plina u 2023. godini.

Osnovani 2008. godine.

Radnička cesta 1, Zagreb

vlasništvo: 100%

prihod: 16.988.884 €

zaposlenih: 318

Upravitelj zgradama u Zagrebu i Hrvatskoj.

Pružava pravnu i tehničku pomoć prilikom upravljanja zgradama.

Održava Grički top i javne fontane.

Osnovan 1990. godine.

Savska cesta 1, Zagreb

vlasništvo: 100%

Neto prihod: 103.378.446 €

zaposlenih: 1.064

Crpljenje, kontrola kvalitete, distribucija i isporuka vode.

Odvodnja i praćenje kvalitete otpadnih voda.

Muzej vodoopskrbe.

Uspostavljen vodovod 1878. godine, a kanalizacija 1892. godine.

Folnegovićeve 1, Zagreb

vlasništvo: 51%

Neto prihod: 4.694.303 €

zaposlenih: 12

Usluga vanjskog oglašavanja na plakatnim površinama.

Jumbo plakati, billboardi, reklamni panoi.

Hebrangova 32, Zagreb

Ustanova:

vlasništvo: 100%

prihod: 4.125.044 €

zaposlenih: 420

Ugovorna zdravstvena jedinica

38 ljekarničkih jedinica.

Galenski i analitički laboratorij.

Ljekarna koja datira još iz 14. stoljeća.

Utemeljena 1966. godine.

Kralja Držislava 6, Zagreb

Taksonomski prihvatljive aktivnosti Grupe

EU taksonomija je okvir Europske unije usmjeren na identifikaciju i klasifikaciju održivih gospodarskih aktivnosti. Cilj je definirati što se smatra održivim, posebice u kontekstu ekološke održivosti, kako bi se potaknulo održivo financiranje i investicije. EU taksonomija pomaže investitorima, poduzećima i financijskim institucijama da bolje razumiju kako njihove aktivnosti utječu na okoliš i društvo te omogućuje transparentnost u vezi s održivim financiranjem.

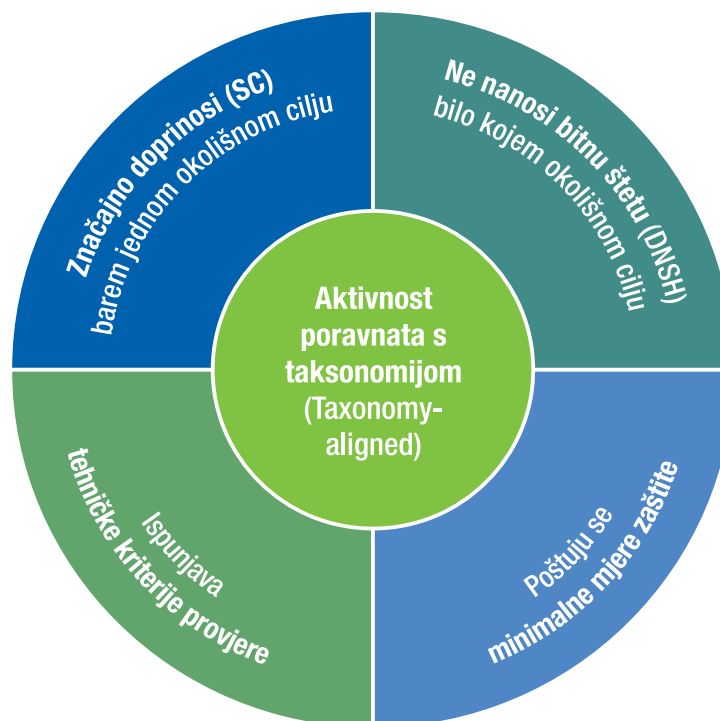
EU taksonomija temelji se na ambicijama Europske unije da postigne ciljeve održivog razvoja i Europski zeleni plan koji se bavi pitanjima zaštite okoliša i borbe protiv klimatskih promjena. Ovaj okvir igra ključnu ulogu u promicanju održivog financiranja i potiče tranziciju prema održivom gospodarstvu.

Uredba EU o taksonomiji uspostavlja šest okolišnih ciljeva:

1. Ublažavanje klimatskih promjena
2. Prilagodba klimatskim promjenama
3. Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa
4. Prijelaz na kružno gospodarstvo
5. Sprječavanje i kontrola onečišćenja
6. Zaštita i obnavljanje bioraznolikosti i ekosustava

Kako bi se mogla smatrati ekološki održivom, prema članku 3. Uredbe o EU taksonomiji, gospodarska djelatnost mora ispuniti 4 sveobuhvatna uvjeta:

1. Znatno doprinosti barem jednom okolišnom cilju;
2. Bitno ne štetiti niti jednom okolišnom cilju (DNSH eng. Do No Significant Harm);
3. Treba se provoditi u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama;
4. Usklađena je s kriterijima tehničke provjere koje utvrdi Europska komisija.

Za svaki od ciljeva zaštite okoliša EU taksonomija je identificirala relevantne gospodarske djelatnosti. S tim djelatnostima povezani su tehnički kriteriji provjere koji definiraju doprinosi li aktivnost značajno ovom ekološkom cilju.

Nadalje, iako djelatnost zadovoljava tehničke kriterije provjere, ista ne smije značajno štetiti ni jednom od preostalih 5 ekoloških ciljeva te mora biti u skladu s *Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima* i *Smjernicama OECD-a*.

Tek po ispunjenju navedenih kriterija, djelatnost se može definirati kao održiva.

Grupa primarno obavlja djelatnosti koje su od općeg gospodarskog (javnog) interesa i od ključne su važnosti za kvalitetu i standard života građana grada Zagreba. Primarno su grupirane u poslovna područja komunalnih, energetskih i tržišnih usluga. S obzirom na prirodu usluga koje grupa pruža, za potrebe izrade izvještaja o EU taksonomiji, uz osnovne djelatnosti razmatrane su i pripadajuće aktivnosti, kako bi se primjenom kriterija tehničke provjere utvrdilo jesu li iste taksonomski prihvatljive te jesu li usklađene s EU taksonomijom.

Procjena usklađenosti provedena je na sljedeći način:

1. Identificirane su taksonomski prihvatljive gospodarske djelatnosti.
2. Izvršena je provjera jesu li za identificirane taksonomski prihvatljive djelatnosti ispunjeni kriteriji značajnog doprinosa u barem jednoj od šest okolišnih kategorija/ciljeva.
3. Za gospodarske djelatnosti koje ispunjavaju kriterij značajnog doprinosa provjereno je da one bitno ne štete niti jednom drugom okolišnom cilju (DNSH kriterij).
4. Izvršena je provjera ima li predmetna gospodarska djelatnost negativan utjecaj na minimalne zaštitne mjere.

Identificirane taksonomski prihvatljive gospodarske aktivnosti usklađene s okolišnim ciljevima su:

- » **Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru** (poglavlje 5.5. Uredbe 2021/2139; NACE 2.1: stavka 38.11 Skupljanje neopasnog otpada) u dijelu koji se odnosi na okolišne ciljeve: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama.

Aktivnosti se odnose na odvojeno prikupljanje reciklabilnih vrsta otpada izravno od korisnika na kućnom pragu, na zelenim otocima i u reciklažnim dvorištima. Sav odvojeno prikupljeni otpad izravno od korisnika namijenjen je pripremi za ponovnu uporabu ili recikliranje te se transportira izravno do ovlaštenih oporabitelja. Dodatno se na Servisno operativnom centru Jakuševac izdvajaju korisne sirovine iz glomaznog otpada te se pripremaju dalje za ponovnu uporabu, odnosno reciklažu. Sav odvojeno prikupljeni neopasni otpad koji je odvojen na izvoru namijenjen je pripremi za ponovnu uporabu ili postupcima recikliranja te je stoga ispunjen kriterij značajnog doprinosa aktivnosti, zaustavljanju klimatskih promjena.

- » **Kompostiranje biootpada** (poglavlje 5.8. Uredbe 2021/2139; NACE 2.1: stavka 38.11 Skupljanje neopasnog otpada) u dijelu koji se odnosi na okolišne ciljeve: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama, odnosno
- » **Oporaba biootpada anaerobnom razgradnjom ili kompostiranjem** (poglavlje 2.5. Uredbe 2023/2486; NACE 2.1: stavka 38.21 Oporaba materijala) u dijelu koji se odnosi na okolišni cilj: znatan doprinos prelasku na kružno gospodarstvo.

Uključuje aktivnosti vezane uz javnu uslugu održavanja zelenih površina gdje se sav prikupljeni zeleni otpad kompostira na dvije kompostane u vlasništvu Grupe. Na navedenim kompostanama također se u 2023. godini većim dijelom kompostirao biootpad prikupljen iz kućanstava u gradu Zagrebu. Odvojeno prikupljeni biološki otpad se kompostira, a produkti kompostiranja se koriste kao organsko gnojivo.

- » **Izgradnja, proširenje i rad sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom** (poglavlje 5.1. Uredbe 2021/2139; NACE 2.1: stavka 36.00 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom i stavka 42.99 Gradnja ostalih građevina niskogradnje) u dijelu koji se odnosi na okolišne ciljeve: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama.
- » **Obnova sustava za prikupljanje, pročišćavanje i opskrbu vodom** (poglavlje 5.2. Uredbe 2021/2139; NACE 2.1: stavka 36.00 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom i stavka 42.99 Gradnja ostalih građevina niskogradnje) u dijelu koji se odnosi na okolišne ciljeve: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama.

- » **Proizvodnja, ugradnja i povezane usluge za tehnologije kontrole istjecanja koje omogućuju smanjenje i sprečavanje istjecanja u vodoopskrbnom sustavu** (poglavlje 1.1. Uredbe 2023/2486; NACE 2.1: stavka 36.00 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom i stavka 42.99 Gradnja ostalih građevina niskogradnje) u dijelu koji se odnosi na okolišni cilj: znatan doprinos zaštiti vodnih resursa.
- » **Opskrba vodom** (poglavlje 2.1. Uredbe 2023/2486; NACE 2.1: stavka 36.00 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom i stavka 42.99 Gradnja ostalih građevina niskogradnje) u dijelu koji se odnosi na okolišni cilj: znatan doprinos održivom korištenju i zaštiti vodnih resursa.

Niz taksonomskih djelatnosti uključuju aktivnosti Vodoopskrbe i odvodnje d.o.o. (dalje u tekstu: ViO), povezanog društva Zagrebačkog holdinga d.o.o., koje je javni isporučitelj vodnih usluga te u potpunosti upravlja sustavom vodoopskrbe i odvodnje u gradu Zagrebu i bližoj okolici. Time izravno utječe na pitanje održivog gospodarenja resursima koje je procijenjeno ključnim okolišnim utjecajem Grupe. Glavne djelatnosti društva su crpljenje, kontrola kvalitete, distribucija i isporuka zdravstveno ispravne vode te odvodnja i praćenje kvalitete otpadne vode, kontrola kanalizacijske mreže, kao i gradnja i sanacija vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava te svih objekata vodoopskrbe i odvodnje. ViO pruža cjelokupnu uslugu na području Grada Zagreba, Svete Nedelje i Općine Stupnik, a vodom opskrbljuje i grad Samobor.

- » **Proizvodnja električne energije solarnom fotonaponskom tehnologijom** (poglavlje 4.1. Uredbe 2021/2139; NACE 2.1: stavka 35.12. Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora) u dijelu koji se odnosi na okolišne ciljeve: doprinos ublažavanju klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama.

Uključuje aktivnosti vezanu uz postavljanje solarnih panela na lokaciji društva ViO te na zgradama i objektima Podružnica Zagrebačkog holdinga.

- » **Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada** (poglavlje 2.3. Uredbe 2023/2486; NACE 2.1: stavka 38.11 Skupljanje neopasnog otpada i stavka 38.12 Skupljanje opasnog otpada) u dijelu koji se odnosi na okolišni cilj: znatan doprinos prelasku na kružno gospodarstvo i
- » **Skupljanje (i prijevoz) opasnog otpada** (poglavlje 2.1. Uredbe 2023/2486; NACE 2.1: stavka 38.12 Skupljanje opasnog otpada) u dijelu koji se odnosi na okolišni cilj: znatan doprinos sprečavanju i kontroli onečišćenja.

Uključuje aktivnosti vezanu uz javnu uslugu sakupljanja i prijevoza nerazvrstanog komunalnog i drugog razvrstanog otpada, te prikupljanje istog u reciklažnim dvorištima. Uz neopasni otpad koji građani deponiraju, u reciklažnim dvorištima se prikupljaju i neke vrste opasnog otpada, a prijevoz rade ovlaštene tvrtke koje ujedno i oporabljaju prikupljeni otpad. Nerazvrstani komunalni otpad građana, kao javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, prikuplja se i komunalnim vozilima kojih je norma viša i niža od Euro V, ali pri nabavci novih vozila težimo nabaviti vozila prihvatljiva okolišu.

- » **Oporaba materijala iz neopasnog otpada** (poglavlje 5.9. Uredbe 2021/2139; NACE 2.1: stavka 38.32. Odlaganje ili trajno skladištenje otpada) u dijelu koji se odnosi na okolišni cilj: Znatan doprinos ublažavanju klimatskih promjena

Aktivnost se primarno odnosi na reciklažu građevinskog otpada i frezanog asfalta na postrojenju koje se nalazi na lokaciji Tišinska cesta 28. Najmanje 50% masenog udjela prerađenog odvojeno prikupljenog neopasnog otpada prerađuje se u sekundarne sirovine koje su prikladne za zamjenu sirovina u proizvodnim procesima.

Ključni pokazatelji (KPI)

Ukupni poslovni prihodi grupe Zagrebački holding u 2023. godini iznosili su 786.392 tisuća eura, dok su ukupni operativni rashodi iznosili 748.471 tisuća eura. Ukupni kapitalni rashodi iznosili su 35.414 tisuća eura. Ukupni poslovni prihodi Grupe vezani za taksonomski usklađene djelatnosti iznose 183.129 tisuća eura, dok ukupni operativni rashodi vezani za taksonomski usklađene djelatnosti iznose 181.411 tisuća eura. Ukupni kapitalni rashodi vezani za taksonomski usklađene djelatnosti iznose 11.696 tisuća eura.

Sve taksonomske djelatnosti usklađene s kriterijima tehničke provjere usklađene su i s minimalnim zaštitnim mjerama o ljudskim pravima i pravima na radu, a poslovne politike i prakse te pokazatelji su dani u prethodnim poglavljima.

Udio prihoda, operativnih rashoda i kapitalnih investicija od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom - objava za godinu 2023:

	% udio prihoda	% udio rashoda	% udio investicija
Ekonomске djelatnosti koje znatno doprinose UBLAŽAVANJU KLIMATSKIH PROMJENA	9%	9%	16%
Ekonomске djelatnosti koje znatno doprinose PRILAGODBI KLIMATSKIM PROMJENAMA	3%	3%	0%
Ekonomске djelatnosti koje znatno doprinose ODRŽIVOM KORIŠTENJU I ZAŠTITI VODNIH RESURSA	6%	6%	17%
Ekonomске djelatnosti koje znatno doprinose PRELASKU NA KRUŽNO GOSPODARSTVO	8%	10%	0%
Ekonomске djelatnosti koje znatno doprinose SPREČAVANJU I KONTROLI ONEČIŠĆENJA	0%	0%	0%
Sveukupno taksonomski prihvatljive djelatnosti *	23%	24%	33%

* Taksonomski prihvatljive djelatnosti: Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru i Oporaba materijala iz neopasnog otpada, usklađene su s dva cilja: ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba klimatskim promjenama. Stoga se prihodi i rashodi iz tih djelatnosti u tablici prikazuju u prihodima i rashodima iz djelatnosti usklađenih s oba cilja (u oba retka). Međutim, u sveukupnom zbroju prihoda i rashoda iz taksonomski prihvatljivih djelatnosti se ubrajaju samo jednom. Iz tog razloga udio prihoda i rashoda po ekonomskim djelatnostima usklađenim sa svakim od okolišnih ciljeva Uredbe o taksonomiji ne odgovaraju zbroju sveukupno taksonomski prihvatljivih djelatnosti.

Ključni pokazatelji za 2023. godinu uključuju:

- » Udio prihoda Grupe koji proizlaze iz proizvoda ili usluga povezanih s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivim te iznosi 23% (za 2022. godinu: 1,4%) i
- » Udio kapitalnih rashoda i udio operativnih rashoda koji se odnose na imovinu ili postupke povezane s gospodarskim djelatnostima koje se smatraju okolišno održivim, a iznose 33% (za 2022. godinu: 4,16%), odnosno 24% (za 2022. godinu: 4,22%).

Udio prihoda i rashoda iz taksonomski prihvatljivih djelatnosti je znatno veći od prošlogodišnjih obzirom da se je Grupa uskladila s *Delegiranom Uredbom 2023/2486, o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa, prelasku na kružno gospodarstvo, sprečavanju i kontroli onečišćenja ili zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima* implementacijom koje je utvrdila taksonomski prihvatljive djelatnosti u skladu s 4 dodatna okolišna cilja.

Najveći udio (više od 75%) u povećanju taksonomski prihvatljivih prihoda i rashoda imaju slijedeće djelatnosti Grupe:

- » **Opskrba vodom**, kojom se bavi povezano društvo ViO – djelatnost usklađena s okolišnim ciljem „znatno doprinosi

održivom korištenju i zaštiti vodnih resursa“

- » **Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada**, kojom se bavi podružnica Čistoća - djelatnost usklađena s okolišnim ciljem „znatno doprinosi prelasku na kružno gospodarstvo“
- » **Izgradnja, proširenje i rad sustava za skupljanje i pročišćavanje i opskrbu vodom**, kojom se bavi povezano društvo ViO – djelatnost usklađena s okolišnim ciljem „znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena“

Djelatnosti sa značajnim stvarnim i potencijalnim utjecajima na lokalnu zajednicu, GRI 413-1

- » **Isplata naknade za umanjenu vrijednost nekretnine stanovnicima uz odlagalište Jakuševac**

Vlasnicima nekretnina namijenjenih stanovanju koje se nalaze do 500 m od odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac, sukladno odredbama propisa koji uređuju gospodarenje otpadom, isplaćuje se naknada za umanjenu vrijednost nekretnine. Naknada će se isplaćivati do zatvaranja odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac. Obveze Društva definirane su Ugovorima sklopljenim između Grada Zagreba i Zagrebačkog holdinga d.o.o. za sklapanje pojedinačnih ugovora o isplati novčane naknade za umanjenu kakvoću življenja na području utjecaja građevine namijenjene za zbrinjavanje otpada Prudinec/Jakuševac. Sredstva za isplatu novčane naknade osiguravala su se, djelomično iz proračuna Grada Zagreba, a djelomično iz sredstava Društva, iz prihoda gospodarenja otpadom. U rujnu 2023. Odluka se mijenja, te se sada sva sredstva osiguravaju iz Gradskog proračuna.

Društvo organizira provedbu aktivnosti izrade te potpisivanja ugovora i aneksa s korisnicima prava, te isplatu ovlaštenicima prava na novčanu naknadu prema njihovom prebivalištu u prostorima mjesnih odbora Mičevac, Hrelić i Jakuševac.

Naknada se, u pravilu, isplaćuje dva puta godišnje. U 2023. godini isplaćena je u ožujku i prosincu. U ožujku je naknadu primio 2.081 korisnik u iznosu od 531,00 eura po korisniku; a u prosincu 2.067 korisnika u iznosu od 265,45 eura po korisniku. U 2023. godini isplaćeno je ukupno 1.645.935,72 eura.

- » **Sigurna i pouzdana distribucija prirodnog plina distribucijskim sustavom plinske mreže**

Gradska plinara Zagreb d.o.o. (dalje u tekstu: GPZ) kao operator distribucijskog sustava nadležna je za sigurnu i pouzdanu distribuciju prirodnog plina distribucijskim sustavom plinske mreže. Zbog navedenoga kroz sve poslovne procese upravlja, kontrolira i nadzire kvalitetu izgradnje i rekonstrukcije distribucijskog sustava te svih izvedenih tekućih i investicijskih radova kako ne bi došlo do negativnih utjecaja na lokalnu zajednicu. Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo negativnih utjecaja na lokalnu zajednicu u djelatnosti distribucije plina.

03 Strateški pristup održivosti – održivo poslovanje kao dio poslovne strategije

GRI 102-14, GRI 102-47

Razvojno usmjerenje Grupe nadovezuje se na dvije ključne strategije:

1. Plan razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine
Naglasak je stavljen na zelenu i digitalnu tranziciju odnosno usklađenost s Europskim zelenim planom kroz provođenje mjera za borbu protiv klimatskih promjena u svim sferama gospodarstva i društva, te na nastavak procesa digitalizacije kroz uvođenje digitalnih tehnologija u svim područjima društvenog i poslovnog života. Uz strateški su okvir također identificirani i ključni strateški projekti, kao npr. *Projekt Zagreb - Unaprjeđenje i proširenje sustava vodoopskrbe i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda* kojem je nositelj Zagrebački Holding, Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., a koji se detaljnije opisuje u nastavku ovog izvještaja.
2. Strategiju razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine.
Prioriteti u srednjoročnom razdoblju, koji su proizašli iz analizama prepoznatih potreba i potencijala, jesu:
 1. Povezanija, mobilnija i produktivnija aglomeracija: unaprijediti integraciju prometne infrastrukture i mobilnost stanovnika, poticati održivo gospodarstvo i osigurati uvjete za korištenje naprednih informacijsko-komunikacijskih tehnologija.
 2. Uključivija aglomeracija za osobni razvoj i kvalitetnije življenje: poboljšati socijalnu infrastrukturu i uključenost, razvijati jednake mogućnosti pristupa zdravstvenoj skrbi, poticati odgoj, obrazovanje i zapošljavanje te unaprijediti razvoj kulture, turizma i sporta.
 3. Aglomeracija otporna na učinke klimatskih promjena i odgovorna prema prostornom resursu: smanjiti utjecaj klimatskih promjena unapređivanjem komunalne infrastrukture, razvojem zelene infrastrukture, unapređivanjem prostorne kvalitete urbanih ambijenata, učinkovitim korištenjem resursa, aktivnom zaštitom okoliša i sustavnom prevencijom rizika.

Utvrđeni su i horizontalni prioriteti čijem ostvarenju se teži u svim aktivnostima koje su povezane sa strateškim planiranjem:

1. Ravnopravnost i promicanje jednakih mogućnosti
2. Zelena transformacija

Grupa je nositelj slijedećih projekata koji su proizašli iz Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb:

- » Izgradnja javne garaže Klaićeva
- » Projekt rekonstrukcije Branimirove tržnice
- » Izgradnja tržnice Vrapče
- » Revitalizacija Grada mladih Granešina
- » Izgradnja asfaltnog postrojenja Rakitje

U skladu s ovim strateškim dokumentima, Grupa je redefinirala strateške ciljeve te ih povezala s materijalnim (ključnim) utjecajima. Kao posebno strateško usmjerenje dodano je održivo poslovanje, kao razvojni smjer koji zbog novih propisa EU-a traži posebno aktivan upravljački pristup u budućem razdoblju.

Strategija Grupe temelji se na četiri stupa s ciljem postizanja interne efikasnosti, smanjenja zaduženosti, inovativnosti i pružanja kvalitetnije usluge korisnicima:

1. Operativna izvrsnost s naglaskom na troškovnu efikasnost i sinergiju, sustav upravljanja kvalitetom, iskorištavanje svih internih potencijala, automatizaciju i digitalizaciju s ciljem povećanja unutarnje efikasnosti i kvalitetnije komunikacija s korisnicima i zaposlenicima
2. Rast i razvoj s naglaskom na digitalizaciju i „SMART City”, inovacije, investicije i EU fondove, oslobađanje investicijskog potencijala kroz smanjenje zaduženosti, društveno odgovorno poslovanje, nove usluge i širenje ponude, korištenje sinergije širokog portfelja usluga Grupe s ciljem aktivacije prodajnih potencijala
3. Ljudi i organizacijska kultura s naglaskom na moderne HR procese, kulturu povjerenja, međusobnog uvažavanja transparentnosti i etičnog postupanja, angažirane zaposlenike, agilnu organizaciju
4. Održivo poslovanje koje vodi ka razvoju zelenog i kružnog gospodarstva, jačanju operativnih kapaciteta te pridonosi povećanju kvalitete usluga i društveno odgovornog ponašanja.

Stupovi strategije

 Operativna izvrsnost	 Rast i razvoj	 Ljudi i organizacijska struktura	 Održivo poslovanje (ESG)
<ul style="list-style-type: none"> • Novi organizacijski dizajn i struktura 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalizacija i "SMART City" 	<ul style="list-style-type: none"> • Moderni HR procesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetna, pouzdana i inovativna usluga
<ul style="list-style-type: none"> • Troškovna efikasnost i sinergija 	<ul style="list-style-type: none"> • Inovacije, investicije i EU fondovi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura povjerenja, međusobnog uvažavanja i etičnog postupanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje kvalitetom
<ul style="list-style-type: none"> • Sustav upravljanja kvalitetom 	<ul style="list-style-type: none"> • Društveno odgovorno poslovanje 	<ul style="list-style-type: none"> • Angažirani zaposlenici 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj korporativne kulture jednakosti i transparentnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Iskorištenje svih potencijala 	<ul style="list-style-type: none"> • Nove usluge i širenje poslovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Agilna organizacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Održivo upravljanje resursima i kružno gospodarstvo
	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje operativnih kapaciteta 		<ul style="list-style-type: none"> • Kvaliteta života (okoliša, infrastrukture, stanovanja)

Razvojni ciljevi Grupe primarno su u funkciji unaprjeđenja odnosa s korisnicima komunalnih usluga kroz povećanje kvalitete i dostupnosti usluga.

Provedene aktivnosti organizacijskog, operativnog i financijskog restrukturiranja označavaju završetak financijske stabilizacije Grupe, a transformacija poslovanja te predanost strategiji održivog razvoja pridonose samoodrživom poslovanju Grupe. Uspješno izdanje obveznice rezultiralo je poboljšanjem profitabilnosti i pozitivnim utjecajem na poslovanje.

Cilj Društva je uspostava održivog poslovanja kroz dugoročni strateški okvir za upravljanje održivošću.

Grupa je usvojila strategiju održivog poslovanja koja vodi ka razvoju zelenog i kružnog gospodarstva te pridonosi povećanju kvalitete usluga i društveno odgovornog ponašanja.

Strategija održivosti dio je Strategije poslovanja Grupe, a izvire iz ciljeva održivog razvoja Grupe.

Dugoročni strateški ciljevi koji obuhvaćaju okolišna, društvena i upravljačka područja međusobno su povezani. Grupa je usmjerila svoju strategiju oko sljedećih ključnih sastavnica / ciljeva:

Strateški ciljevi

 Kvalitetna, pouzdana i inovativna usluga	 Upravljanje kvalitetom	 Urbanizacija i zaštita okoliša	 Kvaliteta urbanog života
<ul style="list-style-type: none"> Inovativne usluge i razvoj usluga (digitalizacija i "SMART city") 	<ul style="list-style-type: none"> Zapošljavanje, profesionalni razvoj i jednake mogućnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Održivo upravljanje resursima 	<ul style="list-style-type: none"> Kvaliteta zraka
<ul style="list-style-type: none"> Zadovoljstvo korisnika 	<ul style="list-style-type: none"> Stabilni izvori financiranja 	<ul style="list-style-type: none"> Borba protiv klimatskih promjena 	<ul style="list-style-type: none"> Kvaliteta stanovanja
	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj korporativne kulture i interne komunikacije 	<ul style="list-style-type: none"> Okolišna odgovornost u dobavljačkom lancu 	<ul style="list-style-type: none"> Zelene javne površine
	<ul style="list-style-type: none"> Korištenje sredstva EU fondova 		<ul style="list-style-type: none"> Kvaliteta infrastrukture
	<ul style="list-style-type: none"> Strateško i aktivno upravljanje 		<ul style="list-style-type: none"> Partnerstva
	<ul style="list-style-type: none"> Transparentnost 		
	<ul style="list-style-type: none"> Upravljanje rizicima 		<ul style="list-style-type: none"> Participativno upravljanje - suradnja s građanima, udrugama i lokalnim zajednicama

Strategija održivosti Zagrebačkog holdinga 2023. – 2028.

Grupa je u 2023. godini usvojila Strategiju održivosti Zagrebačkog holdinga d.o.o. za razdoblje od 2023. do 2028. godine, koja pruža okvir za buduće strateške odluke te aktivnosti financiranja poslovanja na ekološki i društveno odgovoran način.

Prateći dugoročne strateške ciljeve, Grupa je identificirala da će utjecaj poslovanja na okoliš najviše ovisiti o adekvatnom upravljanju resursima što uključuje gospodarenje otpadom, crpljenje i zaštitu vode te povećanje udjela korištenja energije iz obnovljivih izvora. Sukladno tome, Grupa je definirala održivu strategiju kroz niže navedene ciljeve.

Primarni ciljevi:

1. Unaprijediti **sustav gospodarenja otpadom** po načelima kružne ekonomije kroz povećanje odvojeno prikupljenog otpada podložnog daljnjoj obradi i korištenju istog u svrhu materijalne i energetske održivosti.
2. Kao dio svoje predanosti prema ekološkoj održivosti Grupa će raditi na povećanju **udjela električne energije iz obnovljivih izvora energije u vlastitoj potrošnji**. ViO je prepoznat kao ključno društvo za održivo upravljanje resursima, jer je najveći potrošač električne energije, te će instalacijom solarnih elektrana značajno doprinijeti smanjenju ugljičnog otiska.
3. Kako bi realizirala cilj **smanjenja gubitaka vode**, Grupa će imati veće i učestalije investicije u infrastrukturu za poboljšanje upravljanja vodama. Također Grupa će implementirati niz mjera kako bi smanjila vlastitu potrošnju vode.

Prateći ciljevi:

4. Poduzeti korake za **smanjenje emisija CO₂**, prvenstveno u područjima gdje se mogu postići brzi i učinkoviti rezultati, kao što je zamjena transportne i radne flote vozila.
5. Sudjelovati i poticati projekte usmjerene na postizanje **priuštivog stanovanja** (npr. izgradnja stanova za najam i dodjela po socijalnim kriterijima).
6. Poboljšati **općenitu kvalitetu života** u Gradu Zagrebu nizom projekata na području urbanog okoliša, pristupa zdravoj hrani i **infrastrukturu** koja podržava lokalne (i udaljenije) poljoprivredne aktivnosti te proizvodnju hrane i drugih proizvoda.
7. Nastaviti poštivati i kontinuirano poboljšavati radne propise koji definiraju postupke i mjere za zaštitu dostojanstva radnika i **zaštitu od diskriminacije** te održavati svoju predanost načelima zapošljavanja koja isključuju diskriminaciju i jamče **jednake prilike i prava za sve**.

Procjena dvostruke materijalnosti / implementacija ESG zakonodavnog okvira

Grupa, kao veliko poduzeće i poduzeće uvršteno na burzi, ima obvezu već 2024. godine uskladiti svoje poslovanje s novom EU regulativom –Direktiva 2022/2464 (*Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti*, dalje u tekstu: CSRD) i pripremiti se za izvještavanje po *Europskom standardu o održivosti* (dalje u tekstu: ESRS), a uključujući tj. poštujući uredbu o taksonomiji i taksonomski prihvatljivim djelatnostima (zajedno, dalje u tekstu: ESG zakonodavni okvir).

Cilj izvještavanja po ESRS standardu je pružiti korisnicima informacije o održivosti; materijalne utjecaje poduzeća na društvo i okoliš te financijske posljedice pitanja održivosti na razvoj, poslovanje i položaj poduzeća.

Kritične aktivnosti koje Grupa provodi:

1. GAP analiza usklađenosti s ESG zakonodavnim okvirom.
2. Analiza dvostruke materijalnosti za sve teme iz ESRS standarda i utvrđivanje lanca vrijednosti
Predmetna analiza podrazumijeva opis interakcije između identificiranih materijalnih utjecaja, rizika i prilika s poslovnim modelom i strategijom Grupe:
 - » materijalnost utjecaja (materijalni utjecaji odražavaju stvarne i moguće, pozitivne i negativne utjecaje poduzeća na ljude i okoliš na kratki, srednji i dugi rok) i
 - » financijska materijalnost (financijske posljedice rizika i prilika za poduzeće koji proizlaze iz ovisnosti o resursima i drugim čimbenicima poput klimatskih hazarda ili promjenama u propisima).
3. Implementacija strategije dekarbonizacije i provedbenih projekata
Postojeću Strategiju o održivosti 2023. –2028. Grupe, potrebno je dodatno uskladiti sa zahtjevima ESRS standarda po pitanju tranzicijskog plana za ublažavanje klimatskih promjena i interakcija značajnih učinaka, rizika i prilika. U okviru navedene strategije, predviđena je izrada strategije dekarbonizacije u roku od dvije godine od izdavanje obveznice povezane s održivim poslovanjem, čime bi Grupa zadovoljila prethodno postavljen cilj, a ujedno i ESRS zahtjev.
4. Aktivnosti vezane uz standard E1 –Klimatske promjene
Izveštaj o održivosti sukladno ESRS standardima treba sadržavati i objavljene politike, tranzicijske planove i ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena, kao i projekte uklanjanja i ublažavanja emisija stakleničkih plinova. Grupa provodi određene aktivnosti i ima resurse u okviru svoje strategije o održivosti vezane uz ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu, obuhvaćajući emisije stakleničkih plinova (GHG). Međutim, s obzirom da Grupa u 2023. godini nije postavila ciljne vrijednosti smanjenja GHG emisija, ključne mjere, te ni planove za kapitalna i operativna ulaganja potrebna za provedbu pripadajućih mjera, predmetne aktivnosti su kritične.

Grupa je obveznik konsolidiranog, a društvo Zagrebački holding d.o.o. i nekonsolidiranog izvještavanja.

U cilju pravovremene implementacije novog regulatornog okvira te *Okvira za obveznice povezane s održivim poslovanjem* (dokument vezan uz izdanje obveznice oznake ZGHO-O-237A, ISIN oznaka: HRZGH00237A3 od 15. srpnja 2023. godine) tijekom 2023. godine donesene su izmjene *Pravilnika o organizaciji korporativnih servisa Zagrebačkog holdinga d.o.o.* kojim se u organizacijskoj strukturi predvidjela nadležnost za okolišne, društvene i upravljačke teme (dalje u tekstu: ESG), a za koje je izmjenom Pravilnika zadužen Sektor za strategiju, razvoj i usklađenost poslovanja (dalje u tekstu: Sektor).

Sektor je tijekom zadnjeg kvartala 2023. godine i prve polovice 2024. godine pokrenuo niz aktivnosti kojima se adresira implementacija ESG zakonodavnog okvira:

1. donesen je akcijski plan:

Koraci	Vodi	2024.												2025.		
		Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Siječanj	Veljača			
1	Utvrđivanje opsega i strategije izvještavanja	■	■	■	■	■										
	Analiza dvostruke materijalnosti	■	■	■	■	■										
2	Definiranje radnih grupa po segmentima	■														
3	Definiranje potrebnih objava i preliminarno prikupljanje/definiranje podataka (kvantitativnih i kvalitativnih)					■	■	■	■	■	■					
	Kompilacija rezultata te identificiranje i klasificiranje nalaza, i definiranje aktivnosti i inicijativa											■	■			
	Zatvaranje <i>gapova</i>										■	■	■	■	■	■
4	Priprema preliminarnog nacrtu izvješća o održivosti													■	■	■
	PMO/Podrška u pojašnjenjima, metodologijama, interpretacijama	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

- Odlukom Uprave, osnovan je ESG tim za svaki od 12 tematskih i međusektorskih standarda
- Započeo je projekt utvrđivanja dvostruke materijalnosti i utvrđivanja lanca vrijednosti
- Utvrđeno je da će ostale aktivnosti iz gornje tablice provesti osnovan ESG tim u koordinaciji Sektora strategije, razvoja i usklađenosti poslovanja.

U sklopu pripreme izvještaja za 2023. godinu nije procijenjena materijalnosti već je, u skladu s gore navedenim, započet projekt procjene dvostruke materijalnosti na nivou Grupe. Također, razmotrena su dosadašnja strateška usmjerenja i, u sklopu prethodne procjene materijalnosti, izdvojene najznačajnije materijalne teme s obzirom na primarne djelatnosti Grupe. Kako je prikazano u daljnjem tekstu, strateški ciljevi i utjecaji Grupe nisu u bitnome mijenjani u odnosu na prethodnu izvještajnu 2022. godinu, obzirom da je pokrenuta cjelokupna analiza Grupe s rokom za završetak kraj 2024. godine.

Doprinos ciljevima održivog razvoja

Nacionalna razvojna strategija RH do 2030. godine kao i *Dobrovoljni nacionalni pregled o provedbi ciljeva Programa UN-a za održiv razvoj do 2030. godine* obvezuju i potiču Grupu da se prilagodi izazovima i iskoristi sve svoje potencijale za jasnu viziju razvoja baziranu na 17 ciljeva održivog razvoja UN-a.

Osnivač Društva je Grad Zagreb na kojem se, kao i na sve gradove širom svijeta, izravno primjenjuje Cilj održivog razvoja 11: održivi gradovi i zajednice. Svojim svakodnevnim djelovanjem Društvo neposredno utječe na postizanje ovog i drugih ciljeva održivog razvoja. Prema platformi *The new urban agenda*, produženoj ruci UN-a u lokalizaciji *Programa održivog razvoja do 2030.* i provedbi *Ciljeva održivog razvoja*, jedanaest od sedamnaest ciljeva održivog razvoja ima urbanu komponentu.

Ciljevi održivog razvoja na koje je Grupa usredotočena su:

SDG 6.1

postići univerzalni i ravnopravni pristup sigurnoj i pristupačnoj pitkoj vodi za sve

SDG 6.2

postići pristup adekvatnim i pravednim sanitarnim i higijenskim uvjetima za sve

SDG 7.3

udvostručiti globalnu stopu poboljšanja energetske učinkovitosti

SDG 9.1

razvijati kvalitetnu, pouzdanu, održivu i otpornu infrastrukturu kako bi podržali gospodarski razvoj i dobrobit ljudi

SDG 12.5

bitno smanjiti stvaranje otpada kroz prevenciju, recikliranje i ponovnu uporabu

Slika: Ciljevi održivog poslovanja Zagrebačkog holdinga

Grupa u vrlo zahtjevnom okruženju i uz složeni upravljački sustav usmjerava svoje napore na postizanje dugoročne održivosti. Pri tome nastoji osigurati kontinuitet i kvalitetu usluga, uz što više dodatnih pogodnosti za stanovnike Grada Zagreba, a posebno za ranjive skupine građana.

Financijski aspekt ima za cilj postizanje financijske stabilnosti Grupe, uz razumna zaduživanja. Usmjeren je na ulaganja u unapređenje postojećih tehnologija, ali i na poticanje inovacija kako bi se osigurala najbolja moguća usluga za građane Grada Zagreba. Iako je definicija najbolje moguće usluge velikim dijelom propisana zakonom, ona svakako podrazumijeva dodatne napore za njeno kontinuirano unapređivanje u cijelom lancu vrijednosti, uz postizanje odgovarajućeg omjera cijene i kvalitete usluga.

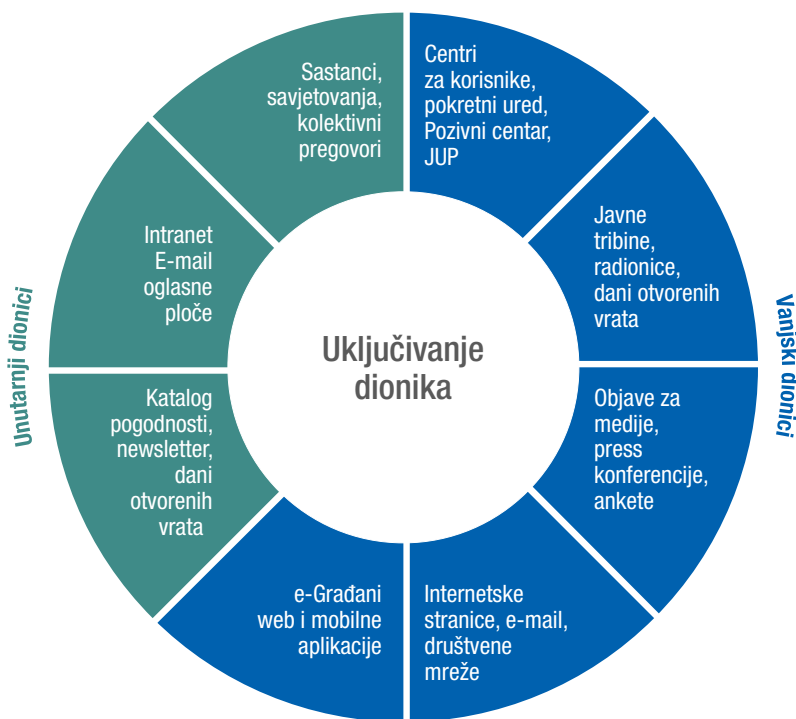
Okolišni aspekt podrazumijeva učinkovitost u korištenju prirodnih resursa, smanjenje negativnih utjecaja na okoliš te ulaganje u čiste i prihvatljive tehnologije.

Društveni aspekt uključuje suradnju s vanjskim dionicima na razvoju usluga, dodatna ulaganja koja povećavaju kvalitetu života u zajednici, s posebnim naglaskom na pomaganje u rješavanju društvenih problema i doprinos osjetljivim skupinama društva. Druga strana te „društvene medalje“ je ulaganje u razvoj zaposlenika Grupe – njihovu stručnost, zdravlje i sigurnost.

Informiranje i uključivanje dionika,

GRI 102-40, GRI 102-42, GRI 102-43, GRI 102-44

S obzirom da je misija Grupe učinkovito pružanje komunalnih i gradskih servisa, povratne informacije o kvaliteti pruženih usluga izuzetno su važne u sagledavanju pozitivnih i negativnih utjecaja. Dvosmjerni utjecaj se proteže i na druge skupine dionika, od vlasnika: Grada Zagreba, zaposlenika, regulatora, partnera i dobavljača, do sindikata, nevladinih udruga i medija

Dijagram: Alati za uključivanje dionika u dijalog

Tijekom 2023. godine Grupa je na različite načine i različitom dinamikom uključivala različite skupine dionika s ciljem davanja i dobivanja povratne informacije o kvaliteti pruženih usluga i sagledavanja raznih drugih zahtjeva i očekivanja vezano za pojedine aspekte poslovanja Grupe.

DIONICI	VAŽNOST DIONIKA	METODE UKLJUČIVANJA
KORISNICI USLUGA I KUPCI	<ul style="list-style-type: none"> razumijevanje njihovih potreba izravno utječe na sve vidove poslovanja Grupe 	<ul style="list-style-type: none"> radionice, ankete centar za korisnike pozivni centar i pokretni ured internetske stranice društvene mreže jedinstveni račun ZGH-a suradnja putem lokalne samouprave – VGČ i VMO
GRAD ZAGREB	<ul style="list-style-type: none"> uska suradnja i doprinos provedbi Razvojne strategije Grada Zagreba te drugih strategija i planova uska suradnja na kontinuiranom unapređenju kvalitete života u gradu 	<ul style="list-style-type: none"> izvješća zajednički projekti i akcije godišnja skupština zajedničke inicijative strateški dokumenti radne skupine, timovi i povjerenstva

DIONICI	VAŽNOST DIONIKA	METODE UKLJUČIVANJA
ZAPOSLENICI	<ul style="list-style-type: none"> • omogućuju realizaciju aktivnosti i projekata Grupe • suradnjom, razmjenom znanja i iskustava stvaraju preduvjete za ostvarivanje misije 	<ul style="list-style-type: none"> • ulaganje u obrazovanje i usavršavanje • redoviti sastanci i ankete • intranet, dopisi, e-pošta • newsletteri • godišnja izvješća
SINDIKATI	<ul style="list-style-type: none"> • sudjeluju u donošenju odluka kroz kolektivne pregovore i savjetovanje • neposredno utječu na definiranje radnih uvjeta i odnosa između poslododstva i zaposlenika 	<ul style="list-style-type: none"> • redovni i izvanredni sastanci • kolektivni pregovori i dijalog • partnerstvo u projektima koji uključuju brigu za interese zaposlenika
ULAGAČI I PARTNERI	<ul style="list-style-type: none"> • obostrana korist i dugoročni odnosi • zajednički ugled i rizici 	<ul style="list-style-type: none"> • redovna komunikacija • strateški dokumenti • zajedničke inicijative
DOBAVLJAČI	<ul style="list-style-type: none"> • provjera okolišnih utjecaja u dobavljačkom lancu • utjecaj na lokalno gospodarstvo • utjecaj na višu razinu ponude i kvalitetu usluge 	<ul style="list-style-type: none"> • savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima • provjera sustava upravljanja kvalitetom i okolišem
MEDIJI	<ul style="list-style-type: none"> • informiranje o svim relevantnim temama i promjenama u Grupi • podrška projektima od općeg interesa • propitkivanje kvalitete usluga i upravljanja 	<ul style="list-style-type: none"> • redovito informiranje i davanje odgovora na pitanja • partnerska suradnja na projektima od općeg interesa
TIJELA VLASTI NA NACIONALNOJ RAZINI I U EU	<ul style="list-style-type: none"> • donošenje regulatornih propisa s neposrednim utjecajem na Grupi • sufinanciranje projekta 	<ul style="list-style-type: none"> • komentari na nacrti Zakona • lobiranje • suradnja s Ministarstvima, Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i sl.
AKADEMSKE I ZNANSTVENE USTANOVE, STRUČNA UDRUŽENJA	<ul style="list-style-type: none"> • zajednički projekti • prijenos znanja • obrazovanje postojećih i potencijalnih budućih zaposlenika 	<ul style="list-style-type: none"> • seminari i radionice • konferencije • savjetovanja • stručna praksa, mentorstva • članstva i potpore
LOKALNA ZAJEDNICA, UDRUGE, CIVILNO DRUŠTVO	<ul style="list-style-type: none"> • suradnja i partnerstvo • lokalne inicijative • donacije i sponzorstva 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisi, e-mail • službene mrežne stranice • projektni timovi

Komunikacija s korisnicima usluga

Zagrebački holding, kao javni servis građana, dostupan je svojim korisnicima svaki dan od 0 do 24 sata.

Upravljanje odnosima s korisnicima od strateške je važnosti za funkcioniranje i razvoj Grupe. Komunikacija s korisnicima odvija se uglavnom putem Holding centra koji objedinjuje izravnu i digitalnu komunikaciju s korisnicima usluga Grupe.

Neke od metoda informiranja korisnika usluga su:

- » izravna komunikacija s korisnicima (poslovnice i pokretni ured, korisnički centri, info šalteri);
- » elektronička pošta;
- » jedinstveni broj 072 500 400 Pozivnog centra za upite o svim uslugama iz portfelja Grupe;
- » internetske stranice Holding centra za korisnike Zagrebačkog holdinga, podružnica i ovisnih društava;
- » mobilne aplikacije, društvene mreže i platforma e-Građani.

Alati za komunikaciju s korisnicima:

Moj čisti Zagreb

Krajem 2023. godine osmišljena je kampanja „Moj čisti Zagreb“ te su započete pripreme radnje za provedbu kampanje. Cilj kampanje je edukacija građana, promocija pozitivnih ponašanja u odvajanju i odlaganju otpada te podizanje svijesti o tome da je čistoća Grada zajednička odgovornost Čistoće i građana Grada Zagreba. Neke od tema kampanje su ispravno zbrinjavanje glomaznog otpada, korištenje reciklažnih dvorišta za odlaganje otpada te smanjivanje volumena odložene plastike i papira.

Komunikacijski kanali koji će se koristiti su: ekrani u prostorima Grupe i Grada Zagreba, e-komunikacijski kanali; posteri i plakati te sastanci i okrugli stolovi s predstavnicima stanara u zgradama.

Kampanja će se provoditi tijekom 2024. godine, od drugog kvartala pa nadalje.

E-platforma i novi Registar

Projekt započet 2019. godine predvidio je da platforma bude sučelje prema građanima koje će omogućiti uvid u usluge Grupe koje građanin koristi te ugovaranje novih i naplatu usluga. Preduvjet za produkciju je čišćenje matičnih podataka i integracija platforme s modernijim sustavom koji će zamijeniti postojeći.

Projekt novi Registar uključuje izradu registra korisnika svih usluga Grupe tj. objedinjavanje svih baza korisnika. Cilj projekta je unaprijediti sustav pravovremenog i efikasnog praćenja potraživanja i naplate te kreirati jedinstvenu uplatnicu za korisnika temeljem svih usluga Grupe. Nabavu i financiranje provodi Grad Zagreb. Objava natječaja za novi Registar je u planu za prvu polovicu 2024. godine. Uvažavajući sve proceduralne izazove, za očekivati je da će novi sustav biti u funkciji u trećem kvartalu 2025. godine. Paralelno s time, u planu je provedba projekta prilagodbe e-platforme.

Komunikacijski kanali:

1. Usluge poslovnica Holding centra

Holding centar upravlja procesima u izravnoj komunikaciji s korisnicima usluga i građanima općenito. Pruža usluge cjelovite podrške korisnicima iz djelatnosti podružnica i ovisnih društava u poslovnicama Holding centra. U cilju modernizacije i unapređenja poslovnih procesa te dostupnosti usluga Grupe korisnicima, uz postojeće poslovnice Holding centra u Vukovarskoj 41 i Dubečkoj 2 te mobilnu poslovnicu (Pokretni ured), korisnicima je omogućeno i plaćanje sistemskih uplatnica bez naknade platnog prometa i u knjižarama AGM-a na lokacijama Teslina 7 i Importanne centar.

U cilju unapređenja kvalitete usluga, Holding centar sustavno prati te analizira potrebe i želje korisnika usluga, proširuje

te uvodi nove usluge i funkcionalnosti u poslovnica. Nastojanja su usmjerena odgovornom društvenom poslovanju i unapređenju odnosa s građanima u cilju daljnjeg razvoja odnosa s korisnicima i osiguranja dostupnosti usluga za sve kategorije građana.

Tijekom 2023. godine Holding centar je pružao podršku komunikacije s korisnicima slijedećih podružnica/društva;

- » podružnica Čistoća
- » društvo Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. (dalje u tekstu: GSKG)
- » društvo ViO
- » podružnica Zagrebparking
- » podružnica Gradska groblja
- » podružnica Autobusni kolodvor Zagreb (dalje u tekstu: AKZ),
- » društvo Gradska plinara Zagreb – opskrba d.o.o (dalje u tekstu: GPZ-O)

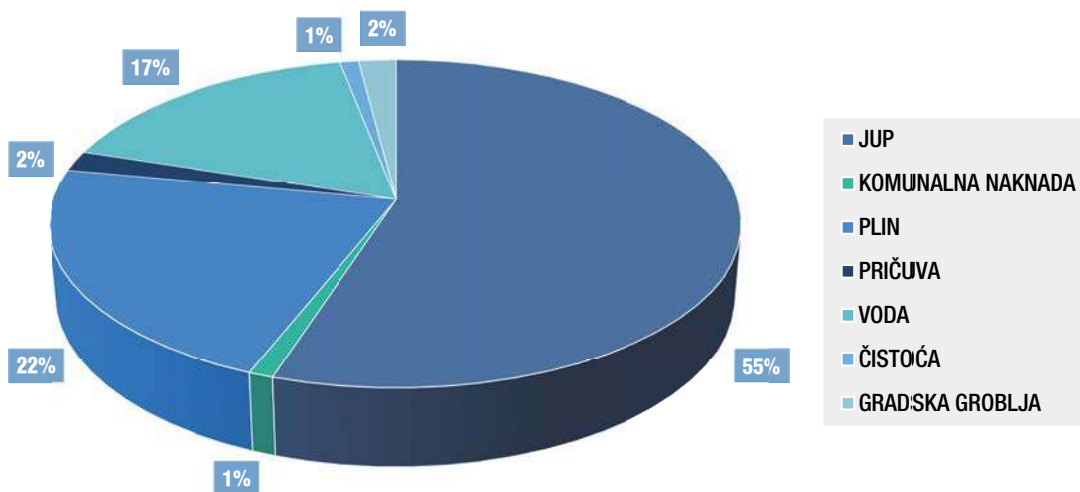
Uvođenjem novog modela prikupljanja miješanog komunalnog otpada u gradu Zagrebu u poslovnica se vrši i podjela besplatnih ZG vrećica korisnicima koji ostvaruju pravo na njih.

U poslovnica je zabilježen i pojačan interes korisnika za dobivanje raznih informacija vezanih uz poslovanje podružnice Čistoća, kao što su informacije o odvozu otpada, podjeli smeđih i žutih vrećica, podjeli spremnika, recikliranju i sl.

Tijekom 2023. godine u svim poslovnica Holding centra ukupno je pruženo 564.873 usluga, od kojih se 454.845 odnosilo na plaćanje komunalnih računa. Najviše uplata bilo je po jedinstvenoj uplatnici 250.823, a potom za potrošnju plina 101.023 transakcija.

Najviše korisnika dolazi u poslovnicu u Vukovarsku, ali sve više građana posjećuje i poslovnicu Dubec. Usluženo je ukupno 64.876 korisnika na šalterima, od čega je u poslovnici Vukovarska usluženo 53.376 korisnika. Prosječno vrijeme čekanja u poslovnici u Vukovarskoj bilo je 8:18 minuta, a prosječno vrijeme pružanja usluge bilo je 4:48 minute.

1. 1. 2023. - 31. 12. 2023. broj uplata na blagajnama

Slika: Postotak uplata na blagajnama Holding centra po vrstama

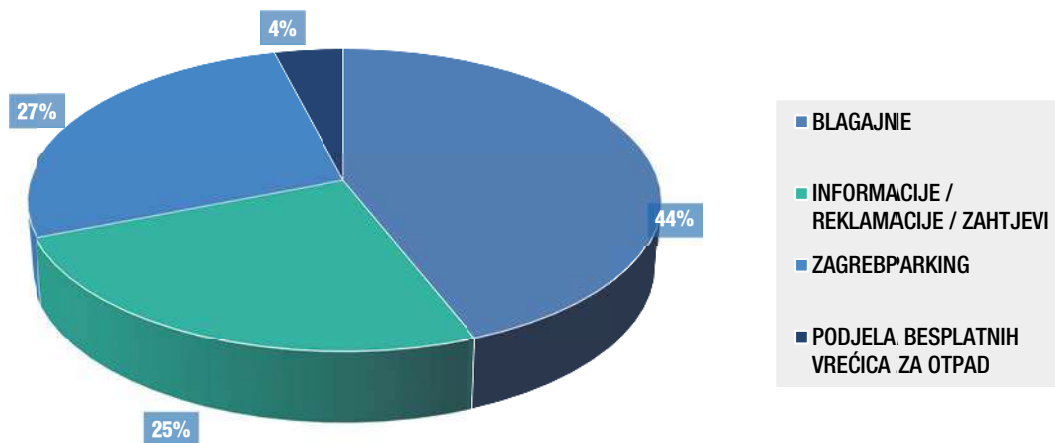
Iako je digitalna transformacija poslovnih procesa neizbježna, potrebno je voditi računa kako su korisnici koji dolaze u poslovnice Holding centra uglavnom starije životne dobi te ne prihvaćaju suvremene alate; poslovnice Holding centra u Vukovarskoj mjesečno posjeti više od 16.000 korisnika.

U cilju veće dostupnosti usluga Grupe građanima, u 2023. godini pokrenuta je i nabavka još jednog samouslužnog uređaja za plaćanje računa koji će se postaviti izvan prostora poslovnice te će biti omogućeno kartično plaćanje računa od 0-24 sata.

Korisnicima usluga Grupe dostupna je i mobilna poslovnica. Ovo specijalizirano vozilo omogućuje korisnicima pristupačnije upravljanje uslugama po principu sve na jednom mjestu, obilazeći gradske četvrti prema unaprijed definiranom rasporedu, a omogućeno je i kartično plaćanje računa. Tijekom mjeseca, Pokretni ured posjeti preko 100 lokacija, a omogućeno je i ugovaranje individualnih dolazaka, osobito na adrese starijih sugrađana s poteškoćama u kretanju.

Podržavajući rad raznih humanitarnih udruga, u prostoru središnje poslovnice u Vukovarskoj, omogućeno je i dodatno sabirno mjesto gdje građani koji žele sudjelovati u humanitarnoj akciji „Ubači čep za skupi lijek!“ (koja je opisana u narednom tekstu) mogu donijeti prikupljene čepove, a uz same blagajne građani mogu donirati određena sredstva putem kasic Hrvatskog crvenog križa.

Pregled udjela korisnika po uslugama u poslovnici Vukovarska od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023.

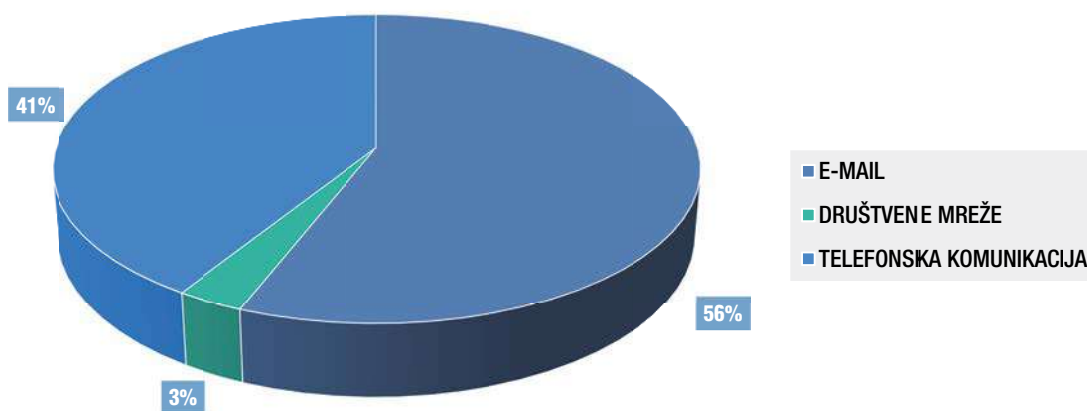
Slika: Pregled udjela korisnika po uslugama u poslovnici Holding centra

2. Digitalna komunikacija s korisnicima

Korisnici usluga u mogućnosti su dostaviti zahtjeve za pojedine usluge i naknade, uputiti reklamaciju ili upite putem različitih kanala digitalne komunikacije, ovisno o vrsti usluge.

Tijekom 2023.g. putem digitalne komunikacije s građanima ostvareno je 159.755 telefonskih poziva te zaprimljeno 220.434 e-mailova i 11.544 upita putem mobilnih aplikacija i društvenih mreža.

Udio kanala komunikacije s korisnicima u 2023. godini

Slika: Pregled obrađenih upita putem digitalnih kanala prema načinu komunikacije

3. Telefonska komunikacija putem telefonskog broja Pozivnog centra ZGH 072 500 400

Društvo je nadležno za preuzimanje primarne telefonske komunikacije s korisnicima usluga za cijelu Grupu. U tu svrhu omogućena je telefonska komunikacija s korisnicima i građanima putem jedinstvenog telefonskog broja Pozivnog centra Zagrebačkog holdinga 072 500 400, putem kojeg se građani mogu informirati o svim uslugama i naknadama cijele Grupe.

U 2023. godini putem broja telefona 072 500 400 preuzeto je i obrađeno 159.755 telefonskih poziva. Najveći broj poziva u 2023. godini odnosio se na usluge podružnice AKZ (69.642 ili 43,59%), GPZ (21.413 ili 13,4%), GPZ-O (13.299 ili 8,32%), ViO (12.559 ili 7,86%) te podružnicu Čistoća (11.114 ili 6,96%).

4. Komunikacija putem elektroničke pošte

Korisnicima odnosno građanima na raspolaganju je nekoliko adresa elektroničke pošte putem kojih mogu podnijeti pisani zahtjev, reklamaciju ili upit:

- » jedinstvena uplatnica Zagrebačkog holdinga d.o.o.: holding.centar@zgh.hr
- » Podružnica Zagrebparking: infozgp@zgh.hr
- » Podružnica Čistoća: cistoca.reklamacije@zgh.hr,
cistoca.prodaja@zgh.hr,
cistoca.podruznica@zgh.hr,
opomene@zgh.hr
- » Podružnica Zagrebačke ceste: dojavni.centar@zgh.hr
- » Pozivni centar Zagrebačkog holdinga: pozivni.centar@zgh.hr
- » Zaprimanje zahtjeva predanih putem sustava e-građani: e-zahtjevi@zgh.hr
- » Komunikacija putem e-maila: holding.centar@zgh.hr
Putem e-mail adrese: holding.centar@zgh.hr zaprimaju se reklamacije i upiti širokog spektra pružanja usluga cijele Grupe Zagrebački holding. Najveći dio pristiglih e-mailova odnosi se na prigovore po ispostavljenom računu tzv. jedinstvenoj uplatnici. Ukupno je zaprimljeno 63.896 e-mailova, od čega 9.234 nisu bile reklamacije.
- » Komunikacija putem e-maila: infozgp@zgh.hr
Tijekom 2023.g. na e-mail: infozgp@zgh.hr zaprimljeno je 29.548 e-mailova, od kojih se tek 12.564 odnosilo na reklamacije. Najveći dio zaprimljenih reklamacija, odnosno 6.039 odnosio se na prigovore za parkirne karte, 4.407 prigovora bilo je na rad aplikacija, a njih 1.717 odnosio se na prigovore vezane uz parkirno mjesto (nevidljiv znak, neobilježeno parkirno mjesto, itd.)
- » Komunikacija putem e-maila: cistoca.reklamacije@zgh.hr
E-mail: cistoca.reklamacije@zgh.hr predviđen je za komunikaciju s fizičkim osobama, korisnicima javne usluge skupljanja komunalnog otpada. Tijekom 2023.g. zaprimljeno je ukupno 30.858 e-mailova, te se veći dio istih odnosio na prigovore zbog neizvršene usluge odvoza otpada.
- » Komunikacija putem e-maila: cistoca.prodaja@zgh.hr
E-mail: cistoca.prodaja@zgh.hr predviđen je za komunikaciju s poslovnim korisnicima javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Od ukupno 33.523 zaprimljenih e-mailova, najveći dio se odnosio na zahtjeve za promjenu korisnika, odnosno na zahtjeve i upite koji nisu reklamacija.
- » Komunikacija putem e-maila: cistoca.podruznica@zgh.hr

Vrsta prigovora	Broj e-mailova
Naplata usluga	5.287
Odvoz glomaznog otpada	533
Odvoz komunalnog otpada	13.221
Primarna reciklaža	15.860
Čišćenje i pranje	1.384
Ne-odvoz otpada	7.380
Ostalo	3.225
Ukupno	46.890

Tablica: Vrsta prigovora zaprimljenih putem e-maila cistoca.podruznica@zgh.hr

5. Komunikacija putem društvenih mreža

Tijekom 2023.g. zaprimljeno je 11.544 upita putem mobilnih aplikacija WhatsAppa, Vibera, te društvenih mreža Facebook, Twitter, Instagram i LinkedIn.

6. Razvijene vlastite mobilne aplikacije

Mobilna aplikacija za kupovinu autobusnih karata - OBEO, Autobusni kolodvor Zagreb

Aplikacija OBEO, pokrenuta krajem 2022. godine u sklopu digitalizacije i modernizacije poslovnih procesa podružnice AKZ, omogućuje kupnju autobusnih karata svih prijevoznika, korisnika AKZ za preko 7.000 autobusnih stanica. Karte se mogu jednostavno kupiti registracijom osobnog profila i koristeći kreditnu karticu te se mogu pretraživati autobusne linije prema vremenu polaska, trajanju putovanja ili cijeni.

Aplikacija je iskorak na tržište digitaliziranih karata za autobuse, kako je regulirano Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu iz 2018. godine. Kroz suradnju s poslovnim partnerima, podružnica AKZ ima pristup tržištu koje uključuje 35 zemalja u Europi i Sjevernoj Americi, odnosno oko sedam tisuća destinacija. Razvojem mobilne aplikacije te uz korištenje svih prednosti mobilnih uređaja kao i velike baze podataka kojom podružnica raspolaže, tržištu će se ponuditi stvaranje mreže linija različitih prijevoznika koja će putnicima omogućiti da dođu do željenih destinacija u jednom koraku, korištenjem samo jedne aplikacije. Tijekom 2023. godine aplikaciju je preuzelo 2.460 Android korisnika te 252 IOS korisnika mobilnih uređaja, te je putem nje kupljeno 2.516 karata za razne destinacije.

Slika: Izgled aplikacije OBEO

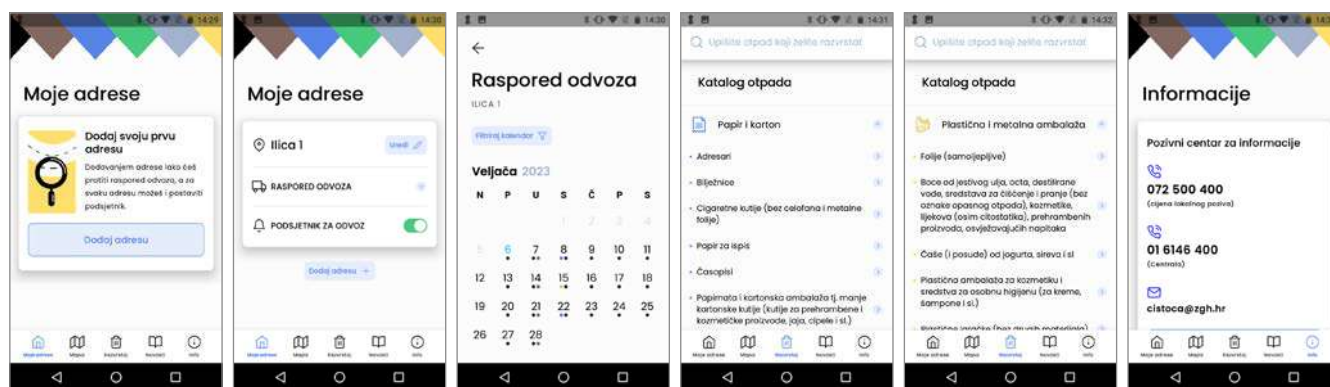
Mobilna aplikacija za odvoz otpada

Aplikacija Razvrstaj MojZG na jednostavan način omogućava praćenje odvoza otpada po ulicama ili gradskim četvrtima, omogućava pretraživanje svih vrsta otpada te educira o načinu zbrinjavanja istog te sadrži popis svih reciklažnih dvorišta i zelenih otoka.

Grad Zagreb je, za potrebe Društva, u 2023. godini napravio nadogradnje aplikacije koje su uključivale sljedeće:

- » izrada push notifikacija za obavijest o otkazivanju termina odvoza otpada s razlozima ne odvoza istoga (u tijeku je testiranje ove funkcionalnosti)
- » izrada zahtjeva za odvoz glomaznog otpada putem aplikacije

Slika: Izgled aplikacije razvrstaj MojZG

Dobavljači Grupe i komunikacija s dobavljačima, GRI 102-9, GRI 204-1

Grupa je javni naručitelj te nabavu svih roba/radova/usluga provodi sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16, 114/22).

Ukupan broj dobavljača s kojima je Grupa sklopila ugovor/ugovor-narudžbenice u 2023. godini je 805 (procijenjeni broj dobavljača u dobavljačkom lancu). U internom registru dobavljača Grupe trenutno je evidentirano 10.322 aktivnih ponuditelja.

Tijekom 2023. godine u postupcima javne nabave uveden je tzv. dinamički sustav nabave (čl. 154. ZJN), te je uspostavljeno 33 dinamičkih sustava nabave temeljem kojih je provedeno 65 postupaka i sklopljeno ugovora/ugovor-narudžbenica u ukupnom iznosu od 2.453.277,89 EUR bez PDV-a.

U postupcima javne nabave ponude dostavljaju uglavnom domaći ponuditelji, iako je dio ponuđenih roba inozemnog porijekla.

Najveći broj ponuditelja odnosno dobavljača s kojima se sklapaju ugovori za isporuku roba, izvršenje usluga ili izvođenje radova imaju sjedište u Gradu Zagrebu ili bližoj okolini. Društvo je u 2023. godini sklopio ugovore s dobavljačima izvan Republike Hrvatske (sve iz zemalja EU) u iznosu manjem od 1% ukupno realizirane nabave.

Novi dobavljači koji su provjereni pomoću kriterija utjecaja na društvo, GRI 308-1, GRI 414-1

Vodeći se *Smjernicama za provođenjem zelene javne nabave u ZGH d.o.o.* usvojenim od Uprave Društva još 2016. godine, a koje su definirane kao dobrovoljna inicijativa Društva, novi dobavljači (odnosno njihovi proizvodi i usluge) procjenjuju se prema okolišnim kriterijima.

Grupa u postupku provjere novih dobavljača analizira kako poslovanje novih dobavljača utječe na društvo i zajednicu u cjelini. Ovakvim načinom provjere Grupa odabire partnere koji dijele naše vrijednosti i koji su angažirani u stvaranju pozitivnog utjecaja na društvo te smanjuje rizik od negativnih posljedica, kao što su reputacijski problemi ili pravni problemi, koje bi mogli donijeti dobavljači koji ne posluju društveno odgovorno.

U postupcima javne nabave u 2023. godini sadržani su kriteriji utjecaja na okoliš za slijedeće predmete nabave:

- » Opskrba električnom energijom
- » Električna vozila
- » Dnevno i periodično čišćenje i pranje poslovnih prostora, javnih garaža i deponija motornih vozila
- » Uredski materijal - papir za ispis i kopiranje te ostala papirna konfekcija
- » Računalna oprema
- » Najam osobnih i dostavnih vozila – osobna vozila na električni ili plug-in hibridni pogon
- » Vozila za čišćenje javnih prometnih površina - mala čistilica javnih prometnih površina na alternativni pogon

Također, pomažući društvenu zajednicu, Grupa je otvorila dinamički sustav nabave, u cilju nabave zaštitne opreme s ponuditeljem URIHO – Zagreb te tijekom 2023. godine sklopila 6 ugovora u ukupnom iznosu od 355.431,00 EUR bez PDV-a.

Nadležna tijela

1. Sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i temeljem provedene procjene rizika nadziranih operatera, Državni inspektorat je proveo koordinirani inspeksijski nadzor inspekcija nadležnih za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš kao i ostalih suradnih inspekcija za 2023. godinu. U koordiniranom nadzoru podružnice Čistoća u 2023. godini, uz inspekciju zaštite okoliša koja koordinira provedbu nadzora, sudjelovale su i inspekcije Državnog inspektorata: vodopravna inspekcija, sanitarna inspekcija, inspekcija opreme pod tlakom, inspekcija rada - zaštite na radu te inspekcija zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva.

Nakon odrona koji su se dogodili na zagrebačkom odlagalištu otpada Jakuševac dana 11. 11. 2023. i 4. 12. 2023. godine proveden je dodatno cijeli niz inspeksijskih nadzora i to: građevinska inspekcija, inspekcija zaštite na radu, inspekcija zaštite okoliša, vodopravna inspekcija, zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva i dr. Tijekom ovih nadzora izdana su i odgovarajuća rješenja prema kojima je Društvo postupilo ili još uvijek postupa.

2. Državni inspektorat (inspekcija zaštite okoliša) proveo je inspeksijski nadzor na kompostani Jakuševac 24. ožujka 2023. godine.

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i temeljem provedene procjene rizika nadziranih operatera, Državni inspektorat je proveo koordinirani inspeksijski nadzor inspekcija nadležnih za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš kao i ostalih suradnih inspekcija za 2023. godinu. U koordiniranom nadzoru podružnice Zrinjevac (Kompostana Jakuševac) od 11. do 15. rujna 2023. godine, uz inspekciju zaštite okoliša koja koordinira provedbu nadzora, sudjelovale su i inspekcije Državnog inspektorata: vodopravna inspekcija, sanitarna inspekcija, inspekcija rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, inspekcija rada - zaštite na radu, inspekcija zaštite od požara, eksploziva i oružja, građevinska inspekcija, inspekcija za nadzor zaštite zraka i klimatskih promjena.

Lokalna zajednica i mediji, GRI 413-1

Akcija čišćenja gradskih četvrti

Pod sloganom „Pridruži nam se da i tvoja četvrt zablista“ Društvo je 22. 4. 2023. uz mnogobrojne građane koji su se odazvali akciji sudjelovalo u čišćenju gradskih četvrti, obilježavajući time Dan planeta Zemlje i 100. obljetnicu postojanja podružnice Čistoća. Cilj je bio uklanjanje i zbrinjavanje otpada, širenje svijesti o važnosti očuvanja prirode te edukacija javnosti o potrebi savjesnog zbrinjavanja otpada.

Čišćenje Parka prirode Medvednica

Društvo je u ožujku 2023. godine bio jedan od partnera u akciji čišćenja Parka prirode Medvednica, koja je održana u organizaciji javne ustanove Park prirode Medvednica, povodom obilježavanja Svjetskog dana šuma (21.3.) i Svjetskog dana voda (22.3.). U sklopu akcije osigurane su usluge podružnice Čistoća.

Humanitarna akcija „Ubaci čep za skupi lijek!“

Grupa je partner Udruzi oboljelih od leukemije i limfoma u humanitarnoj akciji „Ubaci čep za skupi lijek!“ u vidu osiguranja sabirnih mjesta na 20 reciklažnih dvorišta u gradu Zagrebu na koje građani mogli donositi plastične čepove te donacijom svih troškova podružnice Čistoća koje nastanu pružanjem navedenih usluga. Humanitarna akcija provodi se s ciljem da se na ekološki prihvatljiv način prikupe plastični čepovi, prodajom kojih Udruga prikuplja novac koji se koristiti u svrhu liječenja te financiranja potrebnih lijekova i medicinskih pomagala.

Čišćenje bez granica - VI. Međunarodna dječja eko patrola

Grupa je suorganizator i pokretač Međunarodne dječje ronilačke eko patrole, koja se realizira u suradnji s Ronilačkim klubom HRVI Nemo Adriatic i agencijom Plava promocija d.o.o.

Prva dječja ronilačka eko-patrola održana je još u svibnju 2016. u objektu podružnice Vladimir Nator u Crikvenici. Suradnja je nastavljena i sljedećih godina u kampu Veli Jože u Savudriji, kojim također upravlja podružnica, da bi u 2019. godini prerasla u akciju Čišćenje bez granica u koju se uključuju i ronionci sa slovenske strane zaljeva. Ove godine u akciji čišćenja u kampu Veli Jože u Savudriji učestvovalo je 50-ero djece iz Hrvatske i Slovenije koji su uz pomoć 100 ronilaca čistili podmorje u Savudriji i Piranu.

Osim ekološkog karaktera, eko patrola ima i edukativan izričaj te djeca, sudionici Međunarodne dječje ronilačke eko patrole kroz edukativne programe uče o izgradnji boljeg odnosa prema moru i prirodi u budućnosti, a provodi se u cilju podizanja razine svijesti o važnosti očuvanja okoliša i prirode te povezivanja svih generacija i susjednih zemalja radi zaštite prirode i očuvanja ljepota Jadranskog mora.

Zagrebački holding HACK– najveći hackathon za učenike osnovnih škola grada Zagreba

U organizaciji Društva, Zagrebačkog inovacijskog centra i Grada Zagreba te uz podršku stručnih partnera i sponzora, u studenom 2023. godine održan je ZGHACKL – timsko natjecanje učenika zagrebačkih osnovnih škola za otvoreni Zagreb, stvaranjem rješenja koje gradske prostore uvodi u digitalno doba. Cilj natjecanja je bio dizajnirati, kreirati i predstaviti najinovativnije rješenje koje će građanima omogućiti lako pretraživ i javno dostupan uvid u raspoloživost gradskih prostora i mogućnost rezervacije istih. Na natjecanju je sudjelovalo 9 timova sa preko 40 sudionika u sklopu timova. Događaj je bio promoviran putem društvenih mreža, kao i putem klasičnih medija (tiskovine, web portali, radio, televizija).

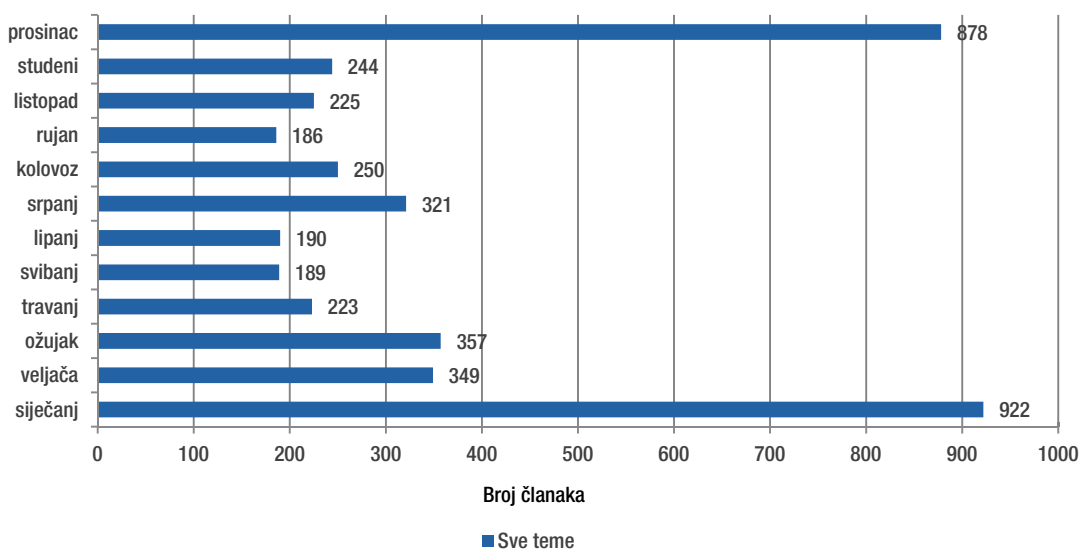
Mediji

Medijske objave na temu Zagrebačkog holdinga i njegovih sastavnica prate se na dnevnoj razini. Od 1.1.2023. do 31.12.2023. zabilježeno je ukupno 4.217 medijskih objava ili prosječno 11 objava dnevno. Najveći broj objava (137) zabilježen je 26.1.2023. godine.

Većina objava vezana je za temu „Čistoća“, njih 2.237, dok je na temu i ključnu riječ „Zagrebački holding“ registrirano 1.834 objava, a na temu „Zrinjevac“ 334 objave. Prema vrsti medija u kojoj se teme objavljuju najviše objava dolazi s televizijskih postaja (44% objava), zatim interneta (37% objava) te tiskanih medija (19% objava).

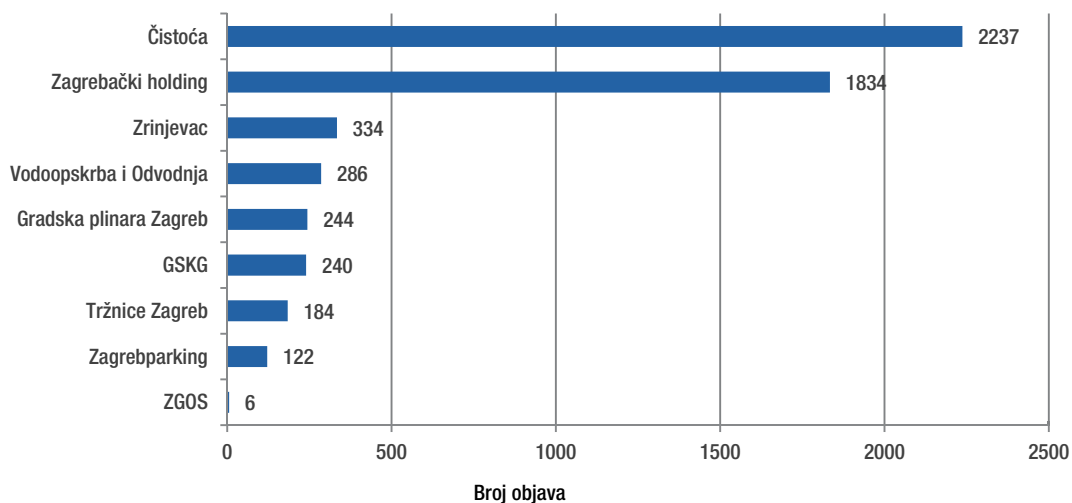
Najčešći izvor objava bila je N1 televizija sa 478 objava, a slijede Večernji list s 386 objava i jutarnji.hr s 328 objave.

Objave kroz vrijeme 1. 1. 2023. - 31. 12. 2023.

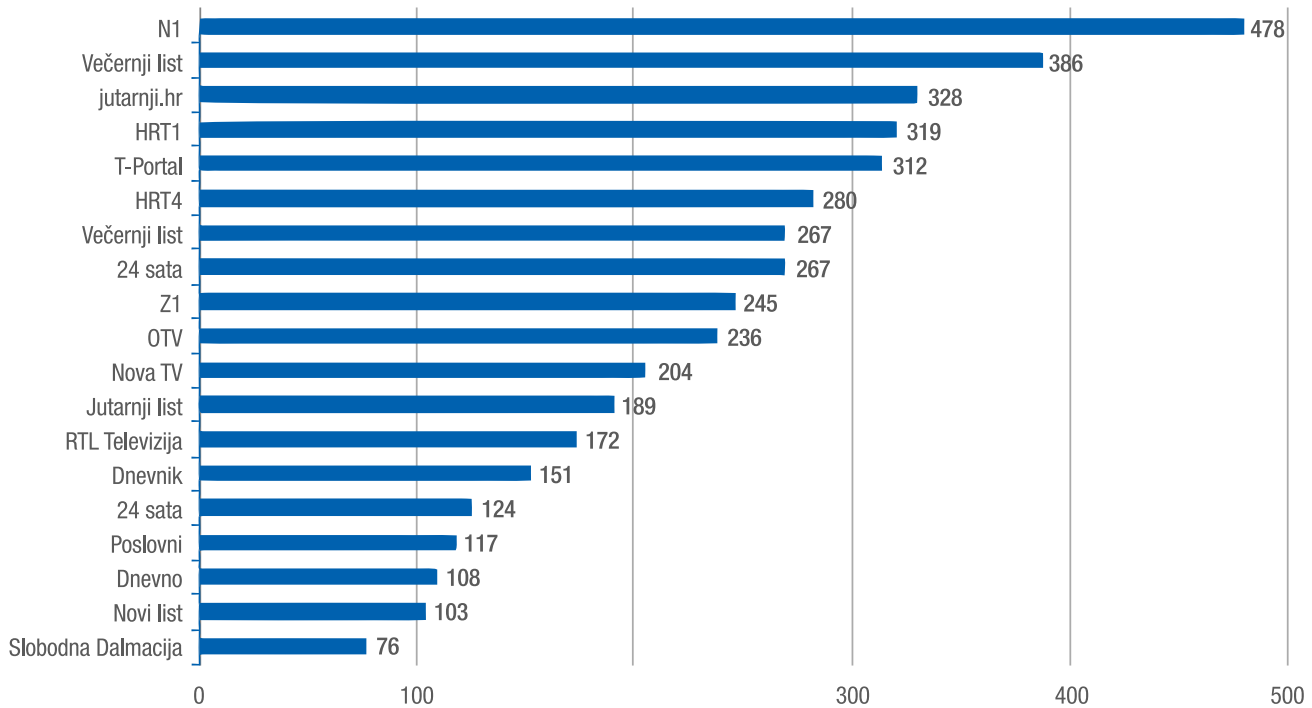
Grafikon: Ukupan broj objava u svim medijima u 2023. godini.

Objave po podružnicama kroz vrijeme 1. 1. 2023. - 31. 12. 2023.

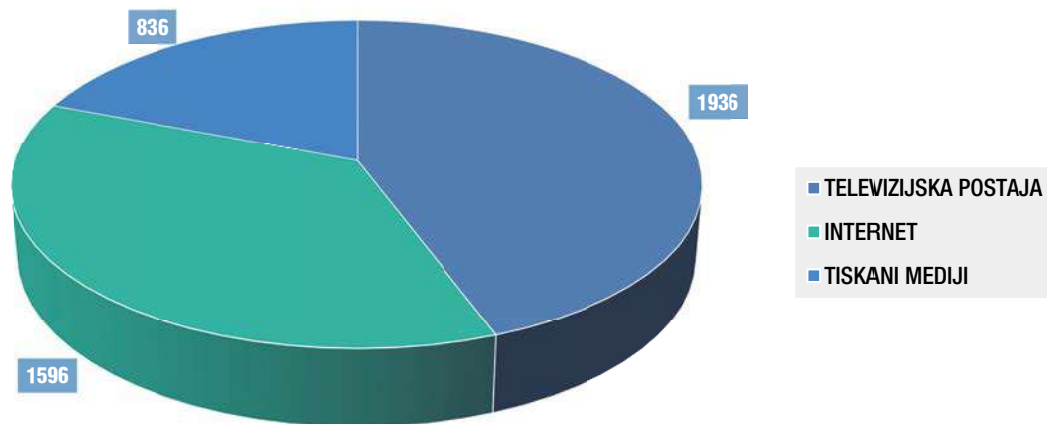
Grafikon: Ukupan broj objava po temama vezanim uz podružnice u 2023. godini.

Objave po medijima u 2023. godini

Grafikon: Ukupan broj objava po medijima u 2023. godini

Objave prema vrsti medija u 2023. godini

Grafikon: Ukupan broj objava prema vrstama medija u 2023. godini.

Sponzorstva i donacije

Upravljački okvir, Načela, kriteriji i postupak dodjele sponzorstava i donacija u Društvu definirani su Pravilnikom o sponzorstvima i donacijama koji je usklađen s Uredbom Vlade RH o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/2015, 37/2021).

Zahtjeve za sponzorstva i donacije razmatra Povjerenstvo imenovano od strane Uprave Društva. Članovi Povjerenstva prije početka rada potpisuju izjavu o nepristranosti i povjerljivosti. Također se obvezuju na izuzeće od razmatranja predmeta u kojima postoji ili je izgledno da bi moglo doći do sukoba interesa.

GPZ i ViO također imaju formirana Povjerenstva za ocjenjivanje zahtjeva za sponzorstva i donacije koja vode proceduru obrade zahtjeva o donacijama putem pravilnika o sponzorstvima i donacijama, dok u ostalim članicama Grupe navedene odluke donose direktori.

Pravilnik o sponzorstvima i donacijama Društva pokazatelj je politike društveno odgovornog poslovanja i ulaganja u razvoj zajednice. Sva odobrena sponzorstva i donacije objavljuju se na internetskim stranicama Društva.

Realizirana sponzorstva i donacije

Tijekom 2023. godine Društvo je dalo podršku projektima usmjerenim na zaštitu okoliša, humanitarnim projektima te projektima iz područja kulture i umjetnosti, znanosti i obrazovanja, zdravlja i sporta. Također, dao je podršku i velikim sportskim manifestacijama značajnim za Grad Zagreb i Republiku Hrvatsku.

Sveukupno, Društvo je dalo podršku projektima, u uslugama koje pruža Grupa, ukupne vrijednosti 193.024,50 eura.

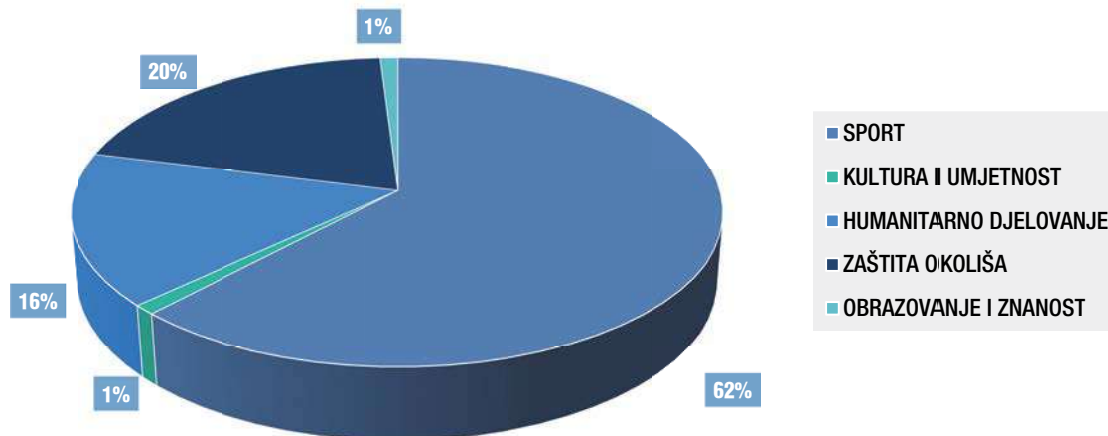
Pored već navedenih akcija u poglavlju „Lokalna zajednica i mediji“, Grupa se uključila u slijedeće projekte:

Podružnice Tržnice Zagreb i Zrinjevac sponzoriraju, u svojim uslugama, akciju Začin ljubavi - koja se održavala po jedan dan u travnju, svibnju, lipnju i rujnu 2023. godine na gradskim tržnicama u gradu Zagrebu te Svjetski dan hospicija i palijativne skrbi u listopadu 2023. godine na Cvjetnom trgu.

Grupa je dala podršku i velikim sportskim manifestacijama značajnim za Grad Zagreb i Republiku Hrvatsku kao što su utrka Audi FIS Svjetskog skijaškog kupa Snow Queen Trophy 2023, međunarodni atletski turnir Memorijal Borisa Hanžekovića, utrka Svjetskog prvenstva u rallyju - WRC Rally Croatia 2023, automobilistička utrka “Zagreb - 49. Delta Rally”, biciklistička utrka Cro Race, Europsko stolnotenisko prvenstvo U13 i WTT Contender Zagreb 2023, humanitarna utrka Terry Fox Run, utrka s humanitarnim karakterom Advent run te humanitarna utrka Mliječna staza

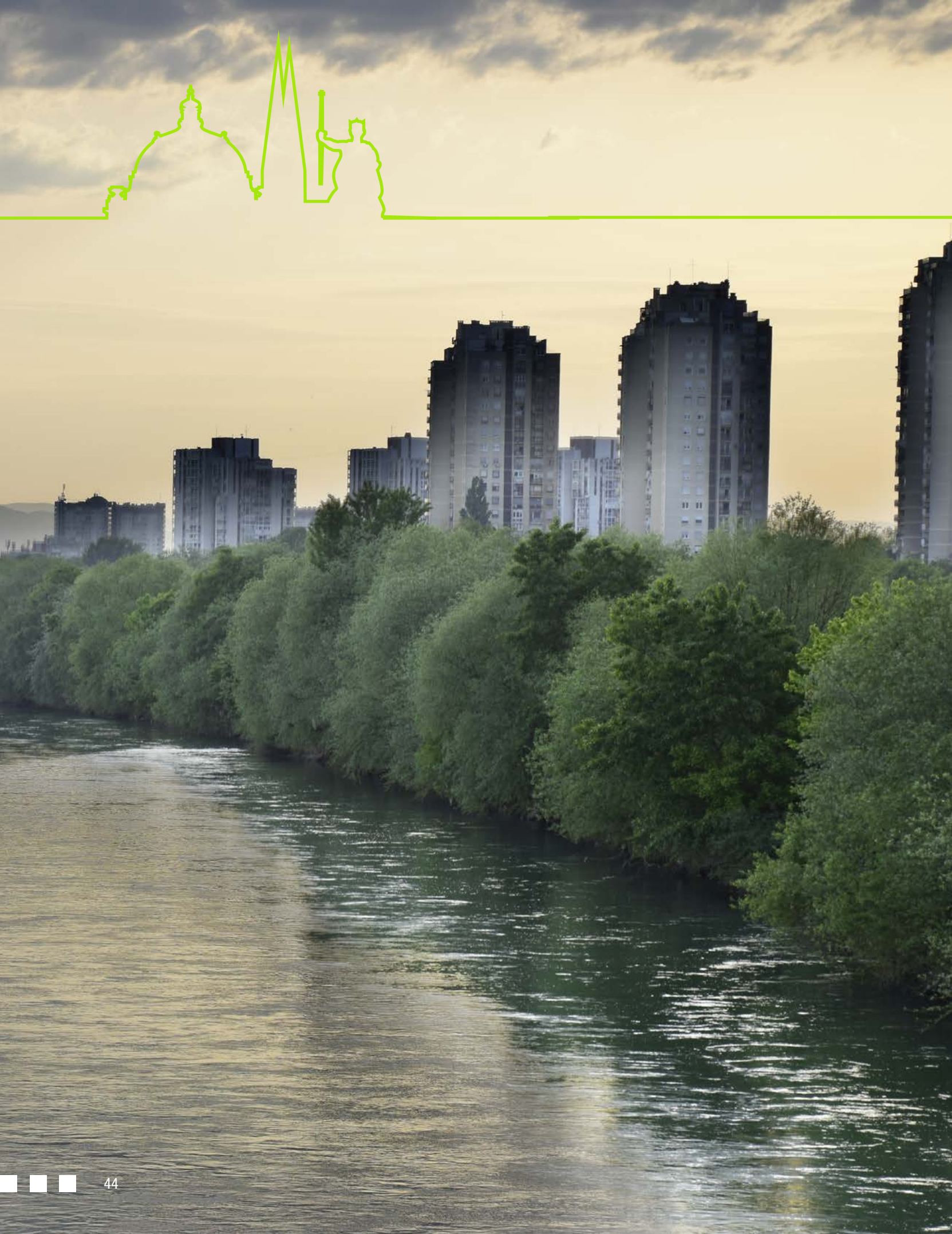
Grupa je sponzorstvom u svojim uslugama podržala i Greencajt festival u svibnju 2023., konferenciju Podržimo održivo u rujnu 2023. godine te humanitarni koncert Ana Rukavina u studenom 2023. godine.

Sponzorstva i donacije u 2023. godini

Grafikon: Raspored donacija prema namjeni u 2023. godini

04 Ključni utjecaji i rizici kojima je izložena Grupa

GRI 102-11, GRI 102-15

Grupa je zbog specifičnosti svoje korporativne i upravljačke strukture te opsega i raznolikosti usluga koje pruža suočena s brojnim rizicima, što je osobito došlo do izražaja tijekom posljednje 3 godine. Oluja koja je pogodila Grad Zagreb u srpnju 2023. godine u prvi je plan stavila **klimatske rizike te rizike povezane s kriznim situacijama**, a posljedično i **rizike otpornosti**, odnosno sposobnost pravovremenog poduzimanja aktivnosti s ciljem što brže normalizacije života.

Poslovanje 2023. godine je i dalje bilo pod direktnim inflatornim utjecajem primarno na troškovnoj strani koje je Društvo i Grupa osjetilo na promjenama cijena postizanih kroz procese javne nabave te nastavka podrške socijalno osjetljive politike Grada Zagreba kako se isti ne bi prelio na građane čime se utjecalo na limitiranost korekcije cijena komunalnih usluga, promjena modela upravljanja otpadom te na rizik stagnacije poslovnih prihoda Grupe.

Na poslovanje Grupe kontinuirano utječu i **regulatorni rizici** koji neposredno utječu i na poslovne prihode.

Kao pružatelju usluga od općeg gospodarskog interesa, poslovanje Grupe reguliraju brojni zakonski i podzakonski akti te je, shodno tome, Grupa izložena dinamičnim promjenama zakonodavstva i regulatornog okvira. Cijene pojedinih djelatnosti Grupe pod utjecajem su regulatora i Grada Zagreba kao jedinice lokalne samouprave. Dio aktivnosti Grupe, pa tako i određivanje cijena usluga koje proizlaze iz takvih aktivnosti, reguliraju pojedina tijela u Republici Hrvatskoj kao što je, primjerice, Hrvatska energetska regulatorna agencija, dok je dio pod značajnim utjecajem Grada Zagreba. S druge strane, troškovi pružanja usluga pod utjecajem su tržišta, gdje cijene mogu varirati na tjednoj ili mjesečnoj razini. Segmenti poslovanja Grupe koji su pod najvećim regulatornim utjecajem su opskrba plinom i gospodarenje otpadom, odnosno poslovanje povezanog društva GPZ-O i podružnice Čistoća.

Potencijal za anuliranje negativnih financijskih posljedica regulatornih i makroekonomskih, primarno inflatornih promjena, Društvo primarno nalazi u odgovornom korporativnom upravljanju i korištenju sinergije holding poduzeća.

Provedbom organizacijskog restrukturiranja uspostavljena je osnova za provođenje financijske stabilizacije refinanciranjem postojećih obveza financijskih instrumenata čime su se stavili pod kontrolu **rizici povezani s financijskom stabilnošću**.

Upravljanje financijskim rizicima prije svega obuhvaća upravljanje kamatnim i kreditnim rizikom te rizikom likvidnosti.

Kamatni rizik Grupe proizlazi iz dugoročnih kredita i leasinga te izdanih obveznica.

Na razini matičnog Društva i članica Grupe upravlja se **rizikom likvidnosti** na način da kontinuirano prati planirani novčani tijek uspoređujući i usklađujući ga s realnim novčanim priljevom i odljevom. Matično Društvo i članice Grupe dodatno upravljaju predmetnim rizikom na način da osiguravaju održavanje dostatne količine novca i omogućavaju raspoloživost financijskih sredstava, u slučaju potreba, otvaranjem namjenskih kreditnih linija.

Rizici povezani s klimom, GRI 201-2

Rizici klimatskih promjena sagledavaju se iz dvije perspektive i imaju dvostruku dimenziju:

- » onu financijsku koja odražava utjecaje klimatskih promjena na poslovanje Grupe te
- » materijalnu, koja odražava utjecaje Grupe na klimu te okoliš i društvo.

U 2023. godini Grupa je započela projekt implementacije ESG zakonodavnog okvira, u okviru kojeg će procijeniti klimatske rizike.

Rizici negativnih učinka Grupe na klimu

Povećanje broja stanovnika Zagreba dovodi do porasta količine proizvedenog otpada i sve veće potrebe za komunalnim uslugama koje pruža Grupa, što potencijalno može negativno utjecati na klimu zbog povećanih emisija štetnih plinova iz prometa i rasta potrebe za energijom.

- » Ovaj rizik Grupa ublažava nabavom okolišno prihvatljivijih vozila, recikliranjem otpada te korištenjem obnovljivih izvora energije koji bi trebali smanjiti zagađenje iz prometa i emisije štetnih plinova.

Uz porast broja stanovnika, urbanizacija prostora stvara potrebu za razvojem raznovrsne infrastrukture koja, porastom potražnje za energentima i vodom te povećanim stvaranjem otpada, neizravno uzrokuje porast onečišćenja, što je jedan od glavnih uzroka neodrživosti gradova.

- » Grupa koristi različita rješenja za održivije upravljanje sirovinama i materijalima koja su usmjerena na ublažavanje klimatskih promjena.
- » Grupa ulaže napore u smanjenje emisija CO₂ prvenstveno u područjima gdje se mogu postići brzi i učinkoviti rezultati, kao što je zamjena transportne i radne flote vozila.
- » Kao dio svoje predanosti ekološkoj održivosti Grupa će raditi na povećanju udjela električne energije iz obnovljivih izvora energije u vlastitoj potrošnji.

Povezano društvo ViO prepoznato je kao ključno društvo za održivo upravljanje resursima, jer je najveći potrošač električne energije (gotovo 61% ukupne potrošnje Grupe).

- » Instalacija solarnih elektrana značajno će doprinijeti smanjenju ugljičnog otiska.

Dodatne mjere kojima Grupa ublažava klimatski rizik:

- » Grupa također upravlja i asfaltnim postrojenjem koje se temelji na tehnologiji recikliranja starog asfalta i reciklažno je postrojenje za obradu građevinskog otpada, čime se pridonosi kružnom gospodarstvu i učinkovitijem korištenju resursa.
- » Cilj Grupe je, između ostalog, unaprijediti i sustav gospodarenja otpadom po načelima kružne ekonomije kroz povećanje odvojeno prikupljenog otpada podložnog daljnjoj obradi i korištenju istog u svrhu materijalne i energetske održivosti. Izravan pozitivan utjecaj na klimu vezan uz sektor gospodarenja otpadom moguć je provođenjem nekoliko aktivnosti: edukacijom i pružanjem stručne pomoći korisnicima koji žele smanjiti svoj ugljični otisak, ulaganjem u recikliranje i stvaranjem novih tržišta za reciklirane proizvode.
- » Digitalizacijom i usvajanjem novih pametnih rješenja Grupa također doprinosi borbi protiv klimatskih promjena. Korištenje elektroničke pošte umjesto tiskanja računa jedan je od načina na koje Zagrebački holding pozitivno utječe na smanjivanje pritiska na okoliš. U slučaju da pojedine skupine građana ne mogu koristiti moderne tehnologije, alternativa je korištenje recikliranih materijala i recikliranje papira na kojima su tiskani računi.
- » Intenzivnija primjena zelene javne nabave također ima potencijal pozitivnog utjecaja Grupe na klimu.

Rizik negativnog učinka klimatskih promjena na poslovanje Grupe

Klimatske promjene mogu utjecati na sigurnost i kontinuitet pružanja javnih i komunalnih usluga kao što su opskrba plinom i vodom, odvodnja i odvoz otpada. Utjecaj klimatskih promjena vidljiv je i u povećanim potrebama za ulaganjima u održavanje postojeće i izgradnju nove infrastrukture te u sustave visoke energetske učinkovitosti, točnije u korištenje obnovljivih izvora energije, energetske obnovu i slično.

- » Povećanje udjela korištenja obnovljivih izvora energije u odnosu na neobnovljive jedan je od načina na koji Grupa smanjuje negativan utjecaj na klimu i ubrzava prelazak na niskougljično gospodarstvo.

Akutan rizik varijabilnosti sušnih i kišnih razdoblja potaknut klimatskim promjenama, izravno utječe na djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i poslovanje povezanog društva ViO. Tijekom sušnih razdoblja razina podzemnih voda pada i potrebno je osigurati dovoljne kapacitete crpilišta za sigurnu i dostatnu vodoopskrbu. Kišna razdoblja uzrokuju oštećenja i uništenja hidraulički preopterećenih kanalizacijskih kolektora, naročito unutar zona sanitarne zaštite crpilišta.

- » Odgovarajuće upravljanje klimatskim rizicima zahtijeva značajna financijska sredstva za odvod svih oborinskih i ostalih otpadnih voda na uređaje za njihovo pročišćavanje. Tako se smanjuje opterećenje rijeke Save štetnim tvarima, ali istovremeno povećavaju troškovi održavanja postojećeg sustava.

Klimatske promjene izravno utječu i na rad podružnice Zrinjevac čija je cjelokupna djelatnost vezana uz klimu i vremenske uvjete. Visoke temperature kao i one niske ograničavaju obavljanje djelatnosti na uži vremenski period nego što je to bio slučaj prethodnih godina.

- » Tako se sadnja stabala obavlja u proljeće nakon prolaska opasnosti od mraza ili u jesen prije nastanka prvih mrazeva, uslijed ljetnih suša dodatno se zalijevaju javne zelene površine čime se povećava potrošnja vode; još jednog važnog resursa.

Izravne posljedice klimatskih promjena na poslovanje Grupe vidljive su i u djelatnosti opskrbe plinom. Porast prosječnih temperatura zraka dovodi do smanjenja isporuke plina uslijed pada potrebe za grijanjem tijekom zimskog razdoblja.

- » To ima negativan financijski utjecaj na poslovanje Grupe, ali istovremeno pozitivno utječe na okoliš jer smanjuje potrebu za proizvodnjom toplinske energije iz fosilnih goriva te posljedično smanjuje emisije stakleničkih plinova.

Grupa je izložena nizu s strateških, operativnih, financijskih, klimatskih i okolišnih rizika koji mogu imati negativan utjecaj na poslovanje Grupe. Stoga je sustavan i učinkovit proces identifikacije, upravljanja i ublažavanja rizika ključan.

Upravljanje kriznim situacijama

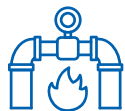
Grupa je isporučitelj javnih usluga, od kojih je dio izrazito osjetljiv na krizna stanja prouzročena elementarnim nepogodama. Gradska infrastruktura koja se u slučaju prirodnih nepogoda može smatrati kritičnom:

- » podzemna plinska mreža
- » podzemni cjevovodi javne vodoopskrbe
- » vodocrpilišta i zdenci
- » podzemni kanali mreže javne odvodnje
- » semaforizirane lokacije.

Grupe aktivno sudjeluje u programima rada *Gradskog ureda za upravljanje u hitnim situacijama* i *Vijeća za prevenciju Grada Zagreba*, koji su usmjereni na preventivno djelovanje, uključujući i informiranje građana, te sudjeluje u radu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba koji, kao stručno, operativno i koordinativno tijelo usklađuje djelovanje operativnih snaga civilne zaštite u pripremnoj fazi prije nastanka posljedica izvanrednog događaja te tijekom provođenja mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Od 2018. godine Pozivni centar je u izravnoj telefonskoj vezi sa Županijskim centrom Civilne zaštite (112) i Javnom vatrogasnom postrojbom Grada Zagreba te zaprima i proslijeđuje pozive koji su vezani za Grupu -Zagrebački holding d.o.o. i povezana društva.

Ključna infrastruktura

Plinski distribucijski sustav

3.985 km
plinske mreže u
gradu Zagrebu

- kontrola i nadzor redukcijskih i blok stanica, odorizacijskih i telemetrijskih stanica i prijelaza preko vodotoka

Vodoopskrbna mreža

3.249 km
vodoopskrbnih
cjevovoda

- 7 vodocrpilišta i 30 zdenaca
- vodospreme i prepumpne stanice
- kontrola kvalitete vode

Mreža odvodnje

2.259 km
odvodnih kanala

- crpne stanice i kanalski priključci
- horizontalni sabirni kanali
- čišćenje i rekonstrukcija slivnika

Semaforizirane lokacije

487 lokacija nadzora
semafora od kojih je 457
semaforiziranih križanja

- privremena regulacija prometa, radi čišćenja grada i sanacije šteta

Realizirani poslovni rizici

Sanacija posljedica nevremena

U srpnju 2023. Zagreb je poharalo orkansko nevrijeme. U koordinaciji s gradskim službama, Grupa je osigurala rad podružnica Zrinjevac, Čistoća, Zagrebačke ceste i društva ViO sa svom raspoloživom mehanizacijom na površinama javne namjene kako bi se raščistile posljedice nevremena. Realizacijom predmetnog klimatskog rizika, Grupa je adresirala i rizik otpornosti i planove kontinuiteta poslovanja tj. sposobnost uspostavljanja boljih praksi za buduće preveniranje rizika i izgradnju otpornog sustava.

Odron odlagališta otpada Jakuševac

U studenom i prosincu 2023. godine, na odlagalištu otpada Prudinec - Jakuševac došlo je do odrona otpada. Radi se o odlagalištu otpada koje se gradi sukladno građevinskoj dozvoli koje posjeduje sve dozvole za rad, kao i okolišnu dozvolu kojom su propisane aktivnosti i mjere kontrole rada odlagališta. Radove na ugradnji otpada obavlja Izvođač radova sukladno projektnoj dokumentaciji, a kontrolu rada Izvođača sukladno Zakonu o gradnji nadzire stručni nadzor.

Uzrok odrona je za sada nepoznat, a u tijeku je priprema za provođenje programa istražnih radova (koji se provodi kao sastavni dio sudskog osiguranja dokaza), u svrhu razumijevanja dubinskog stanja tijela odlagališta i utvrđenja uzroka i okolnosti uslijed kojih je došlo do odrona.

Kompostana Jakuševac

Uslijed odrona sjevernog dijela odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac onesposobljen je dio kompostane Prudinec. Od tog dana kompostana Prudinec nije u funkciji te se sva oporaba biootpada odvija na kompostani Markuševac.

U prosincu 2023. godine Društvo je za kompostanu Markuševac ishodilo dozvolu za gospodarenje otpadom s povećanim količinama zelenog otpada koji se može uporabiti na kompostani.

05 Korporativno upravljanje u 2023. godini

GRI 102-18, 202-2

Korporativnom upravljanju Društvo posvećuje iznimnu pažnju te ono predstavlja značajnu odrednicu u poslovanju Društva, koja osigurava poticaj Upravi menadžmentu i Nadzornom odboru u ostvarivanju interesa i zaštite dionika, korisnika i Društva u cjelini.

Kodeks korporativnog upravljanja društva Zagrebački holding d.o.o. donijeli su organi Društva: Uprava dana 23. prosinca 2015. godine, Nadzorni odbor dana 11. svibnja 2016. godine, te Skupština Društva dana 12. svibnja 2016. godine. Kodeks je objavljen na internetskim stranicama Društva.

Svrha Kodeksa je uspostaviti, održati i dalje unaprjeđivati visoke standarde korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja radi učinkovitog poslovanja i odgovornog upravljanja resursima u funkciji razvoja Društva i Grupe, sve u najboljem interesu građana Zagreba kao korisnika komunalnih i javnih usluga, a zatim i svih ostalih interesno-utjecajnih skupina, nositelja interesa s kojima Društvo i Grupa stupaju u poslovni i pravni promet.

U 2023. poslovnoj godini Društvo je u bitnom pratilo i primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom, objavljujući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima te objava kojih informacija je u interesu investitora, kao i svih nositelja interesa.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

Društvo ima sljedeće organe: Upravu, Nadzorni odbor i Skupštinu.

Skupština Društva

Skupštinu Društva čini Grad Zagreb, kao jedini član Društva, kojeg zastupaju predstavnici imenovani na temelju *Zaključka o predstavnicima Grada Zagreba u Skupštini u trgovačkim društvima u kojima Grad Zagreb ima 100% udjela*. Putem Skupštine Društva, Grad Zagreb kao jedini osnivač provodi svoju ulogu i poslovnu politiku vlasnika.

Skupština Društva saziva se u pravilu jedanput na godinu, a mora se sazvati uvijek kada to zahtijevaju interesi Društva i u slučajevima određenim zakonom i *Izjavom o osnivanju*.

Skupština Društva je tijekom 2023. godine održala 13 sjednica na kojima su, među ostalim, donesene, odluke o: usvajanju financijskih izvještaja Društva, donošenju *Plana poslovanja i investicija*, usvajanju *Strategije održivosti i Okvira za obveznice povezane s održivim poslovanjem*, imenovanju člana Uprave, članova NO-a te revizora, odluke vezane uz upravljanje nekretninama i dr.

U 2023. godini članovi Skupštine Društva bili su:

- » Tomislav Tomašević
- » Danijela Dolenc
- » Luka Korlaet

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je jedan od središnjih organa Društva. Njegova glavna uloga je nadzor nad radom Uprave Društva, a time i načina na koji se vode poslovi. Izvještaj o svom radu podnosi Skupštini Društva.

U 2023. godini imenovani su i novi članovi Nadzornog odbora, a na kraju 2023. godine Nadzorni odbor je djelovao u sastavu:

- » Suzana Brenko, predsjednica
- » Andro Pavuna, zamjenik predsjednice
- » Kristijan Starčević, član
- » Martina Jurišić, članica
- » Željko Matijašec, član

Nadzorni odbor je tijekom 2023. godine održao 17 sjednica. Na sjednicama su, među ostalim, razmatrana periodična financijska izvješća, plan poslovanja i investicija, Izvješća o aktivnostima i radu uprave te poslovanju Grupe Zagrebački holding, financijska pitanja (izdavanje obveznica, zaduživanje, krediti, jamstva, zajmove i dr.), Informacijski memorandum izdanja javnom ponudom i izvršenja obveznica povezanih s održivim poslovanjem Društva, aktivnosti vezane uz upravljanje nekretninama te druga različita pitanja u vezi poslovanja Društva.

Uprava

Uprava Zagrebačkog holdinga je obvezatan organ Društva čija je uloga vođenje poslova i zastupanje Društva na vlastitu odgovornost. U 2023. godini imenovan je novi član Uprave.

Krajem 2023. godine Uprava Društva djelovala je u sastavu:

- » Ivan Novaković, predsjednik Uprave
- » Matija Subašić-Maras, članica Uprave
- » Dubravko Karačić, član Uprave
- » Damir Novinić, član Uprave

Tijekom godine Uprava Društva je održala 46 redovnih sjednica i 61 telefonsku sjednicu na kojima je doneseno 611 odluka i 88 zaključaka.

Od posebne važnosti bile su odluke Uprave vezane uz izdavanje obveznica povezanih s održivim poslovanjem, sklapanje Kolektivnog ugovora i dodatka istom, uvođenje novih digitalnih tehnologija, gospodarenje otpadom, obnovu objekata stradalih u potresu, postizanje optimalne kombinacije cijene i kvalitete usluga te pokretanje investicija.

Član Uprave za financije gospodin Dubravko Karačić, ujedno je i član Uprave zadužen za korporativnu održivost.

Revizijski odbor – pododbor Nadzornog odbora

Revizijski odbor stručno je savjetodavno tijelo Nadzornog odbora. Sastavljen od članova Nadzornog odbora i/ili članova koje je imenovao Nadzorni odbor. Pomaže Nadzornom odboru u radu te u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima obavlja poslove iz područja financijskog izvještavanja, interne revizije i sustava internih kontrola. Osim spomenutih poslova Revizijski odbor nadgleda učinkovitost djelovanja eksterne revizije te njihovu neovisnost i objektivnost.

Način djelovanja Revizijskog odbora definiran je *Pravilnikom o radu Revizijskog odbora Zagrebačkog holdinga*. Revizijski odbor održao je 11 sjednica u 2023. godini. Članovi Revizijskog odbora Zagrebačkog holdinga d.o.o. u 2023. godini bili su:

- » Ivan Čevizović, predsjednik
- » Josip Teklić, zamjenik predsjednika
- » Suzana Brenko, članica
- » David Krmpotić, član

Odgovornost voditelja podružnica i Uprave povezanih društava

Voditelji podružnica društva Zagrebački holding d.o.o. i članovi uprava povezanih društava te ravnatelji povezanih ustanova odgovorni su za operativno poslovanje podružnica i povezanih društava i ustanova te provođenje svih dužnosti i zadataka u operativnom poslovanju podružnica i povezanih društava i ustanova, kao i za točnost svih financijskih podataka koji se dostavljaju Društvu.

Voditelji podružnica društva Zagrebački holding d.o.o. i članovi uprava povezanih društava te ravnatelji povezanih ustanova dužni su izraditi prijedlog godišnjeg plana poslovanja i pružanja usluga za podružnice, odnosno povezana društva i ustanove kojima upravljaju; moraju poslovati u okvirima usvojenih godišnjih planova i ne smiju odstupati od planiranih financijskih vrijednosti te tromjesečno o tome izvještavati Upravu društva, odnosno Skupštinu povezanih društava.

Odgovornost i obveze članova povezanih društava opisane su u Izjavi o osnivanju svakoga povezanog društva.

Statusne promjene u 2023. godini, GRI 102-10

Nije bilo statusnih promjena tijekom 2023. godine.

Sustav unutarnjih kontrola

Društvo osigurava učinkovitost sustava unutarnjih kontrola kod financijskog izvještavanja koje se sastoje od različitih evidencija i metoda koje se provode kako bi se inicirali, identificirali, analizirali, klasificirali i evidentirali poslovni događaji, odnosno, obuhvaćaju sve mjere i postupke koji će se primijeniti u vezi s računovodstvenim iskazom poslovnih događaja te u konačnici sastavljanjem pouzdanih financijskih izvještaja. Sektor za unutarnju reviziju zadužen je za pregledavanje učinkovitosti sustava unutarnje kontrole kojim se ustrojava i nadzire tijek točnih, konkretnih i cjelovitih podataka o Društvu. Društvo angažira nezavisne vanjske revizore kao važan instrument korporativnog upravljanja, kako bi se osiguralo da financijska izvješća adekvatno odražavaju pošteno i istinito stanje Društva u cjelini. Društvo provodi aktivnosti stalnog praćenja i procjene sustava unutarnjih kontrola postupkom samoprocjene najmanje jednom godišnje sukladno propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti, djelovanjem Sektora za unutarnju reviziju čija je temeljna zadaća procjena sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, provedbom preporuka Sektora te naloga i preporuka vanjskih revizija - DURa i komercijalne revizije.

Sustavi upravljanja kvalitetom, okolišem i sigurnosti

S ciljem jačanja otpornosti te upravljanja procesima, pojedine sastavnice Grupe, implementirale su i certificirale sustave upravljanja.

Podružnica Čistoća	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
	ISO 14001:2015 sustav upravljanja okolišem
	ISO 45000: 2018 sustav zaštite zdravlja i sigurnosti na radu
Podružnica Gradska groblja	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
	ISO 14001:2015 sustav upravljanja okolišem
	ISO 15017:2019 sustav upravljanja pogrebnim uslugama
Podružnica Zagrebačke ceste	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
Podružnica Tržnice Zagreb	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
	Certifikat HACCP sustav sigurnosti hrane
Podružnica Zrinjevac	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
	ISO 14001:2015 sustav upravljanja okolišem
	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	ISO 14001:2015 sustav upravljanja okolišem
	ISO 50001: 2018 sustav upravljanja energijom
	ISO 45000: 2018 sustav zaštite zdravlja i sigurnosti na radu
	ISO 27001:2013 sustav upravljanja informacijskom sigurnosti
	HRN EN ISO/IEC 17020:2012 Akreditacija za inspekciju plinomjera i uređaja za pretvorbu obujma plina Odjelu ovjere i umjeravanja mjerila GPZ-a
Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o.	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom

Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
	ISO 22000:2018 sustav upravljanja sigurnošću hrane (vode za piće)
	HRN EN ISO/IEC 17025:2017 Akreditacija Laboratoriju Tehnološke službe odvodnje
Gradska ljekarna Zagreb	ISO 9001:2015 sustav upravljanja kvalitetom
	ISO 14001:2015 sustav upravljanja okolišem
Gradska plinara Bjelovar	HRN EN ISO 3834-3-20072 Certifikat za izvođenje zavarivačkih radova

U 2023. godini Društvo je započelo proces implementacije sustava upravljanja kvalitetom i okolišem u organizacijsku jedinicu Korporativni servisi te proces integracije sustava upravljanja okolišem u sustav upravljanja kvalitetom podružnice Zagrebačke ceste. Implementacija sustava usklađenog s predmetnim ISO standardima dodatno će doprinijeti organizaciji i optimizaciji korporativnog upravljanja Društvom.

Etičnost i transparentnost poslovanja,

GRI 102-16, GRI 102-17

Politika raznolikosti, GRI 405-1

U provedbi politike raznolikosti, primarni cilj Društva je osigurati primjenu principa jednakih mogućnosti i raznolikosti u svim procesima i funkcijama te ih učiniti sastavnim dijelovima donošenja odluka u svakodnevnoj praksi. Pri tome je od osobitog značaja provedba protu-diskriminacijskih mjera, osiguranje ravnopravnosti bez obzira na pripadnost određenoj skupini (na osnovi dobi, spola, etničke/nacionalne pripadnosti itd.), te stvaranje uključivog radnog okruženja. U cilju provedbe politike raznolikosti, kao jednog od elemenata društveno odgovornog poslovanja, Društvo je donijelo Etički kodeks kao pravni okvir te imenovalo Etičko povjerenstvo. Društvo je također radi zaštite potencijalnih prijavitelja nepravilnosti temeljem zakonskih odredbi imenovalo Povjerljivu osobu i njezinog zamjenika te donijelo Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe i njezinog zamjenika. I Etičko povjerenstvo i Povjerljiva osoba, svaki u okviru svoga djelokruga, imaju zadaću utvrđivati postupanja koja predstavljaju diskriminaciju po bilo kojoj osnovi i predlagati sankcioniranje takvog ponašanja.

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom. Društvo je jedan od sunositelja mjera i aktivnosti utvrđenih Zagrebačkom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025., čiji su ciljevi osiguranje potpune integracije osoba s invaliditetom ostvarivanjem integracije u važnim životnim područjima ravnopravnim sudjelovanjem u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja; u zapošljavanju, zdravlju i rehabilitaciji; u socijalnoj zaštiti; u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja; u istraživanju i razvoju i drugome. Jedna od odrednica Strategije - profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje, ključan je element društvene uključenosti i ekonomske neovisnosti osoba s invaliditetom, a rad i zaposlenost temeljni su uvjet integracije u redovne životne uvjete.

Etički kodeks

Zagrebački holding, povezana društva i ustanova djeluju u skladu s načelima definiranim u Etičkim kodeksom iz 2010. godine.

Temeljna načela Etičkog kodeksa:

- » Povjerenje i kolegijalnost
- » Zakonitost i stručnost u radu
- » Timski rad i profesionalna komunikacija
- » Uvažavanje potreba korisnika usluga
- » Izbjegavanje i prevencija sukoba interesa
- » Odgovorno upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave
- » Povjerljivost osobnih podataka i informacija o poslovanju
- » Izbjegavanje primanja i davanja darova.

Etičko povjerenstvo djeluje od 2011. godine s ciljem dobivanja povratnih informacija od zaposlenika i korisnika usluga o etičnosti poslovanja. Članovi Povjerenstva su zaposlenici Grupe. Etički kodeks, sastav Povjerenstva, način prijave te obrazac za prijavu nepravilnosti objavljeni su na internetskoj stranici www.zgh.hr. Nepravilnosti se mogu prijaviti i na e-adresu eticko.povjerenstvo@zgh.hr ili putem pošte.

Tijekom 2023. Etičko povjerenstvo nije primilo ni jednu prijavu nepravilnosti. Razlog tome je vjerojatno činjenica da je tijekom 2023. godine bilo moguće prijaviti nepravilnosti i putem dva alternativna kanala: povjerljivoj osobi i putem platforme „Zviždač“ kojoj je vlasnik Grad Zagreb.

Povjerljiva osoba i njezin zamjenik GRI 406-1

Nepravilnosti u Grupi se mogu prijaviti povjerljivoj osobi u skladu s odredbama *Pravilnika o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe i njezinog zamjenika* te *Zakonu o zaštiti prijavitelja nepravilnosti*.

U skladu s odredbama *Pravilnika o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe i njezinog zamjenika*, Odlukom Uprave Društva od 22. srpnja 2022. godine, imenovane su povjerljiva osoba i zamjenik povjerljive osobe. Obavijest o imenovanju povjerljive osobe i zamjenika povjerljive osobe objavljena je na intranetu te na oglasnim pločama svih lokacija Društva.

Povjerljiva osoba i zamjenik povjerljive osobe u potpunosti su neovisni u svom radu. Prijavitelji prijave mogu podnijeti i anonimno putem e-adrese: povjerljiva.osoba@zgh.hr ili putem telefona.

Tijekom 2023. godine povjerljiva osoba je zaprimila 23 prijave o navodnim nepravilnostima u Društvu od kojih je 20 riješeno, 2 prijave su u postupku rješavanja, a 1 prijava završena je od strane povjerljive osobe, ali nije postignut dogovor s prijaviteljem pa će se poduzimati daljnji pravni koraci.

Glavni tipovi prijava koje povjerljiva osoba i njezin zamjenik primaju su prijave po pitanju sistematizacije radnih mjesta.

Sukob interesa i antikorupcija, GRI 205-1, GRI 205-2, GRI 205-3

Antikorupcijski program

Sukladno smjernicama iz Antikorupcijskog programa Ministarstva pravosuđa i uprave za trgovačka društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 2021. do 2022. godine, Uprava Društva je 20. svibnja 2021. godine donijela *Akcijski plan za provedbu Antikorupcijskog programa za Zagrebački holding d.o.o. za razdoblje od 2021. do 2022. godine*, koji primjenjuje i tijekom 2023.

Akcijski plan je donesen u cilju jačanja antikorupcijskih aktivnosti te jačanja integriteta, odgovornosti i transparentnosti na razini Društva, kao trgovačkog društva u vlasništvu Grada Zagreba. Politika prevencije korupcije u Društvu sastavni je dio sljedećih dokumenata: *Kodeks korporativnog upravljanja društva Zagrebački holding d.o.o. sa smjernicama za Grupu i Etički kodeks*.

Društvo je član antikorupcijske platforme “Zviždač”, formirane s ciljem unaprjeđenja antikorupcijskog djelovanja objedinjavanjem sustava prijave nepravilnosti rada gradskih upravnih tijela i trgovačkih društava u vlasništvu Grada Zagreba.

Osim putem platforme „Zviždač“ nepravilnosti u Grupi se mogu prijaviti povjerljivoj osobi u skladu s odredbama *Pravilnika o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe i njezinog zamjenika* te Zakonu o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.

Sukob interesa

Sukob interesa postoji kod člana Nadzornog odbora i / ili Uprave koji nije neutralan u odnosu na predmet odlučivanja ili se iz činjenice njegove povezanosti s drugim društvima, osobama ili poslovima može pretpostaviti da može imati interese koji nisu istodobno nužno i interesi Društva, te može utjecati na donošenje odluke na temelju interesa ili sklonosti koji se nužno ne podudaraju s interesima Društva. Članovi Nadzornog odbora i Uprave ne smiju donositi odluke na temelju osobnih interesa ili na temelju interesa osoba s kojima imaju bliske odnose.

Također, u okviru javne nabave dobavljači, sukladno Zakonu o javnoj nabavi, moraju potpisati izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa. Na temelju izjava izrađuje se popis gospodarskih subjekata s kojima naručitelji ne smiju sklopiti ugovor. Ovaj je popis dostupan na internetskoj stranici Društva.

Tržišno natjecanje, GRI 206-1

Tijekom izvještajnog razdoblja, protiv Društva niti članica Grupe nije pokrenut niti jedan pravni postupak zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, antitrustovske i monopolističke prakse te njihovih ishoda.

Ostvarivanje prava na pristup informacijama

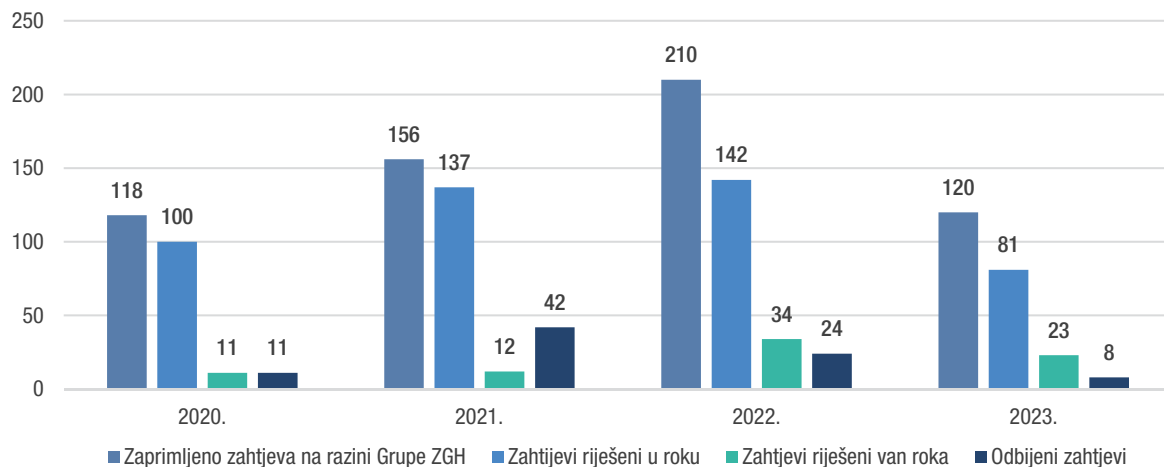
Ostvarivanje prava na pristup informacijama i ponovno korištenje informacija uređeno je u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN, br. 25/13., 85/15. i 69/22.). Podaci o službenicima za informiranje i načinu podnošenja zahtjeva za pristup informacijama dostupni su na web stranicama društava Grupe, kao i pripadajući obrasci te izvješća za svako izvještajno razdoblje.

U 2023. godini na razini Grupe zaprimljeno je 120 zahtjeva za pristup informacijama, što je za 42,85 % ili 90 zahtjeva manje u odnosu na prethodnu godinu. Pristup informacijama najčešće su tražili građani i to najviše opće informacije u vezi s radom i/ili organizacijom te informacije o financiranju. U roku je riješen 81 zahtjev (142 u 2022.), a 23 su riješena izvan roka (34 u 2022.). Od ukupno zaprimljenih zahtjeva u 2023., 8 zahtjeva je odbijeno (24 u 2022.).

Najčešći razlozi odbijanja zahtjeva su zloupotreba prava na pristup informacijama (čl. 23., st. 6., toč. 5. ZPPI), zaštita osobnih podataka, sukladno Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka – Opća uredba o zaštiti podataka (čl. 15., st. 2., toč. 4. ZPPI) te jer su traženi podaci koji se ne smatraju informacijom u smislu čl. 5. st. 1. toč. 3. ZPPI (čl. 23., st. 6., toč. 4. ZPPI).

Grupa posebnu pažnju posvećuje informacijskoj transparentnosti te su javno dostupni svi dokumenti i informacije od važnosti za dionike. Također, društvo Zagrebački holding, kao izdavatelj obveznica na domaćem tržištu kapitala, objavljuje sve propisane informacije od važnosti za investitore na internetskoj stranici Zagrebačke burze i korporativnoj stranici (www.zgh.hr).

Zahtjevi za pristup informacijama

GDPR ili zaštita osobnih podataka

Na temelju Uredbe (EU) br. 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ i Zakona o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka Društvo je usvojilo *Politiku sustava upravljanja osobnim podacima*.

Uredba utvrđuju pravila povezana sa zaštitom ispitanika (fizička osoba) u pogledu obrade osobnih podataka i pravila povezana sa slobodnim kretanjem osobnih podataka, štite se temeljna prava i slobode ispitanika, a posebno njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka.

U smislu zaštite osobnih podataka, voditelj obrade je Zagrebački holding d.o.o., a podružnice: AGM, Arena Zagreb, AKZ, Čistoća, Gradska groblja, Robni terminali Zagreb, Tržnice Zagreb, Vladimir Nazor, Zagrebačke ceste, Zagrebački digitalni grad, Zagrebparking i Zrinjevac su organizacijske jedinice voditelja obrade.

Osobne podatke ispitanika obrađujemo zakonito, pošteno i transparentno, u posebne, izričite i zakonite svrhe, vodeći brigu o obradi onih podataka koji su nužni u odnosu na svrhu obrade, točnosti tih podataka i o njihovom razdoblju pohrane. Podatke obrađujemo na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera.

Ispitanik ima pravo na temelju svoje posebne situacije u svakom trenutku uložiti prigovor na obradu osobnih podataka koji se odnose na njega:

- » kada se zakonitost obrade temelji na izvršavanju zadaća od javnog interesa ili pri izvršavanju službene ovlasti voditelja obrade, odnosno, kada se obrada temelji na legitimnom interesu voditelja obrade ili treće strane, uključujući izradu profila koja se temelji na navedenim zakonitostima obrade.
- » kada se osobni podaci Ispitanika obrađuju za potrebe izravnog marketinga što uključuje izradu profila u mjeri koja je povezana s takvim izravnim marketingom.

Ispitanik ostvaruje svoja prava, podnošenjem zahtjeva ili prigovora: pisanim putem ili osobnom dostavom istih na adresu Zagrebačkog holdinga d.o.o., Ulica grada Vukovara 41, 10000 Zagreb, Službenik za zaštitu podataka, s naznakom na omotnici "Osobni podaci" ili elektroničkim putem na e-mail adresu: zastitaosobnihpodataka@zgh.hr

06 Financijska i tržišna pitanja

GRI 102-45

Financijski aspekt poslovanja

Grupa Zagrebački holding je u 2023. godini ostvarila 16 milijuna eura. Uslijed povećanja poslovnih prihoda za 22% u odnosu na povećanje poslovnih rashoda po stopi od 18%, u 2023. godini zabilježena je operativna dobit (EBIT) u iznosu od 37,9 milijuna eura i pozitivna EBITDA u iznosu od 92 milijuna eura. Iz financijskih aktivnosti ostvaren je gubitak u iznosu od 20,4 milijuna eura. Ostvarena dobit rezultat je poduzetih mjera podizanja interne efikasnosti i povećanja poslovnih prihoda.

Prihodi

U 2023. godini ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 803,2 milijuna eura što predstavlja povećanje za 21% u odnosu na usporednu godinu. Prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 591,3 milijuna eura (2022.: 564,9 milijuna eura), a ostali poslovni prihodi u iznosu od 195 milijuna eura (2022.: 80,4 milijuna eura). Ukupno povećanje prihoda od prodaje iznosi 5% u odnosu na prethodnu godinu.

Najznačajnije povećanje prihoda od prodaje zabilježeno je u segmentu opskrbe i distribucije plina, održavanja čistoće i odvoza otpada te prodaje lijekova u ukupnom iznosu od 29,3 milijuna eura. Smanjenje prihoda od prodaje bilježi segment upravljanje i održavanje javnih cesta uslijed izostanka jednokratnog prihoda u 2022. godini vezanog za zbrinjavanje građevinskog otpada nastalog od posljedica potresa. Ukoliko se izuzme jednokratni efekt, podružnica je iz poslovne aktivnosti ostvarila veće prihode radi više izvedenih radova iz asfaltnog programa, radova na nerazvrstanim cestama i programa komunalnih aktivnosti.

Rashodi

U 2023. godini poslovni rashodi realizirani su u iznosu od 748,4 milijuna eura te su u odnosu na 2022. godinu veći za 18%. Značajnije povećanje odnosi se na porast (i) materijalnih troškova uslijed većih troškova prodane robe - društva GPZO radi povećanja nabavne cijene plina za javnu uslugu i ustanove Gradska ljekarna Zagreb radi većeg broja prodanih lijekova i ostalih proizvoda (ii) rasta troškova sirovina i materijala kao posljedica povećanja opsega radova u segmentima komunalne djelatnosti i distribucije vode i (iii) povećanja troškova osoblja u skladu s provedenom sistematizacijom radnih mjesta u podružnicama i u skladu s pravima iz Kolektivnog ugovora Grupe.

Izveštaj o financijskom položaju

Na 31.12.2023. godine aktiva je iznosila 2.118,9 milijuna eura i za 65,3 milijuna eura je veća u odnosu na 2022. godinu. Dugotrajna imovina je manja za 30 milijuna eura uslijed (i) smanjenja nekretnina postrojenja i opreme za 37,9 milijuna eura kao rezultat isknjiženja dugotrajne imovine i reklasifikacije na poziciju ulaganje u nekretnine koja bilježi povećanje u iznosu od 31,7 milijuna eura i (ii) smanjenje vrijednosti dugotrajnih potraživanja u iznosu od 23,6 milijuna eura radi smanjenja potraživanja od povezanih strana.

Kratkotrajna imovina u odnosu na 2022. godinu veća je za 95,3 milijuna eura uslijed većih (i) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja u iznosu od 81,8 milijuna eura - koje proizlazi iz potraživanja od Republike Hrvatske na temelju Izmjena i dopuna Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije – (i) subvencija troškova električne energije i (ii) pravo opskrbljivača plinom koji opskrbljuje opskrbljivača u obvezi javne usluge ili opskrbljivača u obvezi javne usluge za nadoknadu razlike u cijeni slijedom čega društvo GPZO potražuje značajan iznos za tri kvartalna razdoblja i (ii) veće pozicije novac i novčani ekvivalenti za 41,3 milijuna eura. Bilančna pozicija potraživanje od povezanih društava bilježi smanjenje u iznosu od 27,8 milijuna eura.

Struktura dugoročnih i kratkoročnih obveza izmijenjena je na način da su dugoročne obveze uslijed izdanja novih obveznica s dugoročnim dospijecem veće za 248,9 milijuna eura dok su na dan 31.12.2022. godine stare obveznice obzirom na dospijecé iste 15. srpnja 2023. godine evidentirane u sklopu kratkoročnih obveza te su stoga kratkoročne obveze na dan 31.12.2023. manje za 205,6 milijuna eura. Nadalje, obveze po dugoročnim kreditima i najmovima manje su za 55,7 milijuna eura uslijed otplate kredita u iznosu od 42,9 milijuna eura i reklasifikacije iznosa od 23,4 milijuna eura na kratkoročno dospijecé.

Analiza poslovanja

Financijska i tržišna pitanja, GRI 201-1

Strateško i aktivno upravljanje, stabilni izvori financiranja, inovativne usluge i razvoj te unaprjeđenje usluga s ciljem podizanja zadovoljstva korisnika neka su od pitanja koja Zagrebački holding prepoznaje kao najvažnija za ostvarivanje pozitivnog utjecaja na svoju održivost i održivost Zagreba.

Obilježja poslovanja

Gotovo sve sastavnice Grupe unaprijedile su poslovni rezultat u odnosu na prethodnu, 2022. godinu, prvenstveno zbog poduzetih mjera kontrole troškova i efikasnijeg korištenja internih resursa.

Poslovni prihodi porasli su za 141 milijun eura u odnosu na 2022. godinu, odnosno za 21%. Najznačajniji rast prihoda ostvaren je u segmentu opskrbe i distribucije plina, održavanja čistoće i odvoza otpada te prodaje lijekova.

U 2023. godini poslovni rashodi realizirani su u iznosu od 748,4 milijuna eura te su u odnosu na 2022. godinu veći za 116,1 milijun eura ili 18%. Navedeno povećanje odnosi se na porast (i) materijalnih troškova uslijed većih troškova prodane robe - društva GPZO radi povećanja nabavne cijene plina za javnu uslugu i ustanove Gradska ljekarna Zagreb radi većeg broja prodanih lijekova i ostalih proizvoda (ii) rasta troškova sirovina i materijala kao posljedica povećanja opsega radova u segmentima komunalne djelatnosti i distribucije vode i (iii) povećanja troškova osoblja u skladu s provedenom sistematizacijom radnih mjesta u podružnicama i u skladu s pravima iz Kolektivnog ugovora Grupe.

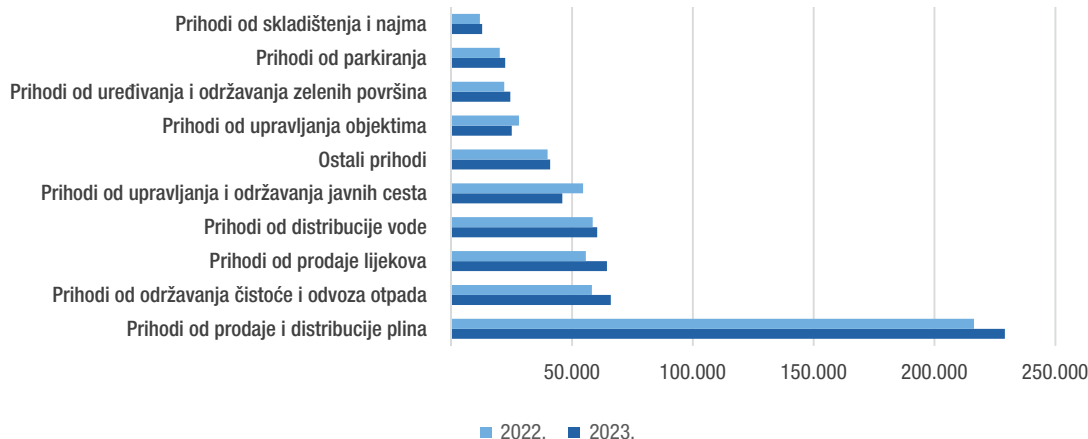
Osnovni financijski pokazatelji (u 000 eur)

Grupa Zagrebački holding	2023.	2022.
Ukupni prihodi	803.231	662.001
Poslovni prihodi	785.795	645.382
Operativni troškovi	748.471	632.287
Plaće i prava zaposlenika	173.794	156.500
Plaćanja pružateljima kapitala	32.874	23.039
Ulaganja u zajednicu (donacije)	224	298

U 2023. godini ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 803,2 milijuna eura što predstavlja povećanje za 21% u odnosu na usporednu godinu. Prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 591,3 milijuna eura (2022.: 564,9 milijuna eura), a ostali poslovni prihodi u iznosu od 195 milijuna eura (2022.: 80,4 milijuna eura). Ukupno povećanje prihoda od prodaje iznosi 5% u odnosu na prethodnu godinu.

Najznačajnije povećanje prihoda od prodaje zabilježeno je u segmentu opskrbe i distribucije plina, održavanja čistoće i odvoza otpada te prodaje lijekova u ukupnom iznosu od 29,3 milijuna eura. Smanjenje prihoda od prodaje bilježi segment upravljanje i održavanje javnih cesta uslijed izostanka jednokratnog prihoda, koji je bio zabilježen u 2022. godini ali ne i u 2023. godini, vezanog za zbrinjavanje građevinskog otpada nastalog od posljedica potresa. Ukoliko se izuzme jednokratni efekt, podružnica je iz poslovne aktivnosti ostvarila veće prihode radi više izvedenih radova iz asfaltnog programa, radova na nerazvrstanim cestama i programa komunalnih aktivnost.

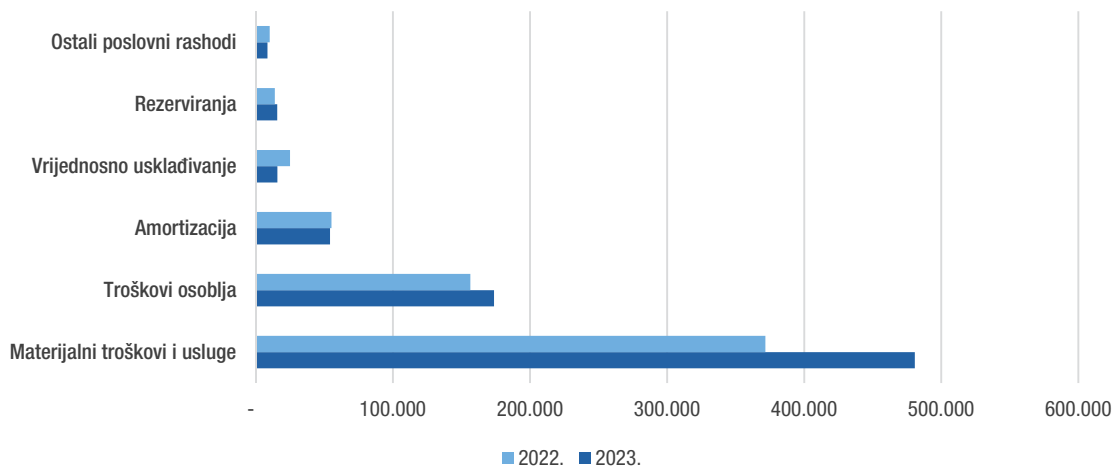
Prihodi od prodaje po segmentima

Grafikon: Usporedni prikaz prihoda od prodaje po poslovnim segmentima

U 2023. godini poslovni rashodi realizirani su u iznosu od 748,4 milijuna eura te su u odnosu na 2022. godinu veći za 18%. Značajnije povećanje odnosi se na porast (i) materijalnih troškova uslijed većih troškova prodane robe - društva GPZO radi povećanja nabavne cijene plina za javnu uslugu i ustanove Gradska ljekarna Zagreb radi većeg broja prodanih lijekova i ostalih proizvoda (ii) rasta troškova sirovina i materijala kao posljedica povećanja opsega radova u segmentima komunalne djelatnosti i distribucije vode i (iii) povećanja troškova osoblja u skladu s provedenom sistematizacijom radnih mjesta u podružnicama i u skladu s pravima iz Kolektivnog ugovora Grupe.

Poslovni rashodi

Grafikon: Usporedni prikaz poslovnih rashoda

Detaljna analiza poslovanja dana je u godišnjem konsolidiranom financijskom izvještaju za godinu završenu na dan 31. prosinca 2023. godine koji je zajedno s Izvješćem neovisnih revizora objavljen na web stranici Društva (www.zgh.hr).

Organizacijske jedinice uključene u konsolidirane financijske izvještaje su sve članice Grupe, a kako je Grupa definirana u poglavlju 02 Profil Grupe.

Najniža bruto plaća u Grupi, GRI 202-1

U Grupi Zagrebački holding nema razlike u definiranju plaće i uvjeta za žene i muškarce na istim pozicijama. U odnosu na prošlo izvještajno razdoblje, omjer najniže bruto plaće u odnosu na minimalnu bruto plaću u Republici Hrvatskoj nije se promijenio te je iznosio 1,1.

Društva Grupe sudjeluju i u Mjerama aktivne politike zapošljavanja putem programa stručnog osposobljavanja za rad, čiji je cilj usmjeren na poticanje zapošljavanja, aktivaciju i obrazovanje nezaposlenih osoba, kako bi se steklo radno iskustvo u zanimanju za koje je završeno školovanje.

Financijska stabilnost i tržišna prilagodba

Društvo je izuzetno uspješno realiziralo izdanje obveznica povezanih s održivim razvojem na domaćem tržištu kapitala. Obveznice dospjeća 2028. godine izdane su u ukupnom nominalnom iznosu od 305 milijuna eura uz fiksnu godišnju kamatnu stopu od 4,90%. Neto prihod od izdanja obveznica koristio se za otplatu po dospelju postojećih obveznica ukupnog nominalnog iznosa 2,3 milijarde kuna (305 milijuna eura) s konačnim dospeljem 15. srpnja 2023. godine (oznaka vrijednosnog papira: ZGHO-O-237A, ISIN oznaka: HRZGHO0237A3).

Novo izdanje obveznica Društva predstavlja najveće pojedinačno izdanje obveznica povezanih s održivim poslovanjem u povijesti Republike Hrvatske te prvo izdanje obveznica povezanih s održivim poslovanjem izdavatelja s municipalnim rizikom u CEE regiji s obzirom da, do izdanja Zagrebačkog holdinga, nije bilo zelenih izdanja ili onih povezanih s održivim poslovanjem municipalnih izdavatelja. Također, ukupni iznos prikupljenih ponuda predstavlja najveći iznos interesa za ne-državne obveznice koje je izdavatelj zaprimio u jednom danu. Predmetno izdanje obveznica predstavlja i najveće ulaganje međunarodnih financijskih institucija u jedan dužnički vrijednosni papir na domaćem tržištu.

Baza ulagatelja obuhvatila je dvije renomirane međunarodne financijske institucije (47,5%), komercijalne domaće banke (34%), obvezne i dobrovoljne mirovinske fondove (15,6%), osiguravajuća društva, investicijske fondove te ostale pravne i fizičke osobe, uz sudjelovanje više od 20 domaćih institucionalnih ulagatelja.

Postignuti konačni uvjeti izdanja i razina interesa u knjizi upisa u posebno izazovnim uvjetima u kojima se tržište kapitala trenutno nalazi, potvrda su povjerenja financijskog tržišta u strategiju i viziju poslovanja Društva i snažnu poziciju Društva, kao i Grada Zagreba, koji je bezuvjetnim i neopozivim jamstvom podržao ovo izdanje obveznica na domaćem tržištu kapitala.

Inovativnim izdanjem obveznica povezanih s održivim poslovanjem Društvo se obvezalo dostići dva unaprijed definirana cilja održivosti od kojih se prvi odnosi na povećanje udjela odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, a drugi na povećanje udjela potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji električne energije. Očekuje se da će Društvo ulaganjima do 2028. godine povećati odvajanje otpada te time smanjiti 132.000 tona otpada na odlagalištima i povećati udio potrošnje obnovljive energije s 50 % na 70 % ukupne potrošnje energije između 2023. i 2028. godine.

Nadalje, tijekom 2023. godine, međunarodne agencije za ocjenu kreditnog rejtinga povisile su ocjene kreditne sposobnosti Društva. Standard & Poor's Globalom je ocijenio rejting s razine B na B+ s pozitivnim izgledima u srpnju 2023. godine, dok je Moody's također povisio kreditne izgleda Grada Zagreba i Društva iz stabilnih u pozitivne, zadržavajući Baa2 investicijski rejting. Ove promjene u kreditnom rejtingu, kao rezultat uspješno provedenog operativnog i financijskog restrukturiranja, uslijed uspješnog refinanciranja zajmova i obveznica, odražavaju stabilnost i perspektivu Društva, kao i povjerenje investitora u njegovu sposobnost upravljanja rizicima i ostvarivanja pozitivnih rezultata poslovanja.

Zaštita potrošača

GRI 102-8, GRI 401-1, GRI 405-1, GRI 405-2

Rad zajedničkog Povjerenstva za reklamacije potrošača društava Zagrebački holding d.o.o., Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o., Gradska plinara Zagreb d.o.o. i Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. (dalje u tekstu: Povjerenstvo) temelji se na odredbama čl. 26, st. 5 Zakona o zaštiti potrošača (NN 19/22; 59/23) kojim je propisano da trgovac koji pruža javne usluge mora osnovati Povjerenstvo za pritužbe potrošača, koje rješava reklamacije potrošača u drugom stupnju.

Povjerenstvo je nadležno raspravljati o reklamacijama potrošača u drugom stupnju koje se odnose na javne usluge kako su one definirane Zakonom o zaštiti potrošača.

Grupa pruža, prema čl. 25 st. 1 Zakona, javne usluge:

- » distribucija prirodnog plina,
- » javna vodoopskrba i javna odvodnja,
- » opskrba plinom u javnoj usluzi,
- » prijevoz putnika u javnom prometu,
- » sakupljanje komunalnog otpada te
- » usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama.

Tijekom 2023. godine održano je 40 sjednica Povjerenstva na kojima je razmatrano 688 reklamacija.

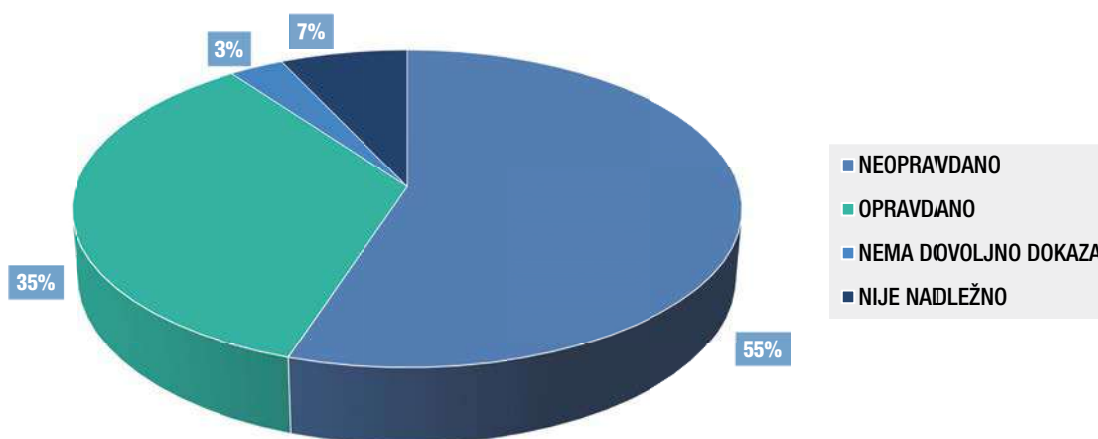
Iako formalno veći u 2023. godini, u stvarnosti je, broj reklamacija na godišnjem nivou u 2022. i 2023. godini podjednak - razlika je u tome što u 2022. godini nisu razmatrane reklamacije Zagrebparkinga prvih 11 sjednica (obzirom da je izmjenom zakonodavnog okvira od svibnja 2022 godine i usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama postala javna usluga koju je Povjerenstvo dužno obraditi).

Reklamacije za koje Povjerenstvo nije bilo nadležno su vezane uz Komisiju za otpis vode utrošene bez koristi ViO-a, reklamacije pravnih osoba (najvećim dijelom se odnose na Zagrebparking) te sudske postupke.

Od 688 razmatranih reklamacija, 243 (35%) su opravdane, 376 (55%) je neopravdanih, 18 (3%) nema dovoljno dokaza za odlučiti, dok za 51 reklamaciju (7%) Povjerenstvo nije bilo nadležno.

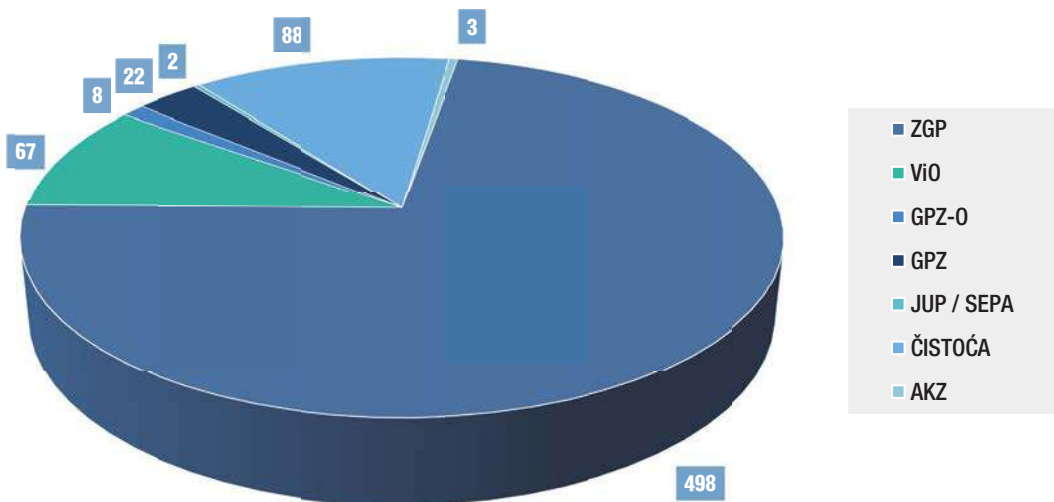
Inspekcijskog nadzora u 2023. godini po predmetima Povjerenstva nije bilo.

Razmatrane reklamacije u 2023. godini

Grafikon: Struktura razmatranih reklamacija po opravdanosti za 2023. Godinu

Reklamacije po podružnicama/ovisnim društvima u 2023. godini

Grafikon: Razmatrane reklamacije javne usluge Grupe po podružnicama/ovisnim društvima u 2023.g.

Od 688 razmatranih reklamacija najveći broj upućenih je na:

	Broj reklamacija	% od ukupnog broja	opravdanih	neopravdanih	izvan nadležnosti
Zagrebparking	498	72,38%	168	313	17
Čistoća	88	12,79%	40	25	8
VI0	67	9,74%	22	25	20
GPZ	22	3,20%	9	7	3
GPZ-O	8	1,16%	1	6	1
Autobusni kolodvor Zagreb	3	0,44%	2		1
JUP/SEPA	2	0,29%	1		1

Kvaliteta i zaštita potrošača

Mala ali bitna karika održanja komunikacije s potrošačima

Povjerenstvo nema direktnog utjecaja na kvalitetu proizvoda, radova i usluga podružnica i ovisnih društava Zagrebačkog holdinga. Nadležnost Povjerenstva je rješavanje pritužbi i reklamacija na javne usluge u drugom stupnju priličnu je postupak samostalno i neovisno.

Povjerenstvo za zaštitu potrošača ZGH-a, u skladu s Zakonom o zaštiti potrošača, ima za cilj osigurati pravnu pomoć potrošačima u slučaju nastanka problema u vezi s njihovim interesima. Povjerenstvo za zaštitu potrošača ZGH-a, u skladu s Zakonom o zaštiti potrošača, ima za cilj osigurati pravnu pomoć potrošačima u slučaju nastanka problema u vezi s njihovim interesima. Povjerenstvo za zaštitu potrošača ZGH-a, u skladu s Zakonom o zaštiti potrošača, ima za cilj osigurati pravnu pomoć potrošačima u slučaju nastanka problema u vezi s njihovim interesima.

Povjerenstvo za zaštitu potrošača

U skladu s Zakonom o zaštiti potrošača, Povjerenstvo za zaštitu potrošača ZGH-a, u skladu s Zakonom o zaštiti potrošača, ima za cilj osigurati pravnu pomoć potrošačima u slučaju nastanka problema u vezi s njihovim interesima.

Zaštita potrošača i zaštita potrošača

Zaštita potrošača i zaštita potrošača su ključni elementi održanja komunikacije s potrošačima. Povjerenstvo za zaštitu potrošača ZGH-a, u skladu s Zakonom o zaštiti potrošača, ima za cilj osigurati pravnu pomoć potrošačima u slučaju nastanka problema u vezi s njihovim interesima.

Komunikacija s potrošačima

Komunikacija s potrošačima je ključna za održanje komunikacije s potrošačima. Povjerenstvo za zaštitu potrošača ZGH-a, u skladu s Zakonom o zaštiti potrošača, ima za cilj osigurati pravnu pomoć potrošačima u slučaju nastanka problema u vezi s njihovim interesima.

Slika: članak o Povjerenstvu za zaštitu potrošača ZGH-a objavljen u broju 1-2024 časopisa "Suвременa trgovina" koji je za temu imao "Kvaliteta i zaštita potrošača"

07 Ljudi Zagrebačkog holdinga

Organizacijska kultura i procesi razvoja ljudskih resursa grupe

Tijekom 2023. godine značajno su unaprijeđena materijalna prava radnika te su tijekom izrade nove evaluacije radnih mjesta ispravljene dugogodišnje neusklađenosti i nepravde u sustavu nagrađivanja. U izmjenama Kolektivnog ugovora povećane su osnovica za izračun plaće i neoporezive isplate te su korigirani i koeficijenti složenosti radnih mjesta na temelju provedene evaluacije poslova koji se na njima obavljaju. Usklađivanjem koeficijenata na usporedivim radnim mjestima na razini Društva ujednačene su plaće za iste ili usporedive poslove.

Tijekom 2023. godine Grupa je nastavila rad na razvoju zaposlenika te jačanju operativnih kapaciteta kroz intenzivna zapošljavanja na operativnim poslovima u Grupi.

Zapošljavanje se provodi na temelju strukturiranog i objektivnog procesa selekcije koji uključuje provođenje psihologijskog testiranja i intervju koji služe za procjenu sposobnosti, karakteristika ličnosti, motivacije i interesa kandidata za oglašeno radno mjesto, te intervju s nadređenim rukovoditeljima tijekom kojeg se utvrđuje stupanj znanja i vještina koje kandidat ima u odnosu na zahtjeve radnog mjesta.

Dosljedno provođenje ove procedure pozitivno utječe na reputaciju društva i percepciju kandidata da je proces zapošljavanja pravedan i jednak za sve kandidate.

U 2023. godini pokrenut je i Program uvođenja u posao koji uključuje uvodni seminar za novozaposlene radnike te stjecanje teorijskih i praktičnih vještina za rad na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada. Tijekom uvodnog seminara radnik dobiva informacije o djelatnostima Društva i/ili članice Grupe, jasno mu se pojašnjava sustav vrijednosti i poželjna ponašanja, kao i prava i obveze koje radnik ima te pogodnosti koje Grupa nudi.

Tijekom 2023. godine, u odnosu na 2022. godinu, povećan je broj operativnih radnika u podružnicama Čistoća, Zagrebačke ceste i Zrinjevac za 239 radnika. Ukupni broj novozaposlenih radnika tijekom 2023. godine je 696 na razini Grupe (uključujući i sezonske radnike). Na temelju odaziva na natječaje za zapošljavanje i niske stope dobrovoljnih odlazaka, može se zaključiti da je Grupa prepoznata kao atraktivan poslodavac za kategorije operativnih radnih mjesta.

U ovisnim društvima Grupe također je stavljen naglasak na zapošljavanje operativnog i stručnog kadra – inženjerske struke te su također, uspostavljeni objektivni i transparentni selekcijski postupci za potrebe odabira najkvalitetnijih kandidata.

Pokrenuta je i praksa provođenja izlaznih intervjuja kako bi se bolje razumjeli razlozi odlaska radnika te kroz dobivene informacije poduzele akcije poboljšanja radnih uvjeta za zaposlenike Društva.

U svrhu unaprijeđenja vještina i kompetencija radnika koje će doprinijeti očekivanom rastu i napredovanju Grupe, organizirane su i uspješno provedene specijalizirane edukacije sukladno iskazanim potrebama.

Grupa je preuzela i obvezu plaćanja troškova osposobljavanja radnika za periodičnu izobrazbu vozača za prijevoz tereta i/ili putnika. Također, unaprijeđen je proces stručnog osposobljavanja novozaposlenih radnika, kako bi što prije mogli započeti sa samostalnim radom na način da je cjelokupni proces bitno vremenski skraćen i unaprijeđen.

S ciljem unapređenja procesa kao uspješne prakse upravljanja ljudima izrađeni su planovi razvoja podružnice Čistoća i društva ViO. Planom unapređenja definirane su rukovodeće prakse čija provedba treba dovesti do unapređenja operativne izvrsnosti. Dobra rukovodeća praksa uključuje postavljanje jasnih ciljeva za radnika ili grupu radnika, praćenje realizacije postavljenih ciljeva, praćenje radne discipline tijekom izvršavanja radnih zadataka te davanje cjelovite povratne informacije o postignutom, kao i uočenim problemima.

Od zaposlenika se očekuje poštivanje utvrđenih pravila i procedura te preuzimanje odgovornosti za rezultate svoga rada. U slučajevima kršenja obveza iz radnog odnosa i radne discipline radnika poduzimale su se odgovarajuće mjere. Istovremeno

prepoznaje se i predanost radu i spremnost na proaktivnu angažiranost u izvanrednim okolnostima te su tim radnicima isplaćene nagrade za izvanrednu angažiranost i ostvarene rezultate rada kod raščišćavanja posljedica nevremena koje je u srpnju 2023. godine pogodilo Zagreb.

Provođenjem navedenih mjera Grupa potiče kontinuirano poboljšanje procesa i kreiranje kulture u kojoj su jasna i transparentna pravila ponašanja, očekuje se i potiče međusobno poštovanje između rukovoditelja i suradnika, potiče se osobni razvoj i učenje i nagrađuje angažiranost i profesionalni uspjeh.

Zaposlenici, GRI 102-8, GRI 401-1, GRI 405-1, GRI 405-2

Grupa kontinuirano podržava svoje zaposlenike u stjecanju novih znanja i vještina kroz edukaciju, obrazovne treninge, programe i radionice.

Prepoznavši globalnu ekonomsku situaciju i okolnosti inflacije, Društvo je u studenom 2022. godine na inicijativu Pregovaračkog odbora sindikata započelo pregovore o sklapanju Dodatka II. Kolektivnog ugovora s namjerom redefiniranja materije plaća (osnovica za obračun plaće za 2023. godinu), neoporezivih novčanih primitaka radnika te sistematizacije radnih mjesta. Cilj je bio da radnici s najnižim primanjima dobiju veća materijalna prava po zaključenju pregovora.

Tekst *Kolektivnog ugovora za radnike u trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o.* sklopljen je dana 8. veljače 2023. godine, a koji će se primjenjivati do 31. ožujka 2026. godine. Kolektivni ugovor se primjenjuje na sve radnike Društva isto kao što se i kolektivni ugovori svakog ovisnog društva primjenjuju na sve radnike ovisnih društva.

U Društvu je djelovalo ukupno 22 sindikata, a u Grupi 28 sindikata.

Grupa u potpunosti poštuje odredbe Zakona o radu i redovito izvještava radnike o svim pitanjima osobito važnim za gospodarski i socijalni položaj radnika, savjetuje se prije donošenja važnih odluka za položaj radnika, što uključuje poštivanje obaveze suodlučivanja s radničkim vijećem, odnosno sindikalnim povjerenicima s pravima i obvezama radničkog vijeća čime njeguje partnerski odnos sa sindikatima.

Grupa pravovremeno, putem digitalnih kanala, sa svojim zaposlenicima komunicira odluke i vijesti vezane uz njihov položaj i prava unutar organizacije. Tijekom 2023. godine uprava Društva je izuzev digitalnim putem s radnicima komunicirala i direktno na skupovima radnika pojedinih podružnica.

Zagrebački holding provodi kulturu organizacijske pravednosti. Kolektivni ugovori i interni akti jamče zaposlenicima pravedno i transparentno postupanje. Svi zaposlenici imaju slobodu netransparentne postupke prijaviti neovisnim tijelima (povjerljiva osoba, etičko povjerenstvo), odnosno zahtijevati pred ovlaštenim osobama zaštitu dostojanstva, a sve u svrhu postizanja pravednosti unutar organizacije.

Pritužbe radnika tijekom 2023 godine:

12 pritužbi-zahitjeva za zaštitu prava radnika je zaprimljeno tijekom 2023 godine: zbog izrečenog upozorenja na obveze iz radnog odnosa od strane poslodavca (7), otkazivanja ugovora o radu od strane poslodavca (3) te ponude novog ugovora o radu (2).

Društvo je u 2023. godini ukupno zaprimilo 49 tužbenih zahtjeva.

Privlačenje i zadržavanje zaposlenika

Društvo potrebe zapošljavanja novih radnika objavljuje na web stranicama društava, kao i na stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kroz objavu javnih natječaja te ih dijeli i kroz društvene mreže.

U 2023. godini nastavljeno je provođenje uspostavljenog sustava selekcije i zapošljavanja temeljen na Uputi o provođenju selekcijskog postupka u trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o. iz 2021. godine čime se i dalje širi pozitivna praksa provođenja strukturiranog selekcijskog postupka koji uključuje provođenje psihologijske selekcije u postupcima selekcije kandidata temeljem objavljenih javnih natječaja. Time se u konačnici jača pozitivan reputacijski učinak na potencijalne nove kandidate koji prepoznaju pravednost i jednake prilike za sve kandidate.

S ciljem jačanja pozitivnih iskustava novih radnika, tijekom 2023. godine uvedena je nova praksa onboardinga, odnosno prezentacija uvođenja u posao za nove radnike, čime su prvenstveno obuhvaćeni operativni radnici podružnica Čistoća i Zrinjevac. Radnicima su kroz ovu praksu prije početka rada pružene informacije o djelatnostima Grupe te su im jasno komunicirana njihova prava i obveze, benefiti i pogodnosti koje Grupa nudi, kao i upoznavanje s nadležnim osobama kojima se mogu javiti u slučaju bilo kakvih pitanja. Navedena praksa ima za cilj omogućiti radnicima lakšu prilagodbu na radnu okolinu te kroz početno pozitivno iskustvo dovesti do budućeg zadovoljstva i dugoročnog ostanka radnika kod poslodavca. Osim navedenog, s obzirom da poslodavac u većoj mjeri zapošljava radnike na operativnim poslovima, koji poslove obavljaju na različitim lokacijama grada Zagreba, radnicima su prezentirani načini prihvatljive komunikacije i predstavljanja poslodavca prema zajednici i građanima s kojima su u kontaktu tijekom radnog vremena.

Tijekom 2023. godine započeta je i praksa provođenja izlaznih intervjua kako bi se bolje razumjeli razlozi odlaska radnika te kroz dobivene informacije poduzele akcije poboljšanja radnih uvjeta za zaposlenike Društva.

Slika zaposlenika

Društvo je krajem 2023. godine imalo ukupno 4.975 zaposlenika što je 163 radnika više u odnosu na 2022. godinu i 184 radnika manje u odnosu na 2021. godinu. Na razini Grupe na kraju 2023. godine bilo je zaposleno 7.302 radnika, što je 176 radnika više u odnosu na 2022. godinu, odnosno 344 radnika manje nego 2021. godine.

Udio žena u ukupnom broj zaposlenih iznosi 18%, a na razini Grupe 25%.

PODRUŽNICA / DRUŠTVO / USTANOVA	Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2023.	Nova zapošljavanja u 2023.
AGM	14	1
ARENA ZAGREB	2	0
AUTOBUSNI KOLODVOR ZAGREB	43	0
ČISTOĆA	1.866	193
GRADSKA GROBLJA	254	33
KORPORATIVNI SERVISI	636	16
ROBNI TERMINALI ZAGREB	103	0
TRŽNICE ZAGREB	212	11
VLADIMIR NAZOR	141	58*
ZAGREBAČKE CESTE	637	108
ZAGREBAČKI DIGITALNI GRAD	16	0
ZAGREBPARKING	313	2
ZRINJEVAC	738	135
ZGH d.o.o.	4.975	557
GRADSKA PLINARA ZAGREB d.o.o.	387	12
GRADSKA PLINARA ZAGREB - BJELOVAR d.o.o.	27	0
GRADSKA PLINARA ZAGREB - OPSKRBA d.o.o.	99	4
GSKG d.o.o.	318	22
VODOOPSKRBA I ODVODNJA d.o.o.	1.064	55
ZAGREBPLAKAT d.o.o.	12	1
GRADSKA LJEKARNA ZAGREB	420	47
GRUPA	7.302	698

* U Podružnici Vladimir Nazor većinom su se zapošljavali sezonski radnici koji obavljaju poslove i na morskim lokacijama.

Odnos sa sindikatima i prava zaposlenika, GRI 102-41, GRI 401-2

Kolektivnim ugovorom se uređuju prava i obveze zaposlenika te pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak ugovora o radu, plaće i druga pitanja u svezi s radnim odnosima. Odredbe ovog Ugovora primjenjuju se na sve radnike zaposlene kod poslodavca – i na sve radnike Društva kao i na sve radnike ovisnih društava koji također imaju svoje kolektivne ugovore.

U Društvu je u 2023. godini djelovalo ukupno 26 sindikata, dok je u Grupi djelovalo ukupno 28 sindikata.

Standardi rada

Grupa provodi kulturu organizacijske pravednosti. Kolektivni ugovori i interni akti poslodavca jamče radnicima pravedno i transparentno postupanje. Radnici imaju mogućnost netransparentne postupke prijaviti neovisnim tijelima poslodavca (povjerljiva osoba, etičko povjerenstvo), odnosno zahtijevati pred ovlaštenim osobama zaštitu dostojanstva.

Odnosi zaposlenika i managementa, GRI 402-1

Grupa nastoji pravovremeno putem internih digitalnih kanala svim radnicima komunicirati odluke i vijesti vezane uz njihov položaj i prava unutar organizacije. Tijekom 2023. godine uprava Društva je izuzev digitalnim putem s radnicima komunicirala i direktno na skupovima radnika pojedinih podružnica.

Pokrivenost obaveza organizacije koje se odnose na definirani mirovinski plan, GRI 201-3

Osim redovnog plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje, Grupa ima organiziran dobrovoljni mirovinski fond za zaposlenike AZ Zagreb - zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond. Odlukom Uprave Društva, s ciljem zadržavanja radnika i poticanja dugoročne štednje za mirovinu, omogućeno je svim zaposlenicima da se učlane u zatvoreni mirovinski fond te da uz vlastita izdvajanja ostvaruju pravo na dodatnu subvenciju poslodavca. Definirani model uplate od strane poslodavca uzima u obzir dob svakog zaposlenika i uplate se obavljaju isključivo uz njegovu suglasnost, a moguća subvencija poslodavca iznosi do 28 eura godišnje. U 2023. godini u fond je od strane poslodavca uplaćeno 264.865,81 euro.

Politika raznolikosti i jednake mogućnosti za sve, GRI 405-1, GRI 405-2

Grupa bilježi visoke udjele žena na svim razinama menadžmenta čime omogućuje jednake mogućnosti napredovanja, neovisno o spolu.

Udio žena u ukupnom broju zaposlenih iznosi 18%, a na razini Grupe 25%. Na najvišim upravljačkim pozicijama žene imaju udio od 31% na razini Društva te 23% na razini Grupe.

Od ukupno 12 podružnica, u 2023. godini, na čelu 4 podružnice su bile žene, a od 4 člana Uprave jedna je žena članica Uprave Društva.

U Grupi nema nikakvih razlika u početnim plaćama muškaraca i žena. Sva prava definirana kolektivnim ugovorima i pravilnicima o radu jednaka su za žene i muškarce.

Nediskriminirajuće radno okruženje, GRI 406-1

U Grupi se ne tolerira niti jedan oblik diskriminacije, a korporativna kultura se gradi na načelima jednakosti, uključivosti i ravnopravnosti. Prava radnika proizlaze iz kolektivnih ugovora koji jamče jednake mogućnosti za sve radnike neovisno o dobi, spolu i drugim različitostima.

Društvo, povezana društva i ustanova imaju *Pravilnike o radu* koji, među ostalim, definiraju postupke i mjere zaštite dostojanstva radnika te zaštitu od diskriminacije. U zapošljavanju se poštuju načela koja isključuju diskriminaciju i jamče ravnopravan pristup.

Osobe s invaliditetom, GRI 405-1, GRI 406-1

Osobita pozornost posvećuje se zaštiti i promicanju prava osoba s invaliditetom. Društvo je jedan od sunositelja mjera i aktivnosti utvrđenih *Zagrebačkom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025.*, čiji su ciljevi osiguranje potpune integracije osoba s invaliditetom ostvarivanjem integracije u važnim životnim područjima ravnopravnim sudjelovanjem u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja; u zapošljavanju, zdravstvu i rehabilitaciji; u socijalnoj zaštiti; u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja; u istraživanju i razvoju i drugome. Jedna od odrednica Strategije - profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje, ključan je element društvene uključenosti i ekonomske neovisnosti osoba s invaliditetom, a rad i zaposlenost temeljni su uvjet integracije u redovne životne uvjete.

U provedbi navedene odrednice, u Grupi je na dan 31. prosinca 2023., bilo je zaposleno 241 osoba s invaliditetom ili 3,3% od ukupnog broja zaposlenika.

U ovisnim društvima najveći broj osoba s invaliditetom zapošljava ViO i to 36 radnika.

Provedba mjera i aktivnosti u 2023. godini iz *Zagrebačke strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje 2022. do 2025. godine* bile su usmjerene na:

- » stanovanje, mobilnost i pristupačnost; i to posebno:
 - » Unaprjeđenje prometne infrastrukture i okoliša, te na odgoj, obrazovanje i zapošljavanje, i to posebno na: povećavanje stope zaposlenosti osoba s invaliditetom, i provođenje aktivne politike zapošljavanja i uvođenja različitih modaliteta zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Zaposlenici Grupe koji imaju različite stupnjeve invaliditeta, svakodnevno uspješno sudjeluju u zahtjevnim i raznolikim aktivnostima svih podružnica. Jedan od značajnijih partnera Grupe je i Ustanova za rehabilitaciju hendikepiranih osoba profesionalnom rehabilitacijom i zapošljavanjem Zagreb (URIHO).

Roditeljski dopusti i očinski dopusti, GRI 401-3

Zaposlenici s punim pravom koriste porodiljne i roditeljske dopuste. U 2023. godini pravo na roditeljski dopust koristilo je 32 žene i 114 muškaraca, a očinski dopust 145 muškaraca.

Grupa ne stavlja u nepovoljan položaj radnike koji koriste prava po osnovu roditeljstva, štoviše objavom prava, na internim stranicama, iz *Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama*, Društvo zaposlenike potiče na korištenje istih. Uz regulatorno uvjetovana prava, Društvo Kolektivnim ugovorom radnicima jamči dodatna prava po osnovi roditeljstva.

Obrazovanje zaposlenika – treninzi, edukacije i mentorski program, GRI 404-1, GRI 404-2

Kao i ranijih godina, Grupa je nastavila podržavati svoje radnike u stjecanju novih znanja kroz obrazovne treninge, programe i radionice. Tijekom 2023. godine u Grupi je ukupno 444 radnika (6,08% radnika Grupe) bilo uključeno u programe izobrazbe, od čega je njih 25 pohađalo formalno obrazovanje (6 žena i 19 muškaraca). Od 419 radnika koji su upućeni na stručno usavršavanje kroz edukacije, radionice, seminare i konferencije njih 194 (46%) su bile radnice ženskog spola.

Grupa pridaje veliku važnost i na omogućavanje rasta lokalne zajednice te je tijekom 2023. godine omogućila pohađanje stručne prakse za 122 učenika i studenata različitih usmjerenja kao što su npr. Škola za cestovni promet, Zdravstveno učilište Zagreb, Škola za montažu instalacija i metalnih konstrukcija Zagreb, Ugostiteljsko-turističko učilište, Farmaceutsko biokemijski fakultet, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Visoka škola za sigurnost Zagreb.

Zdravlje i sigurnost zaposlenika

GRI 403-1, GRI 403-2, GRI 403-3, GRI 403-4, GRI 403-5, GRI 403-6, GRI 403-7, GRI 403-8, GRI 403-9, GRI 403-10

Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu

Svi radnici Grupe, njihove aktivnosti i radna mjesta obuhvaćena su sustavom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu (provođenje osposobljavanja, nadzor nad radnim procesima, procjenjivanje rizika, korištenje propisane osobne zaštitne opreme, itd.). Sustavom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu obuhvaćeni su i agencijski radnici koje poslodavac ima mogućnosti angažirati u iznimnim situacijama povećanja opsega poslova.

Osim Zakona o zaštiti na radu, pitanja zdravlja i sigurnosti zaposlenika uređena su Kolektivnim ugovorom za radnike Zagrebačkog holdinga i kolektivnim ugovorima u povezanim društvima. U podružnicama i povezanim društvima s više od 50 radnika osnovani su odbori za zaštitu na radu koji se sastoje od ovlaštenika za zaštitu na radu, stručnjaka za zaštitu na radu, povjerenika radnika za zaštitu na radu i doktora medicine rada. Doktori medicine rada ima savjetodavnu ulogu, a organiziraju i seminare – najčešće na temu alkohola i zdravstvenih pregleda radnika.

Na razini Društva djeluje i Središnji odbor za zaštitu čiji je predsjednik ujedno i glavni ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu na rad koji planira i potiče aktivnosti usmjerene na unapređivanje zdravlja i sigurnosti radnika.

Identifikacija opasnosti, procjena rizika i opis postupaka prijave incidenata

Pravilnicima zaštite na radu Grupe definirane su procedure i mjere za upravljanje zdravljem i sigurnošću. Društva i podružnice izradile su i *Procjenu rizika za radna mjesta*. Provođenje osposobljavanja, nadzor nad radnim procesima, procjenjivanje rizika, korištenje propisane osobne zaštitne opreme i drugo primjenjuje se i na radnike angažirane putem agencije za privremeno zapošljavanje. Stručnjaci zaštite na radu u suradnji s rukovoditeljima, ovlaštenicima za zaštitu na radu, dr. medicine rada, povjerenicima radnika i radnicima svojim detaljnim uvidom u proces rada (vrsta posla, sredstva rada, radna okolina, kemijska sredstva i sl.) utvrđuju opasnosti i štetnosti koje se mogu pojaviti vezano za svako pojedino radno mjesto i mjesto rada što je osnovni postupak izrade procjene rizika.

Provedba i procjena sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću provodi se redovitim stručnim sastancima i savjetovanjima te tijekom osposobljavanja za rad na siguran način.

U slučaju uočavanja opasnosti na radnom mjestu, radnik je o tome dužan obavijestiti svojeg neposrednog rukovoditelja koji će u dogovoru sa stručnjakom za zaštitu na radu poduzeti mjere za uklanjanje opasnosti ili smanjivanja posljedica, ukoliko opasnost nije moguće ukloniti.

Svi radnici koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada te su izloženi nekim rizicima, opasnostima i štetnostima prilikom rada, poslodavac je osigurao osobnu zaštitnu opremu u cilju sigurnog izvođenja radnih zadataka kao i zaštiti života i zdravlja na radu. Isto tako, radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice.

Za identifikaciju opasnosti na radu i procjenu rizika koristi se *Matrica procjene rizika*. Opasnosti se identificiraju od strane radnika, rukovoditelja, ovlaštenika za zaštitu na radu te stručnjaka za zaštitu na radu i suradnjom s dr. medicine rada. Rizici na radnom mjestu kategoriziraju se u jednu od tri kategorije: mali, srednji ili veliki rizik. Ovisno o vrsti rizika i procesu rada radnik je obavezan obavljati posebne liječničke preglede (poslovi s posebnim uvjetima rada), dodatne edukacije (stručna osposobljavanja), propisujem im se obvezno nošenje i korištenje osobne zaštitne opreme, a sve u svrhu smanjivanja rizika na najmanju moguću mjeru.

U 2023. godini donesen je jedinstveni *Pravilnik o zaštiti na radu za Zagrebački holding*, te nove *Procjene rizika za podružnice* temeljene na novoj sistematizaciji i organizaciji.

U narednom jednogodišnjem razdoblju fokus Društva će se usmjeriti na postizanje više razine zaštite zdravlja i sigurnosti na radu uz stalni trend smanjenja neželjenih incidenata, a posebice ozljeda na radu kroz:

1. Kontinuirano usavršavanje radnika
2. Uvođenje programa zaštite na radu
3. Pojačana koordinacija s ovlaštenim osobama
4. Povećan broj alkotestiranja
5. Dodatne unutarnje kontrole
6. Nabava kvalitetnije osobne zaštitne opreme

Provođenjem ukupnih propisanih i predloženih mjera zaštite na radu radi smanjenja ozljeda, procjenjujemo da će se smanjiti razina rizika i uzroci nastanka ozljeda, kao i broj ozljeda i njihova težina, a time i broj izgubljenih radnih mjesta, sati.

Promicanje zdravlja radnika i obuke o zaštiti na radu koje se pružaju radnicima

Obavezno se pri zapošljavanju radnika prije nego započne samostalno obavljati svoje radne zadatke pristupa osposobljavanju za rad na siguran način, liječničkom pregledu (ukoliko je nužno), te stručnom osposobljavanju sukladno zahtjevima radnog mjesta.

Grupa je osigurala svim radnicima koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada, a što je i zakonska obveza, periodične preglede kod specijaliste medicine rada na trošak poslodavca kako bi se prije rasporeda na nove poslove kao i kontinuirano za vrijeme obavljanja takvih poslova, utvrdilo da li je radnik zdravstveno sposoban izvršiti radne zadatke koji se od njega traže. Sukladno potrebama, radnik može zatražiti i izvanredne liječničke preglede ukoliko smatra da je isti potreban.

U slučaju izvanrednih situacija (prilikom teških nesreća na radu) Grupa je osigurala radnicima psihološku pomoć u zdravstvenoj ustanovi.

Grupa radnicima koji rade za računalom osigurava besplatne liječničke preglede vida u ovlaštenim zdravstvenim ustanovama.

Društvo se je obvezalo na smanjivanje rizika od ozljeda i smrtnih slučajeva koji su posljedica nezgoda tijekom izvršavanja radnih zadataka uz korištenje vozila iz službenog voznog parka. Društvo također odlučno promiče sigurnost u vožnji izvan radnog vremena te potiče vozače da pohađaju predavanja koja razvijaju svijest o rizicima prekomjerne brzine u prometu, utjecaj alkohola, droga i lijekova, nekorisćenje sigurnosnog pojasa, kao i o različitim postupcima distrakcije koji odvlače pažnju vozača tijekom vožnje, poput korištenja mobilnog telefona, gledanja u cestovnu kartu ili podešavanja GPS sustava.

Sprečavanje i ublažavanje utjecaja na zdravlje i sigurnost koje su izravno povezane s poslovnim odnosima

Grupa provodi redovne kao i izvanredne postupke utvrđivanja alkohola u organizmu zaposlenika kako bi se s mjesta rada udaljili svi radnici koji u organizmu imaju više od 0,00 promila alkohola jer će se na taj način sačuvati zdravlje i život samog radnika, svih ostalih radnika, imovine poslodavca te svih ostalih sudionika u prometu ili vanjskih izvođača koji zajedno sudjeluju u poslovnom procesu.

Grupa organizira radionice na temu zabrane konzumiranja alkohola i drugih sredstava ovisnosti te na taj način potiče radnike na zaštitu svoga zdravlja, a ujedno i na sigurno izvršenje radnih procesa.

Rizici i opasnosti nad kojima organizacija nema utjecaja smanjuju se i ublažavaju redovitim savjetovanjem ugroženih radnika putem rukovoditelja te korištenjem kvalitetne osobne zaštitne opreme.

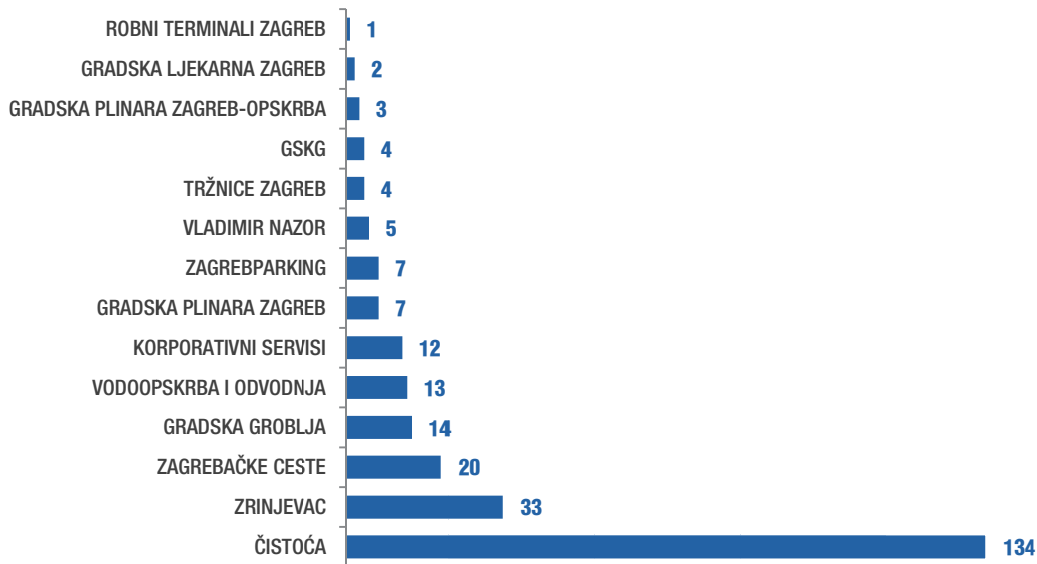
Najveći rizik vezan uz rad, a koji predstavlja opasnost od lošeg zdravlja je u podružnicama koje se bave manipulacijom otpadnog materijala (podružnice Čistoća, Zrinjevac) te radnicima koji obavljaju terenske poslove (podružnice Zrinjevac, Zagrebačke ceste, Čistoća).

Ozljede na radu u 2023. godini

Tijekom 2023. godine nije bilo smrtnih slučajeva kao posljedica ozljede na radu. Ukupno se dogodilo 260 ozljeda, od čega 180 na mjestu rada, a 37 na putu. Pretežito se radi o površinskim ozljedama, uganućima, istegnućima i površinskim ozljedama. Ustanovljeno je i 7 težih posljedica ozljeda na radu koje su zahtijevale bolničko liječenje.

Tijekom 2023. godine je u Grupi, zbog ozljeda na radu, izgubljeno ukupno 74.551 sati rada (70.001 u 2022.). U Grupi nisu utvrđene profesionalne bolesti pa tako nema niti bolesti povezanih s radom.

Broj ozljeda na radu u 2023. godini

Grafikon: Statistika ozljeda na radu po podružnici / povezanom društvu.

Broj ozljeda na radu u periodu od 2014. do 2023. godine

Redni broj	Podružnica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	AGM	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
2	Arena Zagreb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Autobusni kolodvor Zagreb	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1
4	Čistoća	48	43	62	71	74	84	75	101	114	134
5	Gradska groblja	10	15	4	2	17	16	4	12	7	14
6	Robni terminali Zagreb	7	2	1	0	0	5	1	2	2	1
7	Tržnice Zagreb	7	7	7	7	4	4	2	8	1	4
8	Vladimir Nazor	0	2	2	4	4	3	2	2	2	5
9	Zagrebačke ceste	23	22	19	30	40	32	32	26	23	20
10	Zagrebački digitalni grad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Zagrebparking	17	14	17	15	19	14	9	12	15	7
12	Zrinjevac	21	24	23	25	35	25	29	17	28	33
UKUPNO:		163	135	129	135	154	193	184	156	184	219
Redni broj	Ovisno društvo	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
13	Gradska plinara Zagreb d.o.o.	19	6	9	12	10	13	11	12	6	7
14	Gradska plinara Zagreb - Opskrba d.o.o.	1	1	0	3	0	0	0	0	1	3
15	GSKG d.o.o.	3	5	7	9	8	1	5	2	0	4
16	Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	20	20	25	34	24	21	23	14	28	13
17	Zagreb plakat d.o.o.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO:		20	43	32	41	58	42	35	39	28	27
Redni broj	Ustanova	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
18	Gradska ljekarna Zagreb	8	8	10	10	5	8	5	5	9	2
Redni broj	Uprava	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
19	Korporativni servisi	5	1	4	0	0	0	2	5	6	12
SVEUKUPNO:		183	191	170	190	222	240	227	202	222	260

Tablica: Analiza broja ozljeda na radu tijekom zadnjih deset godina

08 Održivo poslovanje grupe – implementacija održive strategije

U skladu sa Strategijom održivosti, Grupa je postavila ambiciozne ciljeve održivog razvoja koji će rezultirati smanjenjem utjecaja na okoliš te doprinijeti kružnom gospodarstvu. Grupa je identificirala da ključni utjecaj na okoliš u budućem razdoblju (2023. – 2028.) ovisi o održivom gospodarenju resursima, što uključuje:

- » gospodarenje otpadom,
- » smanjenje gubitaka vode te
- » ekološku i štedljivo usmjerenu potrošnju energije.

Rukovodeći se tim primarnim ali i pratećim ciljevima održivog razvoja, koji su detaljnije opisani u *poglavlju 3 Strateški pristup održivosti*, Grupa provodi brojne projekte u okviru svojih djelatnosti.

Stvaranje vrijednosti u 2023. godini - projekti Grupe, GRI 203-1; Društveno odgovorno poslovanje u praksi

Grupa Zagrebački holding je na temelju ključnih strateških smjernica definirala brojne mjere i inicijative za postizanje ciljeva održivosti te općenito poboljšala gospodarenje oskudnim vrijednim resursima. U ovom poglavlju navedeni su značajni projekti, čija je provedba već u tijeku, i procesi kojima Grupa pridonosi/doprinijet će ciljevima održivog razvoja.

1. Gospodarenje otpadom -> cilj održivosti: Poboljšano gospodarenje otpadom; Kružno gospodarstvo

Izgradnja podzemnih spremnika

Pilot projekt izgradnje podzemnih spremnika podružnice Čistoća, za odlaganje miješanog komunalnog otpada u ZG vrećicama, otpadne plastike, papira i biootpada, u kojem su podružnica Zagrebačke ceste izvođač građevinskih radova, započeo je postavljanjem prvog sustava podzemnih spremnika u Masarykovoj ulici u rujnu 2022. godine. Do 30.03.2024 postavljeni su spremnici na 22 lokacije u centru Grada. Sustav podzemnih spremnika sastoji se od 3 ili 4 vrste podzemnih spremnika posebne namjene, zapremine 5 ili 3 prostorna metra. Sva kućanstva uz elektronske kartice pomoću kojih se otvaraju podzemni spremnici dobivaju i edukativno-informativni letak sa svim potrebnim informacijama za pravilno korištenje spremnika. Projekt izgradnje podzemnih spremnika se nastavlja, s ciljem da se obuhvati otprilike 50 lokacija na području Grada Zagreba do kraja 2024. godine.

Zbrinjavanje otpada

Podružnica Čistoća je tijekom 2023. godine fokus stavila na uporabu otpada vlastitim resursima umjesto predavanja otpada vanjskim oporabiteljima. Slijedom navedenog, sav glomazni otpad grada Zagreba oporabljuje se vlastitim resursima čime su ostvareni pozitivni efekti na upravljanju troškovima u odnosu na zbrinjavanje kod vanjskog oporabitelja.

Uz 10 fiksnih i 10 mobilnih reciklažnih dvorišta u Gradu Zagrebu, u kolovozu 2023. godine je otvoreno još jedno, najveće i najmodernije reciklažno dvorište, gdje će se moći odložiti 42 vrste otpada. Novo reciklažno dvorište nalazi se na površini od 5500 m², a gravitira mu 45.000 građana. Vrijednost projekta je oko 1,2 milijuna eura, a od toga je - na temelju ugovora Grada Zagreba s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: MINGOR) te Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: FZOEU) - iznos bespovratnih sredstava oko 600.000 eura.

Privremeno skladište Resnik

Dana 11. studenog 2022. godine sklopljen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt Privremeno skladište Resnik u ukupnom iznosu od 4.581.503,68 EUR. Projekt privremeno skladište Resnik ima za cilj uspostavu sustava za pravilno gospodarenje materijalom od uklanjanja i /ili građevnim otpadom nastalim uslijed obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba na ekološki prihvatljiv način.

Projekt je uspješno završen 30.6.2023. godine u okviru kojeg je nabavljena oprema za obradu građevinskog materijala u iznosu 1.867.000 EUR.

U okviru projekta pripremljena je podloga i mjesto za potrebe privremenog skladišta materijala od uklanjanja i/ili građevnog otpada nastalog kod obnove zgrada oštećenih potresom na lokaciji Tišinska – u iznosu od 105.152,10 EUR. Također je financiran i trošak skladištenja materijala od uklanjanja i/ili građevnog otpada nastalog kod obnove zgrada oštećenih potresom sve do stavljanja u funkciju privremenog skladišta Resnik – u iznosu od 757.967,34 EUR

Prijava na FZOEU za nabava univerzalne automatske preše za podružnicu Čistoća

Dana 2.5.2023. godine Društvo se je prijavilo na „Javni poziv za poticanje mjera odvojenog sakupljanja komunalnog otpada (ZO 2-2023)“. Na isti je prijavljeno sufinanciranje nabave APB - univerzalne automatske preše, balirka 60 tona sa opremom za prihvatanje i baliranje sekundarnih sirovina za potrebe podružnice Čistoća.

Procijenjena vrijednost nabave balirke iznosi 237.100,00 EUR, od čega se iznos od 81.348,09 EUR financira iz FZOEU. Rok za realizaciju kupnje balirke je 12 mjeseci od dana zaprimanja odluke i ugovora od strane korisnika, odnosno kolovoz 2024. godine.

Gospodarenje biootpadom

Podružnica Zrinjevac na lokacijama Jakuševac i Markuševac upravlja kompostanama na kojima se od biootpada proizvodi kvalitetan kompost. Biootpad čini gotovo trećinu kućnog otpada i vrijedna je sirovina za proizvodnju komposta, koji se koristi u svrhu održavanja zelenih površina grada Zagreba te povremeno, u rinfuzi, podijeli građanima Grada Zagreba, posebno tijekom perioda proljetne i jesenske sadnje. S obzirom da biootpad čini veliki postotak miješanog komunalnog otpada, odvojeno prikupljanje i kompostiranje biorazgradivog otpada bitna je karika u integriranom sustavu gospodarenja otpadom, kružnom gospodarstvu i zaštiti okoliša. U tom procesu važan je angažman građana u pravilnom odvajanju i odlaganju biootpada.

2. Infrastruktura -> cilj održivosti: Poboľšano gospodarenje vodama i smanjenje emisija CO₂

Projekt Zagreb - ViO

U 2023. godini ViO je nastavilo rad na pripremnim aktivnostima projekta „Projekt Zagreb 2021-2027 (poboľšanje vodno-komunalne infrastrukture)“. Cilj projekta je rekonstrukcija i dogradnja sustava javne vodoopskrbe i odvodnje aglomeracije Zagreb te dodatni radovi na dogradnji centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Zagreb. Vrijednost projekta procijenjena je na 322 milijuna eura.

Pripreme aktivnosti koje su provedene u 2023. godini, uključivale su: izradu Studije izvodljivosti, izradu okolišne dokumentacije te sudjelovanje u postupku ishođenja rješenja prihvatljivosti zahvata na okoliš od strane nadležnog tijela te rješavanje imovinsko – pravnih odnosa.

15.3.2024. godine napravljena je prijava projekta „Projekt Zagreb 2021-2027“, sukladno uvjetima iz Prioritizacijskog poziva na dostavu projektnih prijedloga iz Programa Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027., kojeg je objavilo MINGOR, s mogućnošću sufinanciranja do 70%.

Vraćanje u ispravno stanje oštećenja uzrokovanih potresom u području vodoopskrbe i odvodnje - ViO

Ugovor o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za aktivnosti koje se financiraju iz Fonda solidarnosti EU za projekt „Vraćanje u ispravno stanje oštećenja uzrokovanih potresom u području vodoopskrbe i odvodnje ViO1“ sklopljen je 3. lipnja 2022. godine. Ukupna vrijednost Projekta iznosi 4.905.748 eura, od toga 4.120.194 eura prihvatljivih troškova za koje je predviđen postotak sufinanciranja u iznosu 100%. U 2023. isplaćeno je 2.177.488,25 eura.

Dana 16. rujna 2022. godine sklopljen je i drugi Ugovor o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za aktivnosti koje se financiraju iz Fonda solidarnosti EU za projekt „Vraćanje u ispravno stanje oštećenja uzrokovanih potresom u području vodoopskrbe i odvodnje ViO2“. Ukupna vrijednost Projekta iznosi 2.079.025 eura, od toga 1.513.064 eura prihvatljivih troškova za koje je predviđen postotak sufinanciranja u iznosu 100%. U prvih 6 mjeseci 2023. isplaćeno je 1.344.185,08 eura, dok se za 66.720,75 eura očekuje odobrenje za nadoknadom sredstava u 2024. godini.

3. Infrastruktura -> cilj održivosti: Poboljšano gospodarenje energijom i smanjenje emisija CO₂

Vraćanje u ispravno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru - GPZ

U okviru programa "Vraćanje u ispravno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru" FSEU.2021.ENERGETIKA.MINGOR i FSEU.2022.ENERGETIKA.MINGOR, u razdoblju od 22. ožujka 2020. godine do 31. prosinca 2023. godine provedena su 3 projekta financirana sredstvima Fonda solidarnosti EU:

- » "Sanacija šteta nastalih potresom na infrastrukturi, građevinama i postrojenjima plinovodnog sustava Grada Zagreba"

Cilj projekta bio je uspostava redovnog funkcioniranja plinskih instalacija u objektima na području Grada Zagreba nakon potresa 22. ožujka 2020. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 60.028,64 eura. GPZ je proveo aktivnosti obustave isporuke prirodnog plina za 462 krajnja kupca u objektima i radove pri puštanju u uporabu prirodnog plina u ukupno 444 objekta na području Grada Zagreba. Za navedenu aktivnost su isplaćena bespovratna sredstva u iznosu od 60.007,93 eura.

- » "Rekonstrukcija plinske mreže visokotlačnog plinovoda na Mostu slobode"

Svrha projekta bila je provedba rekonstrukcije visokotlačnog plinovoda na Mostu slobode uslijed šteta nastalih potresom na infrastrukturi plinskog distribucijskog sustava Grada Zagreba. Projekt je financiran u vrijednosti od 400.710,07 eura iz Fonda solidarnosti EU te 128.782,31 eura iz vlastitih sredstava GPZ-a.

- » "Sanacija propusnosti visokotlačnog plinovoda Petruševac – Radnička"

Ukupna vrijednost projekta iznosila je 42.512,27 eura, a iznos sredstva primljenih iz Fonda solidarnosti iznosio je 31.396,44 eura. Budući da je među krajnjim korisnicima bilo i velikih potrošača GPZ je ostvarila sanaciju propusnosti bez obustave isporuke plina kako krajnjim korisnicima ne bi došlo do tehničkih i materijalnih poteškoća i zastoja u proizvodnji.

Sva tri projekta su ispunila zadane ciljeve te pridonijela održavanju i razvoju pouzdanog, sigurnog i učinkovitog plinskog distribucijskog sustava uz osiguranje kvalitete isporuke plina.

Radni strojevi / kamioni

Zagrebački holding u investicijskom periodu od 2024.-2026. planira provođenje projekta obnove komunalne infrastrukture. Ovaj sveobuhvatan projekt obuhvaća nabavku modernijih strojeva i uređaja za gospodarenje otpadom, sadnju stabala te za održavanje cesta kako bi se unaprijedila kvaliteta života građana i poboljšala infrastruktura grada koji će također imati pozitivan utjecaj na postizanje veće efikasnosti i smanjenja ugljičnog otiska starih strojeva. Modernizacija opreme i uređaja za gospodarenje otpadom omogućit će učinkovitije prikupljanje i pripremu za uporabu/recikliranje otpada. Obnovom komunalne infrastrukture za sadnju stabala, osigurat će se proširenje i očuvanje zelenih prostora u Gradu. Ključni dio projekta je i modernizacija opreme za održavanje cesta kroz koju Zagrebački Holding želi osigurati sigurnost i udobnost prometa za sve sudionike u prometu. Ovo uključuje brži i efikasniji popravak pukotina i prijeloma, obnovu asfalta te osiguranje adekvatne vertikalne i horizontalne signalizacije, a sveukupno smanjenje emisija u okoliš korištenjem ekološki prihvatljivih vozila, opreme i strojeva.

Projekt je tijekom 2023. godine bio u fazi priprema za proces nabave opreme te se očekuje implementacijski period od 2024.-2026.

Nabava N1 električnih vozila putem FZOEU

Društvo je dana 20. rujna 2022. sklopio s FZOEU Ugovor o uređivanju međusobnih odnosa o zajedničkom financiranju kupnje energetske učinkovitih vozila. Vozila su se nabavila za podružnice Gradska groblja i Zrinjevac.

Dana 4.12.2023. proveden je javni natječaj putem kojeg su nabavljena šest N1 vozila; četiri N1 vozila za podružnicu Gradska groblja koja će im služiti za potrebe hortikulturnih uređenja na grobljima te dva N1 vozila za podružnicu Zrinjevac. Od ukupne vrijednosti nabave u iznosu od 231.000 EUR, 55.743,58 EUR će se financirati sredstvima FZOEU. Isplata sredstava FZOEU se očekuje u 2024. godini.

4. Obnovljiva energija -> cilj održivosti: Obnovljiva energija s ciljem smanjenja emisija CO₂

Projekti solarizacije Grada Zagreba

Nastavlja se sa provedbom aktivnosti na projektu „Solarizacija ustanova Grada Zagreba“ (SOLIZAG) na kojem podružnica Čistoća sudjeluje kao partner. Projekt se sastoji od 8 pilot projekata, odnosno izgradnje solarnih elektrana na 8 lokacija u svrhu samoopskrbe. Pilot projektom obuhvaćena je izgradnja solarne elektrane na krovu objekta na Servisno operativnom centru Jakuševac. Namjena solarne elektrane je proizvodnja električne energije koja bi se koristila za vlastite potrebe građevine.

Ugovorena vrijednost za izgradnju elektrane iznosi 41.688,53 EUR od kojih se 29.862,63 EUR odnosi na bespovratna sredstva dodijeljena u okviru EGP mehanizma (2014.-2020.).

Društvo je dana 30.03.2023. sklopilo Ugovor o izgradnji fotonaponskih sustava na krovovima zgrada Grada Zagreba i zgrada Društva s izvođačem na iznos od 41.668,54 EUR bez PDV-a.

Izvođač je dana 13.11.2023. godine izvršio sve potrebne radove za pokretanje elektrane te je dostavio u HEP ODS odgovarajuću dokumentaciju za dobivanje dozvole za trajni pogon, trenutno se čeka dozvola za trajni pogon od strane HEP-a.

Solarne elektrane na krovovima zgrada Zagrebačkog holdinga; Projekt PVMax za 2023. godinu

Društvo je tijekom 2022. godine započelo sa pripremama sa projektom izgradnje solarnih elektrana na krovovima zgrada Grupe Zagrebački holding (tzv. projekt PVMax). Regionalna energetska-klimatska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) za potrebe ovog projekta pruža Društvu usluge tehničkog, financijskog i pravnog savjetovanja. Detaljnom tehničkom analizom utvrđena su 16 objekata grupirana za izgradnju 11 solarnih elektrana. REGEA je za navedene elektrane napravila idejne projekte solarnih elektrana. Na osnovi napravljenih projekata zatražene su elektroenergetske suglasnosti od HEP ODS-a d.o.o. Za 5 elektrana dobivene su suglasnosti, dok je za preostalih 6 elektrana utvrđeno da se radi o kompleksnijim tehničkim uvjetima priključenja elektrana na mrežu, te su dobivene ponude za izradu elaborata optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu (EOTRP). Ponude su uplaćene tijekom 2023. godine (ukupno 18.581,20 eura plus PDV), i očekuje se izrada EOTRP-ova. Osim navedenih aktivnosti na samom projektu, 2023. godine započeta je analiza tržišta za potrebe projekta/izgradnje solarnih elektrana.

Iduća faza projekta, odvijat će se tijekom 2024. godine, kada slijedi ugovaranje izrade glavnih projekata te ugovaranje izgradnje.

Započelo se i sa pripremnim aktivnostima prikupljanja dokumentacije i analize potencijala odlagališta otpada Jakuševac za izgradnju solarne elektrane. Zbog odrona koji se dogodio tijekom 2023. godine, navedene aktivnosti su privremeno zaustavljene.

Društvo ViO je sklopilo sporazum s REGEA-om kroz projekt PV Max sufinanciran od EU i RH za izradu idejnih projekata za solarne elektrane. Izrađeni su idejni projekti za solarne elektrane SE Mala Mlaka (snaga 9.900 kW, izgradnja do 2028.), SE Sašnak (snaga 7.000 kW, izgradnja do 2028.), SE Bukovac (snaga 400 kW, izgradnja do 2024.), SE Oporovec (snaga 400 kW, izgradnja do 2024.), SE Cerje (snaga 425 kW, izgradnja do 2026.), SE Laščina (snaga 200 kW, izgradnja do 2025.), SE Lisičina (snaga 350 kW, izgradnja do 2025.), SE Jačkovina (snaga 50 kW, izgradnja do 2025.), SE Sokolovac (snaga 200 kW, izgradnja do 2025.), SE Folnegovićeve (snaga 500 kW, izgradnja do 2025.), SE Zagorska (snaga 200 kW, izgradnja do 2025.), SE Lonačrićev put (snaga 200 kW, izgradnja do 2025.), SE Bizek (snaga 100 kW, izgradnja do 2026.). Ukupno 13 solarnih elektrana od čega 11 za integrirane elektrane i 2 za samostojeće.

Tijekom 2023. godine pokrenut je postupak javne nabave za projektiranje i izgradnju solarnih elektrana Bukovac (snage 400 kW) i Oporovec (snage 400 kW) na osnovi idejnog projekta po principu „projektiraj i gradi“ uz vlastito financiranje društva ViO.

Ugovor za projektiranje i izgradnju SE Bukovac potpisan je 28.7.2023. godine te su završene aktivnosti:- projektiranje, isporuka opreme i postavljanje solarnih kolektora kao i ugradnja izmjenjivača i rasklopnih ormara u polju. Po rekonstrukciji trafostanice od strane HEP-a, solarna elektrana će biti puštena u rad.

Ugovor za projektiranje i izgradnju SE Oporovec sklopljen je 19.3.2024. i izvođač će biti uveden u posao do 12.4.2024.

Društvo ViO je u listopadu 2022. godine izvršilo prijavu na javni poziv FZOEU za sufinanciranje projektne dokumentacije

za izgradnju solarnih elektrana u sektoru vodnih usluga te je u travnju 2023. sklopljen ugovor s FZOEU za sufinanciranje izrade glavnih projekata za 6 solarnih elektrana - SE Cerje, SE Laščina, SE Jačkovina, SE Sokolovac, SE Folnegovičeva i SE Zagorska. Putem javne nabave ugovoreno je projektiranje za svih 6 solarnih elektrana. Do sada su dovršeni projekti za 5 solarnih elektrana, sve osim SE Sokolovac.

Projekt izrade dokumentacije je sufinanciran od strane FZOEU 40%, odnosno maksimalno 53.089 eura.

Ukupna snaga solarnih elektrana prijavljenih na poziv FZOEU je 1.575 kW prema rasporedu kako slijedi: Cerje 425 kW, Laščina 200 kW, Jačkovina 50 kW, Sokolovac 200 kW, Folnegovičeva 500 kW, Zagorska 200 kW.

Izrađeni su elaborati optimalnog tehničkog rješenja priključka (EOTRP) za solarne elektrane SE Bukovac, SE Oporovec, SE Lisičina, SE Sokolovac, SE Folnegovičeva, SE Zagorska, SE Lonačrićev put, a podnesen je zahtjev za izradu EOTRP-a za SE Sašnjak.

Dobivene su elektroenergetske suglasnosti za solarne elektrane SE Bukovac, SE Oporovec, SE Cerje, SE Laščina, SE Lisičina, SE Jačkovina, SE Folnegovičeva, SE Zagorska, SE Bizek.

Fokus društva ViO te društva Zagrebački holding usmjeren je na realizaciju projekata velikih solarnih elektrana: Sašnjak i Mala Mlaka. Za obje elektrane isporučeno je idejno rješenje od strane REGEA-e u 2024. godini te se počelo sa pripremanjem projektnog zadatka i dokumentacije za izradu Glavnog projekta

5. Infrastruktura > cilj održivosti: Poboljšana kvaliteta života u Gradu Zagrebu

Asfalterski radovi

U periodu od 8. veljače 2023. do 30. lipnja 2023. godine izvođeni su radovi na uređenju kolnika i biciklističke staze Aleje Matije Ljubeka dok su u periodu od 14. ožujka 2023. do 31. srpnja 2023. godine izvođeni su radovi na uređenju kolnika Sljemenske ceste.

Ukupna vrijednost radova uređenja Aleje Matije Ljubeka i Sljemenske ceste iznosi približno 4,8 mil eura (bez PDV-a). Radovi na obje prometnice izvodili su se temeljem *Ugovora za asfaltiranje cesta iz Fonda solidarnosti EU* koji s Fondom potpisuje Gradski ured za mjesnu samoupravu, civilnu zaštitu, sigurnost i promet.

U listopadu 2023. godine započelo je asfaltiranje južnog nasipa od Savskog mosta prema zapadu, u dužini 1660 metara, koji se uređuje postavljanjem zelenog eko-asfalta, a koji se proizvodi u Asfaltnoj bazi podružnice Zagrebačke ceste u Rakitju. Riječ je o izgradnji pete faze iz pilot projekta Greenway. Projektom Greenway, državna glavna biciklistička ruta br. 2 planira se izgraditi biciklistička prometnica koja prati tok rijeke Save od granice sa Slovenijom do Lijevog Dubrovčaka ukupne duljine 121,6 km. Nakon asfaltiranja slijede radovi krajobraznog uređenja, postavljanje klupa i opreme te završni radovi na odmorištu kod pješačkog mosta.

Međunarodna vrtna izložba Floraart

U razdoblju od 18. do 21. svibnja 2023. godine održana je 57. Međunarodna vrtna izložba Floraart u suorganizaciji Grada Zagreba i Zagrebačkog holdinga d.o.o. podružnice Zrinjevac.

Grad Zagreb je u 2023. godini sufinancirao organizaciju izložbe s 225.700,00 eura. Izložba je organizirana na više od 300 tisuća četvornih metara na otvorenom prostoru parka Bundek.

Gradska groblja

Na poziv za dodjelu bespovratnih financijskih sredstava "Provedba mjera zaštite kulturne baštine oštećene u potresu 22. ožujka 2020. godine na području Grada Zagreba", Zagrebački holding - podružnica Gradska groblja prijavila je tri projekta za financiranje projektne dokumentacije kako stoji u nastavku te ishodila odobrenje bespovratnih sredstva iz Fonda solidarnosti EU u iznosu od 626.759,59 eura:

1. "Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite arkada i crkve Krista Kralja na groblju Mirogoj". Cilj projekta je izrada projektne tehničke dokumentacije za konstrukcijsku obnovu arkada i crkve Krista Kralja, zaštićenog kulturnog dobra na groblju Mirogoj, a u svrhu sanacije šteta koje su posljedica potresa iz ožujka 2020. godine. Projekt je završen 30.6.2023. godine. Nastavak obnove financirati će se putem sredstava od osiguranja.

2. „Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite mrtvačnice na groblju Mirogoj“. Cilj projekta je cjelovita obnova građevine zaštićenog kulturnog dobra na groblju Mirogoj – mrtvačnice na groblju Mirogoj, a u svrhu sanacije šteta koje su posljedica potresa iz ožujka 2020. godine. U okviru projekta do 30.6.2023. godine izrađena je projektno tehnička dokumentacija te je ista financirana u sklopu FSEU. Projekt se nastavlja provoditi u 2024. godini te će se financirati u okviru Mehanizma oporavka i otpornosti 2021-2026. u iznosu od 3.469.497,16 EUR.
3. „Izrada projektne dokumentacije i provedba mjera zaštite upravne zgrade na groblju Mirogoj.“ Cilj projekta je cjelovita obnova upravne zgrade, zaštićenog kulturnog dobra na groblju Mirogoj, a u svrhu sanacije šteta koje su posljedica potresa iz ožujka 2020. godine. Do 30.6.2023. godine izrađena je projektno-tehnička dokumentacija te je odrađena 1. faza radova (uglavnom razgradnja nesigurnih dijelova objekta stradalih u potresu) te je ista financirana u sklopu FSEU. Projekt se nastavio provoditi i u drugoj polovici 2023. godine uz financiranje u okviru Mehanizma oporavka i otpornosti 2021-2026. u iznosu od 1.682.055 EUR te državnog proračuna u iznosu od 963.473,72 EUR. Projekt je završen u ožujku 2024. godine.

6. Infrastruktura -> cilj održivosti: Poboljšana kvaliteta života u Gradu Zagrebu; Jednake prilike i prava za sve

Objekti javne namjene za Grad Zagreb

Grupa je tijekom 2023. godine nastavila izgradnju objekata javne namjene za potrebe Grada Zagreba.

Završena je izgradnja i opremanje Doma za starije osobe u Markuševcu koji je u rujnu 2023. godine predan na upravljanje Gradu Zagrebu. Dom za starije osobe Markuševac ima kapacitet za smještaj 92 osobe starije životne dobi, od čega je 12 mjesta namijenjeno za smještaj osoba oboljelih od Alzheimerove bolesti i drugih demencija.

Također, početkom 2023.godine završena je izgradnja i opremanje XII. gimnazije u Dubravi te je ista predana na upravljanje Gradu u siječnju 2023. godine za početak nastave u drugom polugodištu. XII. gimnazija u Dubravi se proteže na 7500 m², ima 28 učionica, 4 praktikuma, košarkašku i gimnastičku dvoranu, multimedijску dvoranu, vanjsku trim stazu i vanjsko igralište.

Racionalno korištenje energenata i resursa

Okoliš je naša briga

Uz visoke standarde poslovne prakse kojima Grupa teži, neizostavno je i jasno opredjeljenje na unaprjeđenju odnosa prema okolišu. U skladu s načelima održivog razvoja, Zagrebački holding je usmjeren na kvalitetu, zaštitu okoliša i očuvanje prirodnih resursa što je vidljivo i u značajnom broju implementiranih standarda u podružnicama i ovisnim društvima: ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, ISO 45001, HACCP kao i drugih certifikata i standarda svojstvenim različitim djelatnostima Grupe.

Naš doprinos održivosti

Klimatska kriza jedno je od najvažnijih pitanja našeg vremena čiji globalni učinci su dalekosežni. Kao tvrtka u čijoj grupi djeluju podružnice i društva različitih djelatnosti, Grupa poduzima niz radnji u svrhu doprinosa kolektivnoj transformaciji aktivnosti koje utječu na klimu. Svjesni smo da naše aktivnosti utječu na gotovo sve aspekte okoliša, pa tako i aktivnosti vezano uz nabavu sirovina, emisije stakleničkih plinova, potrošnju vode i otpadne vode, kao i gospodarenje otpadom.

Tijekom 2023. godine kao ključne utjecaje Grupe na okoliš, identificirali smo:

- » gospodarenje otpadom,
- » smanjenje gubitaka vode i
- » racionalno korištenje energenata.

GRI 307: Usklađenost s propisima iz područja zaštite okoliša (2016)**Neusklađenost sa zakonima i propisima iz područja zaštite okoliša, GRI 307-1**

Poslovanje Grupe je u potpunosti usklađeno sa svim pozitivnim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Grupa posjeduje sve zakonski propisane okolišne i vodopravne dozvole te provodi sve obveze iz predmetnih dozvola. Svakom dozvolom, propisani su postupci praćenja i mjerenja utjecaja na okoliš, od strane institucije koja izdaje dozvolu. Ako se tijekom praćenja utvrde negativni utjecaji na okoliš, poduzet će se korektivne mjere. To uključuje prilagodbu postupaka, primjenu boljih tehnika smanjenja emisija i implementaciju dodatnih zaštitnih mjera. U slučaju nesukladnosti rezultata s uvjetima okolišne ili vodopravne dozvole, postupa se sukladno uvjetima iz dozvole te utvrđuju mogući izvori.

Materijali, GRI 301-1, GRI 301-2, GRI 301-3

- » Podružnica Zagrebačke ceste koristi reciklirane ulazne materijale za proizvodnju asfalta u reciklažnoj asfaltnoj bazi, te na prometnice vraća bitumensku mješavinu uz smanjenje korištenja novo eksploatiranih kamenih agregata i bitumena. Podružnica je na postrojenju za reciklažu građevinskog otpada u 2023. godini ukupno zaprimila 79.844,20 tona građevinskog otpada. Na daljnje korištenje je predano 79.257,68 tona od čega se 15.187,46 tona se odnosi na oporabljenu zemlju, 12.637,36 tona se odnosi na oporabljenu šutu, a 51.432,86 tona na isporučeni reciklirani materijal. Od 51.432,86 t recikliranog materijala, podružnica Zagrebačke ceste je upotrijebila 38.397,66 t za ugradnju na javnim površinama, a preostalih 13.035,20 t recikliranog materijala je prodano trećim osobama. Oporabljene materijale su ponovno iskorišteni u proizvodnim postupcima (koriste se kao tamponski i nasipni materijali koji zadovoljavaju sve tehničke zahtjeve uz pozitivan učinak na okoliš i štednju prirodnih resursa.
- » Za proizvodnju, sadnica drveća, grmlja i voća, lončanica i rezanog cvijeća, lukovica i travnog sjemena, vrtne zemlje, komposta, vrtne pribora i alata podružnice Zrinjevac upotrijebila je 43,4 tone željeza i čelika te je utrošila 195 m³ drvene građe (145 m³ hrastovine i 50 m³ jelovine). U Sektoru proizvodnje bilja oko 65% posuda za uzgoj se ponovno koristi (podatak je dobiven na temelju procjene).
- » Podružnica AGM ima organiziranu prodaju u dvije knjižare i u Art Point centru te putem interneta. Za pakiranje knjiga i slanje poštom koristi papir, karton i plastiku za što je u 2023. godini upotrijebljeno 290 kg papira te 90 kg plastike, odnosno 1500 PVC vrećica. Proizvodnju, odnosno tiskanje knjiga i Službenog glasnika obavlja vanjski isporučitelj. Za daljnje pakiranje knjiga kupcima koriste se ambalažne kartonske kutije u 100% količini.
- » Povezano društvo Zagreb plakat je u 2023. koristilo 13,7 tona papira za potrebe izrade plakata (backlight, billboard, bigboard, putokazi...), a nakon zamjene reklame sav je papir oporabljeno. Za lijepljenje plakata iskorišteno je 11,8 tona ljepljive tinte za papir na bazi škroba. Sav neopasni materijal ide na oporabu.
- » Gradska ljekarna Zagreb upotrijebila je za izradu ambalaže za galenske i magistralne pripravke i lijekove 800 kg metala, 6.700 kg papira i kartona, 12.300 kg plastike i 17.300 kg stakla.

Upravljanje vodom, GRI 303-1, GRI 303-3

ViO, je javni isporučitelj vodnih usluga te u potpunosti upravlja sustavom vodoopskrbe i odvodnje u Zagrebu. Time izravno utječe na pitanje održivog gospodarenja resursima koje je procijenjeno ključnim okolišnim utjecajem Grupe. Glavne djelatnosti društva su crpljenje, kontrola kvalitete, distribucija i isporuka zdravstveno ispravne vode te odvodnja i praćenje kvalitete otpadne vode, kontrola kanalizacijske mreže, kao i gradnja i sanacija vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava te svih objekata vodoopskrbe i odvodnje. ViO pruža cjelokupnu uslugu na području Grada Zagreba, Svete Nedelje i Općine Stupnik, a vodom opskrbljuje i grad Samobor.

Sveukupno uslužno područje koje pokriva ViO proteže se na oko 800 km², s vodovodnom mrežom od 3.249 km, na kojoj je evidentirano 105.245 priključaka. Kanalska mreža proteže se u dužini od 2.259 km sa 77.973 kom kanalskih priključaka.

ViO crpi vodu iz sljedećih izvora:

- » površinske vode: Kaptazni sustav Slapnica-Lipovac, Bukovje, Braslovje, Noršić selo, Škrobotnik i Jelenske vodice
- » podzemne vode: Vodocrpilišta Mala Mlaka, Petruševac, Strmec, Sašnak, Zapruđe, Žitnjak, Bregana
- » iz drugog vodovoda: kupljena od vodovoda Velike Gorice i Vode Žumberak d.o.o. i ViO Zagrebačke županije

Tijekom 2023. godine ukupno je utrošeno 55.553.388 m³ vode. Od toga, privatnim i poslovnim korisnicima dopremljeno je 54.548.221 m³ vode te je još 1.005.167 m³ vode utrošeno za poslovne aktivnosti (QH linije, ispiranje, čišćenje cjevovoda i autocisterne).

ViO redovito kontrolira kvalitetu vode na vodocrpilištima i vodoopskrbnim objektima. Tijekom 2023. godine obrađeno je 8.478 uzoraka na kojima je provedeno ukupno 191.276 analiza. Trend razine kvalitete vode iskazan u nesukladnim uzorcima iznosio je svega 0,04 %, dok se na državnoj razini isti kreće u okvirima 2-3 %.

S ciljem poboljšanja kvalitete vode društvo provodi demanganizaciju na vodocrpilištu Petruševac i uklanjanje lakohlapljivih halogeniranih ugljikovodika na vodocrpilištu Sašnak, a na izvorištima Slapnica-Lipovac i Noršić selo ugrađeni su senzori za mjerenje mutnoće koji onemogućuju prodor mutne vode u nepovoljnim hidrološkim prilikama. ViO sustavno pristupa upravljanju sigurnošću vode pri čemu se vodi primjenom HACCP načela i norme ISO 22000 te uspostavljenim planovima sigurnosti vode.

Kvaliteta otpadnih voda aglomeracije Zagreb prati se svakodnevno u Tehnološkoj službi odvodnje ViO-a. Vodopravnom dozvolom definirane su obaveze ViO-a, odnosno mjesta uzorkovanja, pokazatelji koje prate i dinamika, odnosno broj uzoraka na pojedinoj lokaciji. Prema Vodopravnoj dozvoli, količinu i kvalitetu otpadnih voda društvo prati na ulazima otpadnih voda u površinske vode. Rezultati analiza potvrđuju da je kvaliteta otpadnih voda sukladna uvjetima o MDK (maksimalno dopuštena koncentracija) vrijednostima iz *Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda za sustav javne odvodnje, odnosno kvaliteti komunalnih otpadnih voda*.

Na lokacijama ViO nije došlo do značajnih onečišćenja tla i vode tijekom 2023. godine.

Plan upravljanja vodama za 2023. – ViO i Hrvatske vode

Tijekom 2023. godine ViO je provodio 2 projekta s ciljem širenja vodoopskrbne mreže:

1. Sukladno Planu upravljanja vodama Hrvatskih voda za 2023. godinu sklopljen je Ugovor o sufinanciranju građenja vodnih građevina na području aglomeracije Zagreb na ukupan iznos 796.337,50 eura, gdje je omjer sufinanciranja Hrvatske vode 80%, a ViO 20%. Po navedenom Ugovoru ViO je u prvoj polovici 2023. godine povukao cjelokupan iznos. Dana 27.11.2023., a nastavno na preraspodjelu sredstava u Planu Hrvatskih voda, sklopljen je dodatak ugovoru o sufinanciranju na iznos 453.662,50 eura. U 2023. godini sredstva su povučena u cijelosti.

Sukladno Planu upravljanja vodama Hrvatskih voda za 2023. godinu sklopljen je Ugovor o sufinanciranju programa smanjenja gubitaka u vodoopskrbnim sustavima u RH, područje vodoopskrbnog sustava ViO Zagreb na ukupan iznos 472.711,25 eura, gdje je omjer sufinanciranja HV 80%, a ViO 20%. U 2023. godini sredstva su povučena u iznosu 70.077,60 eura, odnosno iskorišteno je 15 % sredstava po ugovoru.

Sukladno Planu upravljanja vodama Hrvatskih voda za 2023. godinu sklopljen je Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području aglomeracije Zagreb na ukupan iznos 158.823,53 eura, omjer sufinanciranja HV 85%, ViO 15%. U 2023. godini sredstva su povučena u iznosu 144.136,97 eura, odnosno iskorišteno je 91 % sredstava po ugovoru.

Sukladno Planu upravljanja vodama Hrvatskih voda za 2023. godinu sklopljen je Ugovor o sufinanciranju građenja vodnih građevina na području vodoopskrbne zone Zagreb na ukupan iznos 165.903,75 eura, gdje je omjer sufinanciranja Hrvatske vode 80%, a ViO 20%. U 2023. godini sredstva su povučena u cijelosti.

Sukladno Planu upravljanja vodama Hrvatskih voda za 2023. godinu sklopljen je Ugovor o sufinanciranju građenja vodnih građevina na području vodoopskrbne zone Zagreb vodoistražni radovi na ukupan iznos 100.000,00 eura, gdje je omjer sufinanciranja Hrvatske vode 80%, a ViO 20%. Dana 27.11.2023., a nastavno na preraspodjelu sredstava u Planu Hrvatskih voda, sklopljen je dodatak ugovoru o sufinanciranju na iznos 33.181,25 eura. U 2023. godini sredstva su povučena u cijelosti.

2. U prethodnom razdoblju po 1. Pozivu za prijavu Projekta ViO je sklopio Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za izgradnju sustava javne vodoopskrbe na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije dana 23. prosinca 2021. godine u ukupnom iznosu 6.922.869 eura (EU sredstva 80%, HV 10% i JIVU 10%) te je po istome u 2022. godini odobren ukupan iznos od 2.671.192 eura za retroaktivno financiranje. U ožujku 2023. provedena je kontrola pojedinih projektnih elemenata od strane Europskog revizorskog suda te 18. svibnja 2023. provjera na licu mjesta od strane Hrvatskih voda. Kontrole su završene bez primjedbi na izvedbu projekta. U 2023. godini odobreno je retroaktivno financiranje u iznosu 513.768,03 eura.

U prosincu 2022. godine izvršena prijava na 2. Poziv za „Financiranje provedbe investicijskih projekata koji se odnose na manje dijelove sustava javne vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.- 2026.“, a po kojoj su aplicirane investicije u ukupnoj vrijednosti oko 13,3 milijuna eura. U 2023. godini rađene su korekcije i dorade prijave te se u 2024. godini očekuje sklapanje Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u apliciranom iznosu od 17,5 milijuna eura.

Korištenje vode u Grupi, GRI 303-2, GRI 303-5

Tijekom 2023. godine za obavljanje djelatnosti Grupa je utrošila 1.005.167 m³ vode iz lokalnog vodovoda i 78.493 m³ tehnološke vode crpljenih izravno iz podzemnih zdenaca, dok podružnica Zrinjevac, temeljem ugovora o koncesiji, godišnje crpi 4500 m³ vode iz potoka Bliznec.

Interventnim crpnim sustavom na odlagalištu Jakuševac prihvaća se ukupni tok onečišćene podzemne vode na prostoru odlagališta otpada Jakuševac i odvodi se u rijeku Savu. Njegova svrha je uspostavljanje kontrole (principom hidrauličke barijere) nad onečišćenjem i kontrola dotoka podzemne vode sa čitavog područja odlagališta otpada Jakuševac te sprječavanje onečišćenja zagrebačkih crpilišta podzemne vode (zaštita budućeg crpilišta Črnkovec). Navedenim crpnim sustavom upravlja podružnica Čistoća.

Za provedbu svojih djelatnosti najveći utjecaj na crpljenje vode ima ViO, koji je tijekom 2023. utrošio 1.005.167 m³ vode za poslovne aktivnosti i to pretežito za ispiranje, čišćenje cjevovoda i autocisterne.

Ispuštanje vode, GRI 303-4, GRI 306-1, GRI 306-2, GRI 306-3

Odvodnja se u aglomeraciji Zagreb provodi mješovitim sustavom kojim se zajednički odvođe otpadne vode iz kućanstva i oborinske vode. Ispuštanje otpadnih voda u površinske vode dozvoljeno je putem 9 ispusta. Minimalni standardi utvrđeni su prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 26/2020), a popis parametara koji se prate te točne lokacije ispusta utvrđene su u vodopravnoj dozvoli za svako mjesto zasebno.

U 2023. godini ukupno je ispušteno 206.144.019 m³ vode na području aglomeracije Zagreb, od čega je u površinske vode ispušteno 205.497.180 m³, a ostatak od 646.839 m³ ispušten je u sustav odvodnje Velike Gorice.

Lokacije ispusta su navedene u Vodopravnim dozvolama. Na lokaciji K7 (otpadna voda sjevernog i dijela južnog Zagreba, Svete Nedelje, Stupnika i zapadnog dijela Sesveta) ukupno je ispušteno 204.223.914 m³/godišnje, od toga pročišćeno 150.512.264 m³/godišnje, a preostala količina od 53.711.650 m³/godišnje odnosi se na oborinske vode i vode potoka koje ulaze u sustav javne odvodnje grada Zagreba. Na lokaciji JK3 (otpadne vode naselja Sesvete istok, Novi Dumovec) ispušteno je 73.058 m³/godišnje nepročišćene komunalne otpadne vode. Na lokaciji JK4 (otpadne vode naselja Sesvete istok; Sesevska Selnica i Dumovec) ispušteno je 233.892 m³/godišnje nepročišćene komunalne vode. Na lokaciji JK5 (otpadne vode naselja Sesvete istok; Sesevska sela) ispušteno je 224.957 m³/godišnje nepročišćene komunalne otpadne vode. Na lokaciji JK6 (otpadne vode naselja Sesvete istok; Kobiljak) ispušteno je 154.001 m³/godišnje nepročišćene komunalne otpadne vode. Na lokaciji JK8 (otpadna voda dijela naselja Jakuševac) ispušteno je 126.670 m³/godišnje nepročišćene komunalne otpadne vode i oborinskih voda uslijed aktivacije kišnog preljeva. Na lokaciji JK12 (otpadne vode naselja Sesvete istok; Naselje Iver) ispušteno je 219.175 m³/godišnje nepročišćene komunalne otpadne vode. Na lokaciji JK13 (otpadne vode naselja Sesvete istok; Kraljevački Novaki) ispušteno je 161.885 m³/godišnje nepročišćene komunalne otpadne vode. Na lokaciji JK14 (otpadne vode naselja Sesvete istok; Sesevska sela 2) ispušteno je 79.628 m³/godišnje nepročišćene komunalne otpadne vode. Na navedenim ispuštima kontroliraju se 24-satni kompozitni uzorci.

Komunalne otpadne vode naselja Hrašća, Odre i Male Mlake ispuštaju se u sustav odvodnje Velike Gorice. Na navedenom ispustu kontrolira se trenutačni uzorak jednom mjesečno. Ispušteno je 646.839 m³/godišnje u 2023. godini.

Također se provodila i stalna kontrola otpadnih voda kako bi se spriječila incidentna stanja u kanalizacijskim objektima, ali i u recipijentu Savi (u skladu sa zakonskom regulativom).

Upravljanje utjecajima vezanim za ispuštanje vode

Na odlagalištu otpada Prudinec/Jakuševac procjedne vode se pročišćavaju na uređaju za pročišćavanje procjednih voda. Radi se o postrojenju za sakupljanje, odvodnju i obradu procjednih voda (sustav drenaže i kolektorskih cijevi, šahtovi za prikupljanje, kompenzacijski bazeni, sabirni bazeni, UPPV i sustav SCADA za automatsko upravljanje procesom te retencijsko jezero sa spojnim cjevovodom prema rijeci Savi). Granične vrijednosti za ispuštanje procjednih voda u sustav javne odvodnje određene su Okolišnom dozvolom.

Podružnice AKZ, Arena Zagreb, Čistoća, Robni terminali Zagreb, Tržnice Zagreb, Zrinjevac i Zagrebparking (za javne garaže), povezano društvo GPZ i ustanova Gradska ljekarna Zagreb ispuštaju otpadne vode u sustav javne odvodnje putem uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (separatora) na temelju vodopravnih dozvola za ispuštanje otpadnih voda u kontroliranim uvjetima. Kvalitetu ispuštenih otpadnih voda uzorkovanjem i ispitivanjem kontrolira akreditirani ispitni laboratorij do dva puta godišnje.

Energija i energetska učinkovitost, GRI 302-1, GRI 302-5

Donošenjem Europskog zelenog plana krajem 2019. godine, Europska unija postavlja novu strategiju rasta i nove strateške ciljeve održivog razvoja. Ta bi strategija trebala omogućiti održiv i uključiv rast, provedbu Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i ciljeva održivog razvoja te tranziciju prema pravednom i prosperitetnom društvu s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova. Njime je zadano 40% smanjenje emisija stakleničkih plinova, ostvarenje najmanje 27% udjela energije iz obnovljivih izvora, povećanje energetske učinkovitosti za 27–30% te ostvarenje 15% elektroenergetske interne povezanosti članica EU.

Za provođenje ovih ambicioznih ciljeva zadužene su nacionalne energetske agencije. Koordinaciju svih aktivnosti u području energetske učinkovitosti i primjene alternativnih goriva u RH provodi Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost (dalje u tekstu: NKT) koje ima ulogu nacionalne agencije za energetske učinkovitost. NKT je zaduženo za provedbu politike definirane Zakonom o energetske učinkovitosti i Zakonom o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva. Glavne aktivnosti organizacije uključuju izradu Nacionalnih akcijskih planova energetske učinkovitosti, koordinaciju aktivnosti u provedbi energetske učinkovitosti, praćenje provedbe kroz Sustav za praćenja, mjerenja i verifikaciju ušteda energije, izvještavanje ministarstava, Vlade RH i Europske komisije o rezultatima, suradnju s institucijama, posebno s institucijama EU te promociju energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini.

Kao pružatelj usluga od općeg gospodarskog interesa kojem je osnivač Grad Zagreb, Grupa Zagrebački holding važan je čimbenik u provedbi Akcijskog plana za održivu energiju i borbu protiv klimatskih promjena te Akcijskog plana za poboljšanje kvalitete zraka na području Grada Zagreba. Radi se o strateškim dokumentima Grada Zagreba u koje su ugrađene aktivnosti i ciljevi Grupe u pogledu očuvanje okoliša te suzbijanja posljedica klimatskih promjena na razni grada i u sklopu kojih se prati realizacija postavljenih ciljeva svih uključenih čimbenika, pa tako i Grupe. Grupa također provodi mjere i aktivnosti koje, sukladno zakonskim odrednicama, imaju za cilj smanjenje negativnog utjecaja poslovanja na okoliš.

Potrošnja energije u Grupi

Sastavnice Grupe troše energiju iz obnovljivih i neobnovljivih izvora, što uključuje potrošnju prirodnog plina, električne energije, benzinskih i dizelskih goriva, toplinske energije (parno grijanje), ukapljenog naftnog plina, stlačenog prirodnog plina i loživog ulja, a podružnica Zrinjevac je od 2019. godine počela koristiti drvenu sječku. Potrošnja se prati individualno, na razini svake sastavnice. Podaci za potrošnju energije u povezanom društvu GPZ uključuju i podatke za povezano društvo GPZ-O d.o.o. koje posluje u istom prostoru. Podaci za energetske potrošnju u zgradama unose se u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE).

Sustav upravljanja energijom prema normi ISO 50001:2011 do sada je uvelo društvo GPZ. (2016.), dok je podružnica Robni terminali Zagreb sustav uvela 2018., no isti nije certificiran.

Podružnice i povezana društva	Postotni udio potrošnje energije u Grupi
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	35,50%
Zagrebačke ceste	17,15%
Čistoća	13,46%
Tržnice Zagreb	9,44%
Robni terminali Zagreb	7,6%
Ostale članice Grupe	16,84%

Tablica: Udio potrošnje energije po podružnicama i povezanim društvima u 2023. godini

Povezano društvo ViO te 4 podružnice: Zagrebačke ceste, Čistoća, Tržnice Zagreb i RTZ su tijekom 2023. godine utrošile više 83% ukupne potrošnje energije Grupe.

Najveći pojedinačni potrošač energije u Grupi je društvo ViO s udjelom od gotovo 35,50% u ukupnoj potrošnji Grupe. Pretežni dio energetske potrošnje u ViO-u otpada na električnu energiju za pogon vodovodnih crpki (88%), pri čemu smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži, na kojemu društvo kontinuirano radi, izravno doprinosi smanjenju potrošnje električne energije.

Zagrebačke Ceste slijede ViO s ukupnim udjelom od 17,15% u potrošnji energije Grupe; čemu najviše pridonosi potrošnja euro-dizel i loživog ulja s 78% potrošnje energenata podružnice.

- » Potrošnja euro dizela i euro supera povezana je sa strojevima i mehanizacijom koje je podružnica koristila pri ugradnji asfalta.
- » Potrošnja lož ulja je povezana s asfaltnom bazom. Podružnica je u 2023. godini proizvela 143.057,90 tona asfalta što predstavlja povećanje od 60.967,40 tona asfalta odnosno 74,3%.

Godina	Euro-super	Euro-dizel	Stlačeni prirodni plin	Ukapljeni naftni plin	Ekstra lako loživog ulje	Električna energija	*Prirodni plin za grijanje i proizvodnju	Kupljena toplinska energija	Drvena sječka	Ukupno
2023.	7.559	176.932	738	2,84	36.685	366.112	80.201	41.204	9,13	709.443
2022.	6.484	146.976	1.132	3,21	21.731	380.461	83.349	42.811	15,16	682.962

Tablica: Potrošnja energije u Grupi Zagrebački holding u 2023. godini izražena u GJ

Ukupna potrošnja energije unutar Grupe u 2023. godini iznosila je 709.443 GJ. U usporedbi s prethodnom godinom vidljivo je povećanje potrošnje energije od 3,88% odnosno 26.481 GJ. Najveće apsolutno povećanje u potrošnji energenta je u potrošnji euro-dizela i loživog ulja, najveći utjecaj na povećanje te potrošnje ima pojačani rad asfaltna baze na Rakitju kojom upravlja podružnica Zagrebačke Ceste.

Potrošnje energije unutar Grupe u 2023. godini iz obnovljivih izvora energije iznosila je 362.962,60 GJ te uključuje potrošnju kupljene električne energije. Potrošnja energije iz obnovljivih izvora predstavlja 51,16% ukupne potrošnje Grupe.

Godina	Euro-super	Euro-dizel	Stlačeni prirodni plin	Ukapljeni naftni plin	Ekstra lako loživog ulje	Električna energija	*Prirodni plin za grijanje i proizvodnju	Kupljena toplinska energija	Drvena sječka
2023.	1,07%	24,94%	0,10%	0,00%	5,17%	51,61%	11,30%	5,81%	0,00%
2022.	0,95%	21,52%	0,17%	0,00%	3,18%	55,71%	12,20%	6,27%	0,00%

Tablica: Struktura potrošnje energije po energentima

Za sve energente, osim za električnu energiju, potrošnja se izvorno prati u jedinicama mase ili u jedinicama volumena. Pretvorbeni faktori za energetske potrošnje preuzeti su iz *Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša* i *Uredbi o kakvoći biogoriva*.

Potrošnja energije izvan organizacije, GRI 302-2

Potrošnja energije izvan Grupe odnosi se na isporuku prirodnog plina krajnjim kupcima društva GPZ i društva Gradska plinara Bjelovar d.o.o.

GPZ distribuirala je u 2023. godini 341.938.636 m³, odnosno 3.698.245.825 kWh prirodnog plina na distribucijskom području, dok je Gradska plinara Bjelovar d.o.o. u 2023. godini distribuirala 22.378.356 m³, odnosno 242.033.666 kWh plina.

Zakonom o energetske učinkovitosti propisana je obveza uštede energije za opskrbljivače energijom. Direktivom 2012/27/EU od 25.12.2012. o energetske učinkovitosti propisano je da su države članice u obvezi uspostaviti sustav obveze uštede energije kroz sustav obveza energetske ušteda.

Odredbe Direktive prenesene su u zakonodavni okvir Republike Hrvatske donošenjem:

- » Zakona o energetske učinkovitosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21) i
- » Pravilnika o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 71/15, 30/22, 96/23).

S obzirom da je Zakon o energetske učinkovitosti propisao obvezu uštede energije za opskrbljivače energije koji energiju isporučuju krajnjim kupcima, GPZ-O je, kao stranka obveze, zaprimila Rješenje MINGOR po kojem je određeno da obveza uštede energije za 2023. godinu iznosi 31.133.270 kWh.

Ostvarenje obveza uštede GPZ-O može postići:

- » ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanja energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji,
- » kupnjom ušteda ili
- » uplatom u FZOEU.

Obveza ušteda energije za 2023.g. ostvarena je u velikoj mjeri vlastitim uštedama, a ostatak potrebnih ušteda ispunjen je realiziranim uštedama energije na projektima Grupe Zagrebački holding odnosno treće strane, a koje su putem Izjava prenesene na GPZ-Opkrbu.

Sve potrebne uštede sa svom potrebnom dokumentacijom i dokazima, dostavljene su pravovremeno u zadanom zakonskom roku u MINGOR te očekujemo da će isto priznati sve naše ostvarene uštede za 2023. godinu.

Realizirani projekti za smanjenje potrošnje energije, GRI 302-4

Cilj Grupe je modernizacija voznog parka, ulaganjem u električna i hibridna vozila te ulaganje u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (solarne elektrane i odlagališni plin), a kako bi energija koju Društvo troši bila iz održivog izvora.

Međutim, zbog povećanog obima posla ukupan utrošak energije se 2023. godini u odnosu na 2022. povećao za 3,88%.

Najveće apsolutno povećanje u potrošnji energenta je u potrošnji euro-dizela i loživog ulja, a najveći utjecaj na povećanje predmetne potrošnje ima pojačani rad asfaltne baze na Rakitju kojom upravlja podružnica Zagrebačke Ceste.

- » Potrošnja euro dizela i euro supera povezana je sa strojevima i mehanizacijom koje je podružnica koristila pri ugradnji asfalta.
- » Potrošnja lož ulja je povezana s asfaltnom bazom. Podružnica je u 2023. godini proizvela 143.057,90 tona asfalta što predstavlja povećanje od 60.967,40 tona asfalta odnosno 74,3%.

Energenti	2022	2023
Električna energija u kWh	105.683.752,39	101.697.682,00
Euro-dizel u litrama	4.083.005,26	4.976.129,18
Prirodni plin u m ³	2.408.941,47	2.358.864,00
Kupljena toplinska energija u kWh	11.891.905,46	11.445.559,00
Loživo ulje u litrama	616.298,00	998.775,00
Drvena sječka u kg	1.500.000,00	710.000,00
Euro-super u litrama	188.361,52	226.799,17
Ukapljeni naftni plin u kg	68.606,00	33.456,00
Stlačeni prirodni plin za vozila u kg	23.874,00	15.871,00

Tablica: Usporedba potrošnje energenata u 2022. i 2023.

Grupa je u 2023. godini kupila i potrošila 101.697.682,00 kWh električne energije; 99%, odnosno 100.822.945,00 kWh te energije dolazi iz obnovljivih izvora.

Duža zima utjecala je na povećanje energenata za grijanje prostora (plina, električne energije, lož ulja ili pak toplinske energije) jednako kao i prelazak nekih podružnica ili povezanih društava na nove sisteme grijanja ili nove energente.

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora

1. Proizvodnja električne energije iz odlagališnog plina na odlagalištu Jakuševac

Osim što je značajan distributer i potrošač fosilnih goriva, Društvo je i proizvođač električne energije iz odlagališnog plina na odlagalištu Jakuševac, odnosno iz obnovljivih izvora. Ukupna količina deponijskog plina koji je u 2023. godini prikupljena na odlagalištu iznosi 16.741.517 m³ što je ekvivalentno toplinskoj energiji od oko 79.057.165 kWh. Plinsko kogeneracijsko postrojenje kojim se energija deponijskog plina transformira u električnu energiju sastoji se od dvije zasebne proizvodne jedinice u okviru kojih su instalirana četiri agregata koji su u 2023. godini proizveli 28.445,124 kWh električne energije. U sljedećoj tablici prikazana je količina prikupljenog odlagališnog plina i proizvodnja obnovljive električne energije u protekle tri godine.

OPIS	2023	2022	2021
Količina prikupljenog odlagališnog plina (u tisućama m ³)	16.472	16.767	17.018
Količina proizvedene električne energije (u MWh)	28.445	29.969	28.680

Tablica: Količina prikupljenog odlagališnog plina i proizvodnja obnovljive električne energije

Proizvodnja električne energije na ovom postrojenju obavlja se sukladno rješenju i dozvoli Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje električne energije iz svibnja 2018. god. U studenome 2021. godine od HERA-e je ishođen status PPEE-povlaštenog proizvođača električne energije iz OIE na razdoblje od 25 godina. U veljači 2021. godine ishođena je i uporabna dozvola za sustav čišćenja odlagališnog plina koji je stavljen u pokusni rad u prosincu 2018. godine i sustav čišćenja zraka za izgaranje i ventilaciju. Oba sustava imaju za cilj smanjenje štetnih utjecaja na rad plinskih motora: putem jedinica za odvlaživanje-kondenzata i jedinica s aktivnim ugljenom čisti plin i eliminira silicijeve spojeve i silikate štetne za rad plinskih motora, kroz nadograđeni sustav filtera za svaki plinski motor-generator u cilju eliminiranja čestica prašine u zraku za izgaranje i ventilaciju motor generatorskog prostora, čime se povećava vrijeme rada i smanjenje obima i troškova održavanja plinskih motor-generatora.

2. Proizvodnja električne energije iz sunčane elektrane na krovu garaže Gorica

Tijekom lipnja 2023. godine u promet je puštena i solarna elektrana na krovu garaže Gorica, priključne snage 33 kW. Očekivana godišnja proizvodnja električne energije iznosi 31.834 kWh.

Instalacijom solarne elektrane očekuju se godišnje uštede energije u iznosu od 28.052,77 kWh, odnosno 4,46 t/CO₂.

U razdoblju od puštanja u rad elektrane, pa do kraja 2023. godine (01.06.2023.-31.12.2023.) ušteda energije ostvarena instalacijom solarnih panela iznosi: 16.949,62 kWh, odnosno smanjenje emisije CO₂ iznosi 2,69 tona.

Intenzitet potrošnje energije u 2023. godini, GRI 302-3

Intenzitet potrošnje energije izražen je kroz dva indikatora:

- » potrošnju energije u GJ po zaposleniku Grupe: 97,14 GJ / zaposlenik
 - » iz obnovljivih izvora: 49,70 GJ / zaposlenik
- » potrošnju energije u GJ po EUR prihoda Grupe: 0,000883 GJ / EUR prihoda
 - » iz obnovljivih izvora: 0,000452 GJ / EUR prihoda

Intenzitet potrošnje je izračunat koristeći potrošnju svih energenata iz opsega 1 i 2, a koji su prikazani u *Tablici Potrošnja energije u Grupi Zagrebački holding u 2023. godini izražena u GJ* u ovom poglavlju te podatak o broju ukupno zaposlenih u Grupi (7.302) i podatak o ukupnim prihodima Grupe (803.231.000 EUR).

Za izračun intenziteta potrošnje energije iz obnovljivih izvora korišten je podatak o potrošenoj električnoj energiji koja je proizvedena iz obnovljivih izvora (362.962,60 GJ ili 100.822.945 kWh) te prethodno spomenuti podaci o broju zaposlenih u Grupi i prihodima Grupe.

Emisije

Ukupni ugljični otisak (emisije CO₂) Grupe smanjen je 2023. godine u odnosu na 2022. za 6,03%

	tona CO ₂ u 2022	tona CO ₂ u 2023	% razlika 2023 vs 2022
izravne emisije (scope 1)	17.464,82	20.893,9	19,63%
neizravne emisije (scope 2)	2.637,73	2.537,55	-3,80%
ostale neizravne emisije koje uključuju nizvodni lanac opskrbe (scope 3)	744.326,33	694.898,23	-6,64%
ukupne neizravne emisije (scope 2 i 3)	746.964,06	697.435,78	-6,63%
sveukupne emisije (scope 1, 2 i 3)	764.428,88	718.329,68	-6,03%

Najveći doprinos smanjenju ugljičnog otiska proizlazi iz neizravnih emisija:

1. Smanjenje utroška električne i toplinske energije

Povezano društvo ViO koji sudjeluje 61% u ukupnoj potrošnji električne energiju u Grupi smanjilo je vlastitu potrošnju za 1.917.075 kWh što predstavlja 48% ukupnog smanjenje potrošnje električne energije u 2023. godini. Pretežni dio energetske potrošnje u ViO-u otpada na električnu energiju za pogon vodovodnih crpki, pri čemu smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži, na kojemu društvo kontinuirano radi, izravno doprinosi smanjenju potrošnje električne energije.

2. Smanjenje potrošnje plina koji je GPZ i Gradska plinara Bjelovar d.o.o. u 2023. godini distribuirala na svojim distribucijskim područjima

godina	Gradska plinara Bjelovar / m ³	GPZ / m ³
2022.	23.428.609,00	366.802.246,00
2023.	22.378.356,00	341.938.636,00
% razlika 2023 vs 2022	-4,48%	-6,78%

Scope 1 - Izravne emisije GRI 305-1, GRI 305-4, GRI 305-5, GRI 305-6, GRI 305-7

U 2023. godini ukupne izravne emisije (Scope 1 emisije) stakleničkih plinova za područje 1 u grupi Zagrebački holding iznosile su 20.852,2 t CO₂ kao posljedica izgaranja sljedećih goriva za operativne potrebe podružnica u sastavu Zagrebačkog holdinga:

- » euro-super
- » euro-dizel
- » prirodni plin
- » ukapljeni naftni plin
- » stlačeni prirodni plin
- » loživo ulje
- » drvena sječka

Najveći doprinos ugljičnom otisku su vozila koja doprinose s 13.634,50 t CO₂. Grupa je navedeno prepoznala te adresira nabavkom električnih i hibridnih vozila te vozila s nižim ugljičnim otiskom. Navedeno je opisano u ovom poglavlju; projekt Nabava N1 električnih vozila putem FZOEU.

Biogene emisije uključuju emisiju CO₂ iz deponijskog plina na području odlagališta Prudinec/Jakuševac, čija je količina u 2023. godini iznosila 16.741.517 m³. Dio se proizvedenog deponijskog plina pomoću plinskih motora koristi za pogon električnih generatora kojima je proizvedeno 28.445.124 kWh električne energije, a preostali dio deponijskog plina spaljuje se na baklji. S obzirom da se proizvedeni deponijski plin najvećim dijelom energetski oporabljuje, a onaj dio koji se energetski ne oporabljuje se spaljuje na baklji, a ugljični otisak prema IPCC metodologiji je neutralan.

Scope 2 - Neizravne emisije GRI 305-2, GRI 305-3

Neizravne emisije (Scope 2 emisije) uključuju godišnje emisije koje proizlaze iz proizvodnje električne energije i topline koja se nabavlja od dobavljača energije te iznose 2.537,6 t CO₂.

Emisije CO₂ iz scope 2 su smanjene obzirom da je Grupa kupila i potrošila manju količinu električne i toplinske energije u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu za 3,8%, uštedama na grijanju, prelaskom nekih Podružnica ili povezanih društava na nove sisteme grijanja / nove energente, modernizacijom rasvjetnih tijela, itd.

99% električne energije kupljene u 2023. godini pod strane Grupe dolazi iz obnovljivih izvora energije.

Scope 3

Dodatno, neizravne emisije uključuju i emisije (Scope 3 emisije) koje proizlaze iz izgaranja prirodnog plina koji je isporučen krajnjim kupcima od strane GPZ i Gradske plinare Bjelovar. Neizravne Scope 3 emisije, iz nizvodnog lanca opskrbe, iznose 694.898,23 t CO₂.

Stoga, ukupne neizravne emisije iznose 697.435,78 t CO₂.

Smanjenje emisija ugljičnih plinova (CO₂)

Hrvatska je u travnju 2007. godine ratificirala Protokol iz Kyota i time preuzela obvezu smanjenja emisije stakleničkih plinova. Europska komisija utvrdila je smjernice klimatske i energetske politike za 2030. godinu u kojima je jasno izražen cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova. Promet je odgovoran za otprilike četvrtinu ukupnih emisija CO₂ u EU-u, od čega 71,7% odlazi na cestovni promet, prema izvješću Europske agencije za okoliš.

Dogovorom Europskog parlamenta i Vijeća o privremenom političkom dogovoru o jačanju emisijskih normi CO₂ za nova teška vozila koja ulaze na tržište EU-a od 2030., postignutog 18. siječnja 2024., utvrđuju se novi ambiciozni ciljevi smanjenja emisija CO₂ za 2030., 2035. i 2040. godinu.

Europska komisija predviđa da će do 2040. godine 60% automobila biti elektrificirano ali smatra i da su potrebne dodatne mjere za ubrzanje korištenja električnih automobila u Europi i postizanje cilja od 60%. To uključuje obvezujući cilj da svi novi korporativni automobili i kombiji budu 100% električni do 2030. godine i sheme napuštanja korištenja automobila s unutarnjim izgaranjem.

Društvo se Okvirom za obveznice koje je izdalo 2023. godine, obvezalo u roku od 2 godine od izdanja predmetnih obveznica donijeti Strategiju dekarbonizacije te će isto učiniti tijekom 2024. godine.

Biološka raznolikost, GRI 304-1, GRI 304-2, GRI 304-3

Većina podružnica, povezanih društva i ustanova Grupe smješteni su u urbanom području te se ne nalaze u neposrednoj blizini zaštićenih područja ni područja visoke vrijednosti u pogledu biološke raznolikosti izvan zaštićenih područja.

Međutim, dio smještajnih objekata podružnice Vladimir Nazor, koji se nalazi na području Parka prirode Medvednica na Sljemenu i u park-šumi Granešina, posluju u skladu s važećim propisima te s obzirom na obim i prirodu poslovanja kontinuirano vode brigu o utjecaju na biološku raznolikost i očuvanje biljnih vrsta.

U Parku prirode Medvednica je zabilježena 54 strogo zaštićena biljna vrsta. Od strogo zaštićenih vrsta na Medvednici možemo pronaći i dvije vrste ljiljana: kranjski ljiljan (*Lilium carnolicum*) i ljiljan zlatan (*Lilium martagon*). Zaštićene su i sve medvedničke orhideje ili kaćuni. Na Medvednici je dosad zabilježena 81 vrsta gljiva od kojih su mnoge rijetke i ugrožene te stoga i uživaju zakonsku zaštitu. Od životinjskih vrsta, posebno su zanimljivi šišmiši kojih u Parku živi čak 24 vrsta, od koji su 7 Natura 2000 vrste i jedna nacionalno važna. Zakonom su zaštićeni i minijaturni planktonski račići poput endemskog vitkog zagrebačkog rakušca (*Niphargus elegans zagrebensis*) i rakušca (*Niphargus tauri medvednicae*) iz potoka Dolje i Bliznec. Zaštitu uživaju i brojne druge životinjske vrste.

Dio smještajnih objekata podružnice Vladimir Nazor nalazi se i na morskim lokacijama, u Crikvenici, Savudriji i u Velom Lošinj gdje se također vodi briga o zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama sukladno propisanim uvjetima u skladu s Natura 2000 ekološke mreže Europske unije. Na području cresko-lošinjskog akvatorija proglašen je posebni zoološki rezervat za dobre dupine ali i za zaštitu morskih staništa drugih ugroženih vrsta – glavatih želvi, mediteranskog endema – morske cvjetnice posidonije, koraljnih biocenoza kao i gniježđenje morskog vranca. Na ovom području dokumentirane su 152 vrste morske flore i 303 vrste morskih beskralježnjaka (7 strogo zaštićenih i 9 zaštićenih) te 122 vrste riba (od kojih je 19 ugroženo u Republici Hrvatskoj). Park šume lošinjskog područja su također zaštićene.

Plinski distribucijski sustav GPZ većinom se nalazi izvan zaštićenih područja. No, na manjem broju zaštićenih područja u centru grada Zagreba, plinski distribucijski sustav u nadležnosti GPZ nalazi se unutar granica obuhvata zaštićenih područja Parka Maksimira, Botaničkog vrta Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Botaničkog vrta Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Parka uz dvorac Junković i Mallinovog parka. Radi se većinom o ukopanim dijelovima distribucijskog sustava na područjima gdje je kategorija zaštite "spomenik parkovne arhitekture" te nema većih utjecaja koji bi trebalo razmotriti u kontekstu očuvanja istih.

Podružnica Zagrebačke ceste održava puni profil prometnice Sljemenska cesta (163.797 m²) koja se nalazi unutar područja Parka prirode Medvednica. Riječ je o zimskom (raljenje, posipavanje) i ljetnom održavanju (krpanju rupa, sanacije kolnika, asfaltiranje) cesta. Također je postavljen ledomat (meteo-postaja za rano uočavanje poledice). Podružnica ne raspolaže podacima o eventualnom utjecaju navedenih održavanja na bioraznolikost navedenog područja.

Podružnica Zrinjevac cjelokupnu djelatnost vezanu za zaštićena područja Grada Zagreba obavlja u konzultaciji i prema smjericama Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode.

Očekivani razvoj Grupe

Strateški projekti koji su tijekom 2023. godine bili u fazi pripremnih radnji:

Zagrebački centar za gospodarenje otpadom - ZCGO i sortirnica plastike

Planom gospodarenja otpadom RH predviđena je izgradnja centra za gospodarenje otpadom koji uključuje obradu komunalnog otpada i neopasnog otpada koji preostaje nakon uporabe materijala i drugog neopasnog otpada. Grad Zagreb u okviru te aktivnosti planira izgradnju postrojenja za različite tokove otpada. Sastavni dijelovi budućeg centra za gospodarenje otpadom su:

Postrojenje A) Predobrada biootpada

Dogradnja postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba ili izgradnja neovisnog postrojenja u cilju kombiniranja proizvodnje biogoriva s održivim gospodarenjem otpadom - izgradnja postrojenja za predobradu biootpada u svrhu prihvata otpada iz Grada Zagreba ukupnog kapaciteta 30.000 tona godišnje. Indikativne aktivnosti uključuju: postupak javne nabave za projektno/tehničku dokumentaciju, izdavanje dozvola, postupak javne nabave za izgradnju i opremanje.

Postrojenje B) Sortirnica

Provedbom projekta smanjit će se količina otpada odložena na odlagalištu (170.000 tona godišnje), smanjiti emisije stakleničkih plinova te steći novi resurs kao sirovina za proizvodnju novih proizvoda u skladu s načelom kružnog gospodarstva. Kapacitet postrojenja je 30.000 tona godišnje. Indikativne aktivnosti uključuju: postupak javne nabave za projektno/tehničku dokumentaciju, izdavanje dozvola, postupak javne nabave za izgradnju i opremanje.

Postrojenje C) Obrada miješanog komunalnog otpada

Cilj projekta je daljnja obrada miješanog komunalnog otpada. Društvo će pružiti tehničku podršku u definiciji projekta.

Asfaltna baza Rakitje

Jedan od strateških planova Društva je dogradnja postojećeg asfaltnog postrojenja Bennighoven i zamjena starog asfaltnog postrojenja Gradisa sa novim asfaltnim postrojenjem. Navedenim investicijama na postrojenju Bennighoven će se autoamatiziranim procesom moći proizvoditi Ekoasfalt, povećat će se udio korištenja recikliranog materijala, a zamjenom starog postrojenja sa novim moći će se koristiti reciklirani asfalt za proizvodnju novih bitumenskih mješavina sa recikliranim materijalima u nosivim i habajućim asfaltnim slojevima. Koristeći novu tehnologiju koja može veću količinu starog asfalta iskoristiti za proizvodnju kvalitetnog novog asfalta te smanjiti količinu otpada Podružnica Zagrebačke ceste će imati mogućnost u isto vrijeme proizvoditi različite asfaltno mješavine za nosive i habajuće slojeve različitih granulacija te ovisno o podrijetlu (mineralna sirovina ili otpad) klasični asfaltbeton ili reciklirani asfalt.

Cilj je podići proizvodnju asfaltnih mješavina koristeći 80% reciklata i 20% mineralnih sirovina. 20% otpada od starog asfalta koji nije moguće upotrijebiti u proizvodnji recikliranog asfalta, koristit će se u postrojenju podružnice Zagrebačke Ceste za proizvodnju nasipnog građevinskog materijala.

Ukupan kapacitet oba postrojenja odnosno nove tvornice asfalta imao bi proizvodnju asfalta na 400 t/sat s ciljanim kapacitetom 200.000 t godišnje. Projekt je u 2023. godini bio u fazi provođenja pripremnih radnji za postupak nabave projektno-tehničke dokumentacije te izrade elaborata o mogućnosti proizvodnje recikliranih mješavina i elaborata o mogućnosti proizvodnje vrućih bitumenskih mješavina sa upotrebom reciklažnog asfaltnog agregata.

LoRaWAN projekt

LoRaWAN je protokol za umrežavanje širokog područja male snage izgrađen na temelju tehnike radio modulacije LoRa. Bežično povezuje uređaje s internetom i upravlja komunikacijom između uređaja krajnjeg čvora i mrežnih pristupnika. Upotreba LoRaWAN-a u industrijskim prostorima i pametnim gradovima raste jer je to pristupačan dvosmjerni komunikacijski protokol velikog dometa s vrlo niskom potrošnjom energije — uređaji mogu raditi deset godina na maloj bateriji. Koristi nelicencirane ISM (Industrial, Scientific, Medical) radijske pojaseve za mrežnu implementaciju.

Projekt uključuje izgradnju infrastrukture, telefonske uskopojasne mreže, koju će činiti 600 - 900 odašiljača. Jednom postavljena mreža iskoristiva je za senzoričku koja će moći prikupljati informacije u svrhu unapređenja usluga Grupe.

Projekt je tijekom 2023. godine bio u fazi pripreme nabave. U 2024. godini se očekuje početak uspostave komunikacijske mreže za potrebe udaljenog očitavanja plina i vode. Planirana uspostava cjelovite komunikacijske mreže je krajem 2025. godine. Tijekom 2024. godine planiran je početak nadogradnje vodomjera i plinomjera sa modulima koji omogućuju daljinsko očitavanje.

Javna garaža

Projekt ima svrhu rasterećenje uličnih javnih parkirališta u cilju veće sigurnosti svih sudionika u prometu (pješačka, biciklista, vozača). Lokacija je Klaićeva ulica, a planirani kapacitet 800 parkirnih mjesta. Indikativne aktivnosti uključuju izradu studije izvodljivosti, projektno-tehničku dokumentaciju, građevinske radove. Ovim projektom bi se oslobodili prostori koji su se do sada koristili za parkiranje čime se postiže unapređenje urbanog okoliša i promicanje održivih mogućnosti prijevoza, kao što su hodanje, vožnja biciklom i javni prijevoz, što utječe na smanjenje prometnih gužvi i promidžbu održive mobilnosti.

Tijekom 2023. godine izrađena je preinvesticijska studija i projektni zadatak za izradu projektne dokumentacije. Početkom 2024. godine raspisana je javna nabava za izradu projektne – tehničke dokumentacije. Planirani implementacijski period je 36 mjeseci.

Strateški projekti Grupe koji su tijekom 2023. godine bili u fazi priprema radnji:

1. Izgradnja južnih arkada na groblju Mirogoj

Projekt prvenstveno ima za cilj proširenje kapaciteta groblja Mirogoj te kvalitetno uređenje prostora koji se nalazi na prostoru južnog rubnog dijela gradskog groblja Mirogoj u cilju boljeg iskorištenja postojeće zaštićene kulturne baštine. Radi se o potezu duljine cca 1.050 m južno od postojećih arkada Hermana Bollea, a na kojem je predviđena izgradnja kolumbarijskog ogradnog zida te novih južnih arkada. U okviru projekta predviđeno je i izgradnja gospodarskog dvorišta za potrebe tehničke službe te parking zone od 194 parkirna mjesta.

Projektom bi se osigurala dodatna 440 grobna mjesta te dodatan kapacitet od 3.462 niše čime bi se za određeni period riješio problem nedostatka grobnih mjesta na groblju Mirogoj.

2. Park&Ride

Tema projekta je upotreba velikih parkirališta koja su povezana s javnim gradskim prijevozom na način da se integrira parkirna karta sa kartom prijevoza ZETA. Cilj projekta je smanjiti promet u gradu te potaknuti uporabu javnog gradskog prijevoza.

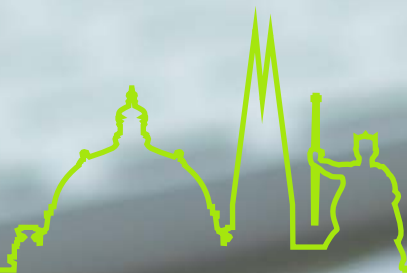
3. Logistički i distribucijski centar (LDC) za voće, povrće i prehrambene proizvode

Izgradnja Logističkog i distribucijskog centra (LDC) za konsolidaciju višestrukih poslovnih procesa, uključujući povećanje proizvodnje kroz pogon za sortiranje i pakiranje te povećanje kapaciteta zakupa za zainteresirane organizacije.

4. Revitalizacija, obnova i izgradnja tržnica grada Zagreba

Oplemenjivanje javnih gradskih tržnica s više sadržaja u cilju unaprjeđenja kulturnog i gastronomskog turizma. Opseg projekta uključuje natkrivanje prostora tržnica te nove komplekse sa sportsko-rekreacijskim i kreativno-edukativnim sadržajima. U 2024. godini se planira izgradnja nove tržnice u Vrapču, te poboljšanje uvjeta na tržnicama Trešnjevka, Utrine i Dolac. Također je u planu i priprema sveobuhvatne, cjelovite i usklađene strategije razvoja svih tržnica u Zagrebu, kao podloga za buduću plansku izgradnju, obnovu ili revitalizaciju pojedine tržnice.

09 Prilog: Izvještavanje o ciljevima uspješnosti vezanim uz obveznice povezane s održivim poslovanjem

Uvod

U srpnju 2023. godine Zagrebački holdinga d.o.o. izdao je obveznice povezane s održivim poslovanjem tzv. Sustainability Linked Bond. U svrhu izdanja izrađen je dokument Okvir za obveznice povezane s održivim poslovanjem (dalje u tekstu: Okvir). Okvir se prvenstveno temelji na dokumentu Strategija održivosti Zagrebačkog holdinga 2023.-2028.

Okvir se temelji na Načelima obveznica povezanih s održivim poslovanjem (engl. Sustainability Linked Bond Principles, SLBP) iz 2020., Međunarodnog udruženja tržišta kapitala (ICMA) koje su tržišni standard za ovu vrstu obveznica.

Okvir je usklađen s pet glavnih sastavnica Načela koje su:

1. Pregled ključnih pokazatelja uspješnosti (engleski: Key performance indicators-KPI) i ciljeva
2. Usklađivanje ciljeva uspješnosti u pogledu održivosti (SPT)
3. Financijska obilježja obveznice
4. Izvještavanje – Društvo će napredak ključnih pokazatelja uspješnosti i postizanje Ciljeva u pogledu održivosti objavljivati u svom godišnjem izvješću i/ili izvješću o održivosti najmanje na godišnjoj osnovi. Godišnje izvještaje i/ili izvještaje o održivosti za prethodna financijska razdoblja bit će izdano najkasnije do 30. travnja (godišnje izvještaje), odnosno 30. lipnja (izvještaje o održivosti) u godinama koje slijede nakon završetka odnosno izvještajnog razdoblja.
5. Neovisna provjera i verifikacija - postizanje ključnih pokazatelja uspješnosti KPI 1 i KPI 2 (prema zadanim Ciljevima uspješnosti u pogledu održivosti na zadane datume) bit će podvrgnuto provjeri vanjskog ocjenjivača. Ovu provjeru s izražavanjem ograničenog uvjerenja provest će kvalificirani vanjski ocjenjivač koji ima relevantno stručno iskustvo, na godišnjoj razini.

Održivi razvoj Grupe usmjeren je na zaštitu okoliša, prilagodbu klimatskim promjenama, otpornost na krizne situacije, prevenciju rizika, učinkovito korištenje prirodnih resursa i zaštitu biološke raznolikosti, uz istovremeno jačanje gospodarske i socijalne kohezije u određivanju prioriteta i mjera.

Ključni utjecaj Grupe na okoliš održivo je upravljanje resursima, što uključuje gospodarenje otpadom, učinkovito upravljanje vodnim resursima i održivu upotrebu energije (uključujući učinkovitost i energiju iz obnovljivih izvora).

Upravo zbog navedenoga Društvo se kroz izdanje obveznica povezanih s održivim poslovanje vezalo uz dva ključna pokazatelja uspješnosti kao najrelevantnije i ključne za svoje poslovanje u pogledu održivosti.

KPI #1: Udio odvojeno prikupljenog komunalnog otpada (odnosno uklonjenog s odlagališta)

KPI #2: Udio obnovljive električne energije u ukupnoj potrošnji električne energije (relativno, u postotku)

KPI #1 i #2 obrađeni su niže, a sve kako bi se detaljno prikazale sve aktivnosti kojima se doprinosi postizanju ciljeva uspješnosti u pogledu održivosti (SPT).

KPI #1: Udio odvojeno prikupljenog komunalnog otpada (odnosno uklonjenog s odlagališta)

Obveza iz dokumenta Okvir za obveznice povezane s održivim poslovanjem:

Mjermi podaci	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
Ukupni odvojeno prikupljen komunalni otpad ('000 tona)	80	118	101	93	113	123	128	130	132	135
Ukupni prikupljeni komunalni otpad ('000 tona)	281	291	275	261	251	246	233	233	228	228
Postotak odvojeno prikupljenog komunalnog otpada	29%	41%	37%	36%	45%	50%	55%	56%	58%	59%

Postignuti rezultati za period promatranja – 2023. godina.:

Mjermi podaci	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
Ukupni odvojeno prikupljen komunalni otpad ('000 tona)	80	118	101	93	118	123	128	130	132	135
Ukupni prikupljeni komunalni otpad ('000 tona)	281	291	275	261	258	246	233	233	228	228
Postotak odvojeno prikupljenog komunalnog otpada	29%	41%	37%	36%	46%	50%	55%	56%	58%	59%

Udio odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u 2023. godini iznosi 46% (uzimajući u obzir i dodatne količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada).

Ukupna količina odvojeno sakupljenog komunalnog otpada na području Grada Zagreba koja je prikupljena u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada te prikupljanja komunalnog otpada koji je nastao u komunalnim djelatnostima održavanja javnih zelenih površina i održavanja čistoće površina javne namjene povećana je u odnosu na 2022. godinu za 26,8 %, pa je tako u 2023. godini Zagrebački holding ukupno 118 tisuća tona komunalnog otpada predao na daljnju obradu.

Istovremeno, ukupna količina sakupljenog komunalnog otpada na području Grada Zagreba koja u količinama uz odvojeno prikupljene frakcije komunalnog otpada pribranja i miješani komunalni otpad ostala je gotovo nepromijenjena u odnosu na prethodnu godinu; 242.000 t u okviru javne usluge sakupljanja otpada, odnosno 258.000 t s količinama komunalnog otpada koji je nastao u komunalnim djelatnostima održavanja površina javne namjene.

Provedbom mjera izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada smanjuju se ukupne količine nastalog komunalnog otpada, a provedbom mjera odvojenog sakupljanja otpada povećavaju količine odvojeno sakupljenog reciklabilnog otpada, čime se postiže kontinuirano povećanje udjela odvojeno sakupljenog komunalnog otpada i ostvarenje postavljenih ciljeva.

Tijekom 2023. godine poduzet je niz mjera i aktivnosti u svrhu optimiranja postojećeg sustava sakupljanja otpada i to:

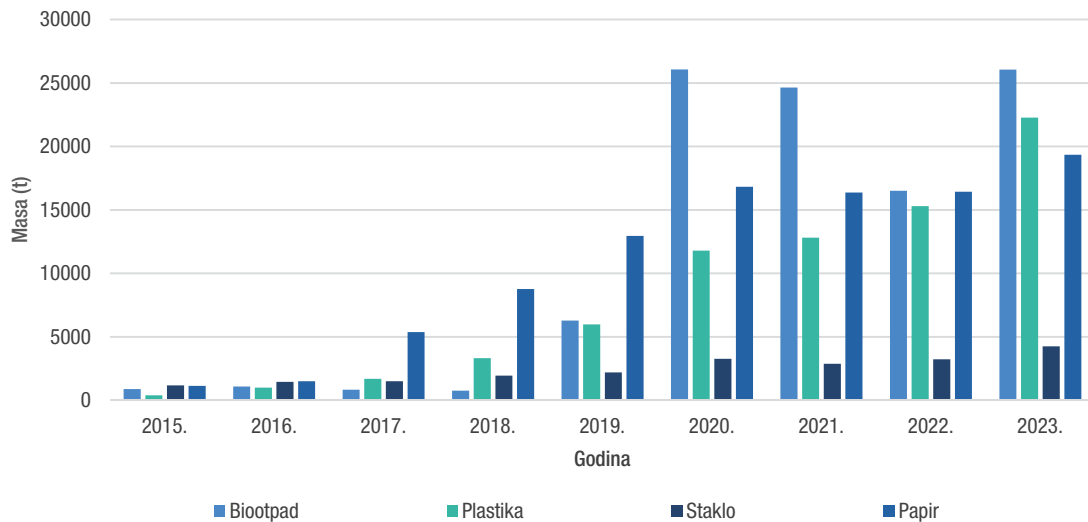
- » U centru grada, s površina javne namjene uklonjeni su spremnici za otpad koje korisnici nisu bili u mogućnosti smjestiti unutar vlastitih nekretnina. Do potpune uspostave sustava podzemnih spremnika, što se očekuje tijekom 2024. godine, korisnici javne usluge prikupljanja otpada u centru grada svoj miješani komunalni otpad, odložen u standardiziranim vrećicama, ostavljaju za odvoz u propisano vrijeme u trajanju od dva sata, a reciklabilni otpad odlažu u zajedničke spremnike na javnoj površini formirane u tzv. zelene otoke;
- » Odvoz miješanog komunalnog otpada za korisnike u centru grada, privremeno je do uspostave sustava podzemnih spremnika povećan s tri na šest puta tjedno, zbog ograničenja vremena u kojem je dozvoljeno ostaviti standardiziranu vrećicu za odlaganje ove vrste otpada;

- » U listopadu 2023. uvedeno je korištenje softvera za optimizaciju rutiranja programa odvoza svih vrsta otpada koje se prikupljaju u sustavu od vrata do vrata korisnika usluga. Ovaj pristup omogućuje optimizirane rute, smanjujući vrijeme transporta, potrošnju goriva i emisije ugljikovodika. Također, upravlja se podacima o neizvršenjima usluga, s ciljem izvršenja usluge pražnjenja spremnika u dimenzioniranim programima odvoza prema 100 postotnom izvršenju.
- » U tijeku optimiranja programa odvoza otpada uvedeno je posebno vozilo koje interventno prikuplja otpad koji nije sakupljen unutar programa redovnog odvoza;
- » U cilju povećanja kvalitete pružanja javne usluge, povećan je broj pražnjenja spremnika za plastiku i papir u višestambenim zgradama (umjesto jednom u dva tjedna sada se isti prazne svaki tjedan); Obzirom na povećanje količina odvojeno prikupljenog otpada i bržeg punjenja spremnika za reciklabilni otpad, korisnicima koji stanuju u višestambenim zgradama pruža se tjedni odvoz otpadne plastike i papira. Tjedni odvoz reciklabilnih frakcija, uz osiguranje redovitosti i sigurnosti u pružanju usluge, omogućit će sljedeći korak u optimiranju broja odvoza otpada smanjenjem broja odvoza miješanog komunalnog otpada.
- » U najužem centru grada na pet lokacija postavljeni su podzemni spremnici za prikupljanje miješanog komunalnog otpada, biootpada, papira i plastike;
- » Uvedena je u uporabu aplikacija Razvrstaj MojZG. Aplikacija je personalizirana te je putem nje omogućeno obavješćavanje građana o terminima odvoza otpada, kao i evidentiranje posjeta reciklažnim dvorištima i sl.
- » U mjesecu srpnju 2023. godine pušteno je u rad novo reciklažno dvorište na području gradske četvrti Podsused-Vrapče na adresi Kovinska ulica 8a. U 2023. godini građanima je na raspolaganju ukupno jedanaest reciklažnih dvorišta i devet -mobilnih reciklažnih dvorišta. Reciklažna i mobilna reciklažna dvorišta su ključan dio sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu putem kojih se građanima omogućava jednostavnije i efikasnije odlaganje odvojeno prikupljenog otpada. Pomoću reciklažnih dvorišta postiže se značajno poboljšanje kvalitete usluge i smanjivanje troškova. Također se postiže značajno smanjenje ukupnog potencijala miješanog komunalnog otpada i vrlo dobra kvaliteta izdvojenih sirovina.
- » Nakon perioda prilagodbe na novi sustav prikupljanja komunalnog otpada koji je trajao do prosinca 2022. godine, tijekom 2023. godine uspostavljen je proces uspostave ugovornih kazni kao jedna od mjera za unapređenje upravljanja otpadom i podizanja kvalitete odvojeno prikupljenog otpada. Ugovorne kazne propisane su Odlukom o ugovornoj kazni na temelju Zakona o gospodarenju otpadom i Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zagreba. Provode se u cilju identificiranja građana koji nepropisno odlažu otpad, što je preduvjet za kažnjavanje prekršitelja. Najčešće nepravilnosti koje se kažnjavaju su: nekorištenje plave, standardizirane ZG vrećice za odlaganje miješanog komunalnog otpada koja je dio cijene javne usluge, nepravilnosti kod odlaganja reciklabilnog komunalnog otpada ili u slučajevima kad dolazi do rasipanja otpada ili odlaganja otpada pored spremnika.

Provedene mjere i aktivnosti rezultirale su povećanjem količina odvojeno sakupljenog reciklabilnog otpada te smanjenjem količina miješanog komunalnog otpada koji se odlaže na zagrebačko odlagalište otpada Jakuševac.

Donja slika prikazuje količine odvojeno sakupljenog otpada po godinama. U 2023. godini sakupljena količina biootpada iz domaćinstvima u Gradu Zagrebu veća je za 57,83 % u odnosu na 2022. godinu. U istom periodu količina odvojeno sakupljenog otpadnog papira veća je za 17,75 %, a stakla za 12,21 %. Istovremeno je povećana količina odvojeno sakupljene plastične ambalaže za 31,42 %.

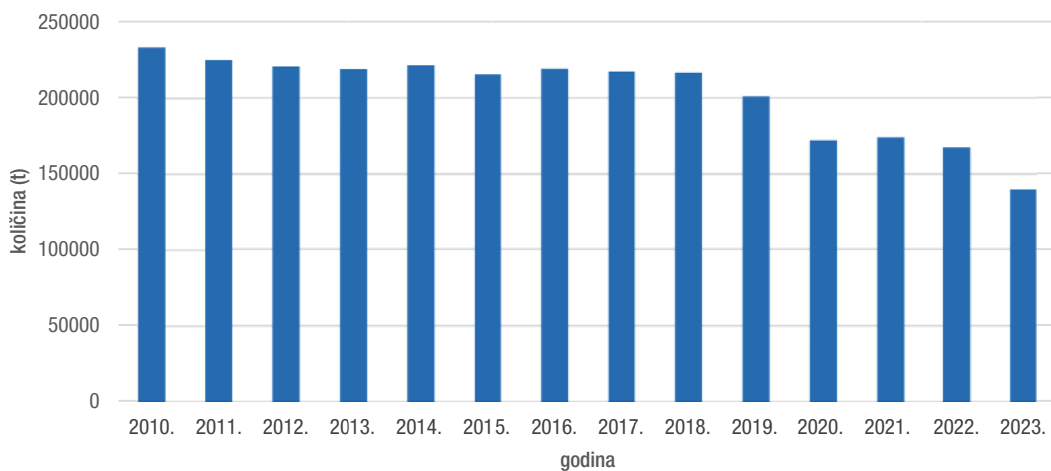
Usporedba godišnjih količina odvojeno sakupljenog otpada (sustav "od vrata do vrata" i zeleni otoci)

Grafikon: Usporedba godišnjih količina odvojeno sakupljenog otpada

Ukupna sakupljena količina miješanog komunalnog otpada od korisnika javne usluge u Gradu Zagrebu u 2023. godini (139.775 tona) manja je za 16,58 % u odnosu na 2022. godinu kada je sakupljeno 167.548 tona miješanog komunalnog otpada. Iz donjeg grafikona vidljiv je jasan trend smanjivanja količina miješanog komunalnog otpada od 2016. godine, kao posljedica provedbe mjera izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada te odvojenog sakupljanja otpada. Također, uvođenje novog sustava naplate javne usluge striktnom primjenom načela „onečišćivač plaća“, doprinijelo je bitnom smanjenju količina miješanog komunalnog otpada te povećanju količina odvojeno sakupljenog reciklabilnog otpada iz domaćinstava.

Količina miješanog komunalnog otpada sakupljenih od korisnika usluge u Gradu Zagrebu

Grafikon: Količina miješanog komunalnog otpada sakupljenog od korisnika

Društvo kontinuirano provodi izobrazno - informativne aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu. U 2023. godini oblikovale su se i provodile različite komunikacijske aktivnosti, kako bi svijest građana posebno u području odvojenog prikupljanja reciklabilnog komunalnog otpada bila na zadovoljavajućoj razini te građani imali jasnu sliku o svojoj ulozi u gospodarenju otpadom, o hijerarhiji gospodarenja otpadom i ulozi svakog koraka u sustavu. U nastavku se daje pregled značajnijih aktivnosti:

- » uvedena je u uporabu aplikacija Razvrsta MojZG.
- » u sklopu partnerstva s Udrugom oboljelih od leukemije i limfoma, sva reciklažna dvorišta u Gradu Zagrebu, kojima upravlja Društvo, podružnica Čistoća uključena su u humanitarnu akciju „Ubaci čep za skupi lijek!“. Društvo na ukupno 20 reciklažnih dvorišta osigurava sabirna mjesta i spremnike za prikupljanje plastičnih čepova.
- » proljetna akcija čišćenja otpada na Medvednici, u povodu Svjetskog dana šuma (21.3.) i Svjetskog dana voda (22.3.), organizirala se na sedam lokacija – Velajnica (Gornji Struki – Kuntići), Vila Rebar, Mali potok, Talani, Koštacin, Pustakova ulica, Gornje Vrapče i Zelena magistrala, Strahošćak. Akciju je organizirala Javna ustanova Park prirode Medvednica koju tradicionalno podupire Zagrebački holding d.o.o., podružnica Čistoća. U sklopu ovogodišnje akcije ukupno je uklonjeno 17.100 kilograma glomaznog otpada. Akcija se organizira svake godine s primarnim ciljem očistiti šume Medvednice od ilegalno odloženog otpada u svrhu očuvanja šuma i bioraznolikosti, širenje svijesti o važnosti očuvanja prirode te promicanje pravila ponašanja u prirodi.
- » Društvo je u suradnji s Gradom Zagrebom u dva navrata tijekom 2023. godine (ožujak - svibanj i studeni) organiziralo edukativnu akciju besplatne podjele komposta namijenjenog dohrani i pripremi zemlje za sadnju. Građani su mogli odvesti količine za osobnu upotrebu, odnosno jedan prostorni metar komposta po članu domaćinstva (u rinfuzi). Cilj je ove edukativne akcije potaknuti građane Zagreba na pravilno odvajanje biootpada, upoznati ih s prirodnim ciklusom pretvaranja biootpada u organsko gnojivo te ih nagraditi s kvalitetnim kompostom.
- » 22. i 23. travnja 2023. pod sloganom „Pridruži nam se da i tvoja četvrt zablista“ svi Zagrepčani imali su prigodu sudjelovati u akciji čišćenja svoje četvrti, i to u povodu Dana planeta Zemlje i 100. obljetnice podružnice Čistoća. Cilj akcije bio je uklanjanje i zbrinjavanje otpada, širenje svijesti o važnosti očuvanja prirode te edukacija javnosti o potrebi savjesnog zbrinjavanja otpada. Ovim događanjem ujedno je odano priznanje stoljetnoj tradiciji zagrebačke Čistoće, koja je počela pružati usluge građanima još 1923. godine.
- » sudjelovanje u proslavi praznika Midsommar, koju 17. lipnja 2023. treću godinu organizira Veleposlanstvo Švedske. Edukacija o važnosti zaštite okoliša, pravilnom razvrstavanju otpada, zdravijem načinu života – svemu što bi moglo život učiniti čišćim, zdravijim i ugodnijim. Za najmlađe je na ovom događanju pripremljena “Čista zabava” uz memory, kvizove, razvrstavanje otpada, igre spretnosti. Sudjelovali su i čistači ulica s kojim su djeca mogla razgovarati te se iskušati u spretnosti rukovanja metlom.
- » 13. srpnja 2023. u reciklažnom dvorištu Klara podružnica Čistoća ponovno je ugostila polaznike Programa obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije gospodarenje otpadom, učilišta ORSUS. Posjet reciklažnom dvorištu pružio je polaznicima priliku da praktično primijene stečena znanja i upoznaju se s radom i značajem reciklažnih dvorišta u sustavu gospodarenja otpadom. Reciklažna dvorišta igraju ključnu ulogu kao poveznica između građana, skupljača otpada i obrađivača otpada, potičući recikliranje i pravilno zbrinjavanje otpada. Suradnja između ORSUS učilišta i podružnice Čistoća izuzetno je važna za razvoj stručnosti i podizanje svijesti o održivom gospodarenju otpadom.
- » sudjelovanje u kampanji “Srpanj bez plastike”. Riječ je o međunarodnoj inicijativi kojom se podiže svijest o problemu s prekomjernom proizvodnjom i potrošnjom jednokratne plastike te promoviraju održiva višekratna rješenja. U sklopu kampanje Društvo je organiziralo online nagradni natječaj pod imenom #biramVISEKRATNO. Građani su se pozivali da od 16. srpnja do 25. srpnja 2023. u objavama na društvenim mrežama (Facebook, Instagram) s oznakom #biramVISEKRATNO javno promoviraju svoje višekratne materijale (boce, posude za hranu, platnene vrećice, pribor za jelo itd.) koje svakodnevno koriste umjesto jednokratne plastike. Oni sudionici čije objave su imale najviše lajkova osvojili su vrijedne nagrade za prva 3 mjesta: 1. nagrada: biljni terarij, sadnica i krema za lice; 2. nagrada: biljni terarij i krema za lice, 3. nagrada: sadnica i krema za lice.
- » prilikom puštanja u rad novoizgrađenih podzemnih spremnika, kućanstva uz elektronske kartice pomoću kojih se isti otvaraju dobivaju i edukativno - informativni letak <https://www.cistoca.hr/info-centar/publikacije-1232/podzemni-spremnici/4332> sa svim potrebnim informacijama za pravilno korištenje spremnika. Također, za sva pitanja informacije vezano uz korištenje podzemnih spremnika osigurali smo korisničku podršku putem e-mail adrese: podzemni.spremnici@zgh.hr
- » informiranje građana putem mrežnih stranica i društvenih mreža o odvozu glomaznog otpad te o novom rasporedu odvoza komunalnog otpada te informiranje građana putem informativnih letaka.

Planirane aktivnosti za 2024. godinu

U 2024. godini planira se poduzeti niz mjera i aktivnosti u svrhu poboljšanja i unaprjeđenja kvalitete usluga:

- » Implementacijom postupka rutiranja programa sakupljanja otpada cilj je osigurati efikasnije obavljanje usluge uz istovremeno praćenje izvršenja pojedinih programa odvoza otpada. Time će se omogućiti brže i jednostavnije postupanje u smislu potrebe za naknadnim izvršenjem usluge koja iz bilo kojeg razloga nije izvršena na nekom području u zadano vrijeme.
- » Optimiranje i prilagodba postojećih te izrada novih programa sakupljanja otpada je kontinuirani proces koji uključuje stalno preispitivanje i poboljšavanje obavljanja javne usluge.
- » Ugradnja novih podzemnih i polupodzemnih spremnika je proces unaprijeđenja javne usluge koji će povećati efikasnost obavljanja usluge, ali i zadovoljstvo korisnika usluge zamjenom postojećih spremnika postavljenih na javnim površinama odgovarajućim spremnicima koji su estetski prihvatljiviji i ugodniji za korištenje. Osim toga ovaj sustav omogućuje i unaprjeđenje postojeće usluge u narednom periodu u smislu personalizacije korištenje spremnika primjenom odgovarajućih tehnologija.
- » Odlagalište otpada Jakuševac će se sanirati primjenom najboljih raspoloživih tehnologija. Angažiranjem stručnjaka raznih profila napraviti će se detaljna analiza uzroka prošlogodišnjih odrona kako bi se u buduće takve situacije mogle predvidjeti te na vrijeme spriječiti provedbom odgovarajućih mjera. Razmotrit će se i implementacija odgovarajućim mjera praćenja i nadzora (npr. senzora pomicanja tla i sl.).
- » Nabavit će se automatska 60 tonska preša za baliranje otpadnog papira, kartona i plastike. Nabavom ovog uređaja te predobradom sakupljenog otpada povećat će se njegova kvaliteta te proširiti mogućnosti daljnje uporabe recikliranjem. Osim toga unaprijedit će se postojeća usluga na način da će se povećati otkupna vrijednost reciklabilnog otpada. Također, omogućit će se lakša manipulacija otpadom kao i eventualno skladištenje na dulji vremenski period, npr. u periodu nepovoljnih (niskih) otkupnih cijena.
- » Očekivanom isporukom novih ugovorenih vozila za sakupljanje otpada te rashodovanjem starih i dotrajalih vozila osuvremenit će se vozni park podružnice. Na taj način osigurat će se bolja raspoloživost vozila, smanjiti onečišćenje, što će u konačnici doprinijeti povećanju kvalitete usluga zadovoljstvu naših korisnika.
- » Pokretanje postupka nabave vozila za čišćenje i pranje cesta (od toga su 4 električne čistilice) unaprijedit će se usluga održavanja čistoće javnih površina povećanjem efikasnosti samog procesa, a posredno i očekivanim povećanjem zadovoljstva samih građana Grada Zagreba.
- » Pokretanje postupka nabave dostavnih i teretnih vozila, radnih strojeva za manipulaciju otpadom, komunalnih traktora te nabavom istih osuvremenit će se vozni park te će se omogućiti bolje obavljanje postojećih djelatnosti, npr. sortiranje glomaznog otpada, transport otpada unutar vlastitih lokacija,
- » U sklopu novootvorenog reciklažnog dvorišta u Kovinskoj ulici planiramo organizirati centar za ponovnu uporabu. Na taj način direktno će se poticati mjere izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, a na pogonu će se zaposliti i naši djelatnici koji imaju smanjenu radnu sposobnost.

KPI #2: Udio obnovljive električne energije u ukupnoj potrošnji električne energije (relativno, u postotku)

Ostvarenje navedenog cilja se očituje kroz:

1. Energija kupljena za razdoblje 01.04.2023.-31.03.2024.
2. Ulaganje u vlastite kapacitete za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (sa sadašnjih 4,2 MW (odlagališni plin) na 19,2 MW snage do sredine 2028.). Za ostvarenje navedenog ključna pretpostavka su nesmetani tijekovi projekata instalacije solarnih panela snage 15 MW.

Obveza iz dokumenta Okvir za obveznice povezane s održivim poslovanjem:

Mjerni podaci	* 2023.: 1. 4. 2023. - 31. 3. 2024.	2024.	2025.	2026.	2027. odnosno, razdoblje od 12 mjeseci koje završava 31. 3. 2028.	2030.
Udio obnovljive električne energije u ukupnoj potrošnji električne energije	50%	50%	60%	60%	70%	70%

Postignuti rezultat za period promatranja 01. 04. 2023.- 31. 03. 2024.:

Mjerni podaci	* 2023.: 1. 4. 2023. - 31. 3. 2024.	2024.	2025.	2026.	2027. odnosno, razdoblje od 12 mjeseci koje završava 31. 3. 2028.	2030.
Udio obnovljive električne energije u ukupnoj potrošnji električne energije	86%	50%	60%	60%	70%	70%

U promatranom razdoblju ostvaren je udio od 86% obnovljive električne energije u ukupnoj potrošnji električne energije na razini Grupe.

U ukupnu potrošnju električne energije ulaze sva povezana društva. Važno je za naglasiti da su najveći potrošači električne energije u Grupi Društvo i ViO sa udjelom od 37% (Društvo) tj. 59% (ViO) u ukupnoj potrošnji. Ostala društva sudjeluju u ukupnoj potrošnji sa udjelom od 4%.

Upravo zbog navedenog udjela najveći dio aktivnosti koje se provode na razini Grupe, a kako bi se zadovoljio cilj uspješnosti u pogledu održivosti (SPT) se odnosi na navedena dva društva, Zagrebački holding d.o.o. i ViO Niže u tablici je prikazana ukupna potrošnja električne energije za Grupnu, udio koji je kupljen iz vanjskih izvora te dio koji se odnosi na vlastitu proizvodnju električne energije kroz solarnu elektranu koja se nalazi na krovu javne garaže Gorica.

Kalkulacija KPI2 - Udio OIE u ukupnoj potrošnji el. energije (podaci u kWh)

Obnovljivi dio el. energije kupljene iz vanjskih izvora za razdoblje 01. 04. 2023. - 31. 03. 2024.	90.554.362
Vlastita proizvedena i iskorištena el. energija iz OIE za razdoblje 01. 04. 2023. - 31. 03. 2024.	24.085
Ukupna potrošnja el. energije 01. 04. 2023. - 31. 03. 2024.	105.295.755
Udio OIE u ukupnoj potrošnji el. energije	86%

Aktivnosti poduzete za točku 1. dokazuju se Ugovorom potpisanim za jednogodišnje razdoblje sa isporučiteljem el. energije HEP-Opskrba d.o.o. u kojem se isporučitelj obvezuje da će 50% ukupno isporučene električne energije biti iz obnovljivih izvora energije. U promatranom razdoblju 50% električne energije iz obnovljivih izvora zajamčeno ugovorom imala su slijedeća društva u Grupi: Zagrebački holding d.o.o., ViO, GPZ i GSKG koji zajedno čine 98% ukupne potrošnje el. energije.

Sukladno Metodologiji utvrđivanja podrijetla električne energije (NN 133/14, 127/19) za 2023. godinu opskrbljivač izdaje Izjavu o udjelu obnovljivih izvora energije tek u 2024. godini. Opskrbljivač je za 2023. godinu izdao Izjavu o ukidanju jamstva podrijetla u kojoj se navodi da je cjelokupna isporučena električna energija (100%) proizvedena je iz obnovljivih izvora energije HE (hidroelektrane).

Također se očekuje da će opskrbljivač sukladno metodologiji utvrđivanja podrijetla električne energije za 2024. godinu izdati Izjavu o udjelu obnovljivih izvora energije tek u 2025. godini čija će energija iz OIE za navedeni period biti 50% kako je zajamčeno ugovorom.

Zbog navedene činjenice o udjelu od 100% električne energije iz obnovljivih izvora za 2023. godinu postigao se ključni pokazatelj tj. cilj u pogledu uspješnosti za promatrano razdoblje od 86%.

Aktivnosti poduzete za točku 2., a koje doprinose izgradnji solarnih elektrana prate se kroz:

- 2.1. ViO solarne elektrane
- 2.2. Sunčane elektrane na krovovima zgrada Zagrebačkog holdinga

2.1. ViO solarne elektrane

Kratki pregled:

Plan godina izgradnje	Status izgradnje sunčanih elektrana	Kapacitet kW
2024.	Bukovac - u tijeku gradnja po principu "projektiraj i gradi", izrađen EOTRP, dobivena EES, solarna elektrana je izgrađena (čeka se da HEP napravi rekonstrukciju trafo/trafostanice nakon čega se pušta u pogon)	400
	Oporovec - ugovor za izgradnju potpisan (Ožujak 2024.) po principu "projektiraj i gradi", izrađen EOTRP, dobivena EES	400
2025.	Cerje - izrađeni idejni i glavni projekt, ishođena EES	425
	Jačkovina - izrađeni idejni i glavni projekt, ishođena EES	50
	Laščina - izrađeni idejni i glavni projekt, ishođena EES	200
	Lončarićev Put - izrađen idejni projekt, izrađen EOTRP	200
	Sokolovac - izrađeni idejni i glavni projekt, izrađen EOTRP	200
	Folnegovićeva - izrađeni idejni i glavni projekt, izrađen EOTRP, ishođena EES	500
	Zagorska - izrađeni idejni i glavni projekt, izrađen EOTRP, ishođena EES	200
2026.	Lisičina - izrađen idejni projekt, izrađen EOTRP, ishođena EES	350
	Bizek - izrađen idejni projekt, ishođena EES	100
2027.	Sašnak - izrađen idejni projekt, podnesen je zahtjev za izradu EOTRP	7.000
	Mala Mlaka - u fazi je revizija idejnog rješenja	9.900

ViO je sklopila sporazum s REGEA-om kroz projekt PV Max sufinanciran od EU i RH za izradu idejnih projekata za sunčane elektrane. Izrađeni su idejni projekti za sunčane elektrane SE Mala Mlaka, SE Sašnak, SE Bukovac, SE Oporovec, SE Cerje, SE Laščina, SE Lisičina, SE Jačkovina, SE Sokolovac, SE Folnegovićeva, SE Zagorska, SE Lončarićev put, SE Bizek. Ukupno 13 sunčanih elektrana od čega 11 za integrirane elektrane i 2 za samostojeće.

Tijekom 2023. godine pokrenut je postupak javne nabave za projektiranje i izgradnju sunčanih elektrana Bukovac (snage 400 kW) i Oporovec (snage 400 kW) na osnovi idejnog projekta po principu „projektiraj i gradi“ uz vlastito financiranje ViO.

Ugovor za projektiranje i izgradnju SE Bukovac potpisan je 28.7.2023. godine i završeno je projektiranje, isporuka opreme i postavljanje solarnih kolektora kao i ugradnja izmjenjivača i rasklopnih ormara u polju. Čeka se rekonstrukcija u trafostanici koju mora obaviti HEP. Po rekonstrukciji trafostanice sunčana elektrana će biti puštena u rad.

Ugovor za projektiranje i izgradnju SE Oporovec sklopljen je 19.3.2024. i izvođač je uveden u posao do 16.4.2024. U tijeku je

izrada glavnog projekta. Ugovorni rok za dovršetak sunčane elektrane je 150 dana od ishoda dozvola za početak gradnje te se dovršetak očekuje do kraja 2024.

U travnju 2023. sklopljen je ugovor s FZOEU za sufinanciranje izrade glavnih projekata za 6 sunčanih elektrana - SE Cerje, SE Laščina, SE Jačkovina, SE Sokolovac, SE Folnegovićeve i SE Zagorska. Do sada su dovršeni projekti za 5 sunčanih elektrana, sve osim SE Sokolovac.

Ukupna snaga solarnih elektrana prijavljenih na poziv FZOEU je 1.575 kW prema rasporedu kako slijedi: Cerje 425 kW, Laščina 200 kW, Jačkovina 50 kW, Sokolovac 200 kW, Folnegovićeve 500 kW, Zagorska 200 kW.

Izrađeni su elaborati optimalnog tehničkog rješenja priključka (EOTRP) za sunčane elektrane SE Bukovac, SE Oporovec, SE Lisičina, SE Sokolovac, SE Folnegovićeve, SE Zagorska, SE Lonačarićev put, a podnesen je zahtjev za izradu EOTRP-a za SE Sašnjak.

Dobivene su elektroenergetske suglasnosti za sunčane elektrane SE Bukovac, SE Oporovec, SE Cerje, SE Laščina, SE Lisičina, SE Jačkovina, SE Folnegovićeve, SE Zagorska, SE Bizek.

Dobivene su potvrde glavnog projekta za SE Bukovac, SE Cerje, SE Jačkovina, SE Folnegovićeve i SE Zagorska, a podnesen je zahtjev za potvrdu glavnog projekta za SE Laščina.

Veliki fokus društva ViO te Društva usmjeren je na realizaciju projekata velikih solarnih elektrana: Sašnjak i Mala Mlaka. Za obje elektrane isporučeno je idejno rješenje od strane REGEA-e u 2024. godini te se počelo sa pripremanjem projektnog zadatka i dokumentacije za izradu Glavnog projekta.

2.2. Sunčane elektrane na krovovima zgrada Zagrebačkog holdinga

Društvo je tijekom 2022. godine započelo sa pripremanjem projekta izgradnje sunčanih elektrana na krovovima zgrada Grupe (tzv. projekt PVMax). Regionalna energetska i klimatska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) za potrebe ovog projekta pruža Društvu usluge tehničkog, financijskog i pravnog savjetovanja.

Detaljnijom tehničkom analizom utvrđeno je 16 objekata (podružnice Robni terminali Zagreb, Zagrebačke tržnice, Vladimir Nazor i ustanova Gradske ljekarne Zagreb) grupiranih za izgradnju 11 sunčanih elektrana ukupne snage 4,2 MW. Izrađeno je 11 idejnih rješenja sunčanih elektrana od strane REGEA-e.

Za 5 elektrana dobivene su elektroenergetske suglasnosti, dok je za preostalih 6 elektrana utvrđeno da se radi o kompleksnijim tehničkim uvjetima priključenja elektrana na mrežu, te su dobivene ponude za izradu elaborata optimalnog tehničkog rješenja priključenja na mrežu (EOTRP). Ponude su uplaćene tijekom 2023. i zaprimljeni su EOTRP-ovi. Osim navedenih aktivnosti na samom projektu, 2023. godine započeta je analiza tržišta za potrebe projekta/izgradnje sunčanih elektrana.

Iduća faza projekta je javna nabava i ugovaranje izrade glavnih projekata, te nakon toga ugovaranje izgradnje elektrana.

Započelo se i sa pripremanjem aktivnostima prikupljanja dokumentacije i analize potencijala odlagališta otpada Jakuševac za izgradnju sunčane elektrane. Odlagalište je podijeljeno u više ploha i još uvijek se odlaže otpad na odlagalištu. Prve tri plohe su izgrađene, tj. 2014. godine dobivena je uporabna dozvola i na njima se više ne odlaže otpad. Na cijelom odlagalištu tijekom godine dolazi do slijeganja tijela odlagališta. Na plohamo sa uporabnom dozvolom godišnje slijeganje iznosi nekoliko mm i one su predmet analiza za postavljanje sunčane elektrane. Zbog odrona koji se dogodio tijekom 2023. godine, navedene aktivnosti su privremeno zaustavljene. Tijekom 2024. nastavlja se sa aktivnostima za izradu idejnog rješenja.

Na krovu javne garaže Gorica izgrađena je sunčana elektrana snage 33 kW i u lipnju 2023. godine puštena u pogon. Ista ulazi u kalkulaciju Ključnog pokazatelja za razdoblje 01.04.2023.-31.03.2024. prema procjeni proizvodnje el. energije iz Glavnog projekta.

Tijekom svibnja 2023. godine započelo se sa izgradnjom sunčane elektrane snage 50kW na krovu Servisno operativnog centra Jakuševac. 15.04.2024. elektrana je puštena u pogon.

Ključni pokazatelji, KPI #1 i KPI #2, verificirani su od strane Neovisnog ocjenjivača, DNV Business Assurance Italy S.r.l, koji je izradio Izvješće Neovisnog ocjenjivača (eng. *Independent Assurance Statement*), dostupno na sljedećem linku: [Izvješće Neovisnog ocjenjivača](#).

10 Dodaci

Članstva GRI 102-13

- ASCE – Europsko udruženje značajnih povijesnih groblja
- CROLAB – Hrvatski laboratoriji
- DVGW – Njemačka stručna udruga za plin
- EAA – European Arenas Association
- ESPORG – Europsko udruženje sigurnog parkiranja
- HR PSOR – Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj
- IAWD - International Association of Water Service Companies in the Danube River Catchment Area
- IGU GAS MARKETS - Međunarodno plinsko udruženje, sekcija Tržište plina
- Hrvatska gospodarska komora – predsjednik Udruženja opskrbljivača i distributera plinom HGK
- Hrvatska grupacija vodovoda i kanalizacije
- Hrvatska komora inženjera elektrotehnike
- Hrvatska komora inženjera građevinarstva
- Hrvatska komora inženjera prometa
- Hrvatska komora inženjera strojarstva
- Hrvatska komora ovlaštenih inženjera geodezije
- Hrvatska parking udruga
- Hrvatska udruga za arborikulturu – tajnik
- Hrvatska udruga za odnose s javnošću
- Hrvatska udruga poslodavaca - HUP
- Hrvatska udruga poslodavaca u zdravstvu
- Hrvatska udruga za zdravo radno mjesto
- Hrvatska stručna udruga za plin (HSUP)- potpredsjednik
- Hrvatski savez udruga pravnika u gospodarstvu
- Hrvatski savjet za zelenu gradnju
- Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
- Hrvatski zavod za norme
- Hrvatsko društvo farmaceutskih tehničara
- Hrvatsko društvo menadžera kvalitete
- Hrvatsko društvo za kvalitetu
- Hrvatsko društvo za poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite
- Hrvatsko društvo za tehniku zavarivanja – član Upravnog odbora
- Hrvatsko društvo za zaštitu voda
- Hrvatsko farmaceutsko društvo
- Hrvatsko mjeriteljsko društvo
- Kamping udruženje Hrvatske
- Povjerenstvo za davanje ovlasti pravnim i fizičkim osobama za ispitivanje ispravnosti i nepropusnost plinskih instalacija – zamjenik predsjednika
- Udruga hrvatskih putničkih agencija
- Udruga hrvatskih tržnica
- Udruga za promicanje zaštite – Hrvatski inženjerski savez
- Udruga poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske
- Udruga „Upravitelj“
- Zajednica nakladnika i knjižara

Dostupni smo

Zagrebački holding svakodnevno dopire do građana grada Zagreba kroz obavljanje komunalnih usluga. Aktivni i dugoročni komunikacijski naponi i obostrani dijalog je važan za poboljšanje komunikacije s našim građanima.

Zagrebački holding provodi redovita istraživanja koja pružaju ključne uvide u odnos sa širom zajednicom. Međusobnom komunikacijom Zagrebački holding želi inspirirati, dijeliti znanje, razbiti barijere i potaknuti više pojedinaca i organizacije da daju svoj doprinos.

U svrhu ispunjenja navedenog cilja, aktivno dijelimo sadržaj na društvenim mrežama i internetskim stranicama Zagrebačkog holdinga:

www.zgh.hr

www.agm.hr

www.zagrebarena.hr

www.akz.hr

www.cistoca.hr

www.gradskagroblja.hr

www.gljz.hr

www.plinara-zagreb.hr

www.gpz-opskrba.hr

www.gpz-bjelovar.hr

www.gskg.hr

www.rtz.hr

www.trznice-zg.hr

www.nazor.hr

www.vio.hr

www.zagrebplakat.hr

www.zagrebparking.hr

www.zgceste.hr

www.digitalnigrad.hr

www.zrinjevac.hr

Pratite Zagrebački holding na društvenim mrežama:

- » LinkedIn,
- » Facebook,
- » Instagram i
- » Twitter

ili pročitajte o nama na www.zgh.hr.

Sudjelujemo, pratimo i podupiremo GRI 102-12, GRI 102-46, GRI 102-48, GRI 102-49, GRI 102-50, GRI 102-51, GRI 102-52, GRI 102-53, GRI 102-54, GRI 102-56

- » Razvojnu strategiju Grada Zagreba
- » Strategiju razvoja Urbane aglomeracije Zagreb
- » Akcijski plan energetske održivosti i prilagodbe klimatskim promjenama Grada Zagreba (SECAP)
- » Akcijski plan za poboljšanje kvalitete zraka na području Grada Zagreba
- » Nacionalni akcijski plan za zelenu javnu nabavu
- » Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba
- » Strategiju pametnog Grada Zagreba – Zagreb Smart City
- » Zagrebačku strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom
- » Načela korporativnog upravljanja ecoDa za neuvrštena društva
- » Smjernice OECD-a za korporativno upravljanje
- » Smjernice Svjetske zdravstvene organizacije u pogledu smanjenja preuranjene smrtnosti zbog kroničnih nezaraznih bolesti do 2025.
- » Europski zeleni plan

Ovo je 8. godišnji nefinancijski izvještaj Grupe Zagrebački holding (Izvešće o održivom korporativnom upravljanju). Obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine te u odnosu na prošlo izvješće ne sadrži bitne promjene u izvještavanju. Izvještaj je pripremljen prema sržnoj verziji GRI Standarda, a u izradi su sudjelovale sve sastavnice Grupe uključujući i Gradsku plinaru Bjelovar d.o.o., društvo kćer povezanog društva GPZ. Ovaj nefinancijski izvještaj nije prošao vanjsku verifikaciju. Za sve dodatne informacije o utjecajima Grupe i Nefinancijskom izvještaju Grupe za 2023. godinu kontaktirajte info@zgh.hr.

GRI indeks

Kazalo sadržaja, GRI, GRI 102-55

Opće objave (GRI 102) (2016)		Stranica
Profil organizacije		
102-1	Naziv organizacije	11
102-2	Glavne tržišne marke, proizvodi i usluge	11, 14
102-3	Lokacija sjedišta organizacije	2
102-4	Lokacije poslovanja	11, 14
102-5	Priroda vlasništva i pravni oblik	5, 11, 13
102-6	Tržišta na kojima organizacija djeluje	11
102-7	Veličina organizacije	11
102-8	Podaci o zaposlenicima i drugim radnicima	63, 68
102-9	Dobavljački lanac	37
102-10	Značajne promjene vlasništva ili dobavljačkog lanca	52
102-11	Pristup predostrožnosti	45
102-12	Vanjske inicijative	109
102-13	Članstvo u udruženjima	107
Strategija		
102-14	Izjava o strategiji	23
102-15	Ključni utjecaji, rizici i prilike	45
Etika i integritet		
102-16	Vrijednosti, načela, standardi i norme ponašanja organizacije	53
102-17	Mehanizmi savjetovanja i izražavanja zabrinutosti vezani uz etično ponašanje	53
Upravljanje		
102-18	Upravljačka struktura organizacije	49
Uključivanje dionika		
102-40	Popis skupina dionika	29
102-41	Kolektivno pregovaranje	70
102-42	Prepoznavanje i odabir uključenih dionika	29
102-43	Pristup uključivanju dionika	29
102-44	Ključne teme i interesi dionika	29
Praksa izvještavanja		
102-45	Organizacijske jedinice uključene u konsolidirane financijske izvještaje	59
102-46	Postupak određivanja sadržaja izvještaja i granice aspekata	109
102-47	Popis materijalnih tema	23
102-48	Promjene informacija	109
102-49	Promjene u izvještavanju	109
102-50	Izvještajno razdoblje	109
102-51	Datum posljednjeg izvještaja	109
102-52	Izvještajni ciklus	109
102-53	Kontakt za pitanja vezana uz izvještaj	109
102-54	Opcija usklađenosti	109
102-55	Kazalo sadržaja za GRI	110
102-56	Vanjska verifikacija	109

Opće objave (GRI 102) (2016)

Stranica

Ekonomске teme		
GRI 201: Ekonomija (2016)		
201-1	Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	60
201-2	Financijske posljedice te drugi rizici i prilike za djelatnosti organizacije zbog klimatskih promjena	46
201-3	Pokrivenost obveza organizacije koje se odnose na definirani mirovinski plan	70
GRI 202: Tržišna prisutnost (2016)		
202-1	Omjer standardne početne plaće po spolu i lokalne minimalne plaće u značajnim mjestima poslovanja	62
202-2	Udio višeg menadžmenta zaposlenog iz lokalne zajednice u značajnim mjestima poslovanja	49
GRI 203: Neizravni ekonomski utjecaji (2016)		
203-1	Razvoj i utjecaj potpomognutih ulaganja u infrastrukturu i usluge	77
GRI 204: Prakse nabave (2016)		
204-1	Postotak potrošnje na lokalne dobavljače	37
GRI 205: Anti-korupcija (2016)		
205-1	Poslovne djelatnosti za koje je izvršena procjena izloženosti riziku od korupcije	54
205-2	Komunikacija i obuka o antikorupcijskim politikama i postupcima	54
205-3	Potvrđeni slučajevi korupcije i poduzete mjere	54
GRI 206: Kršenje tržišnog natjecanja (2016)		
206-1	Pravni postupci pokrenuti zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, antitrustovske i monopolističke prakse te njihovi ishodi	55
207	GRI 207: Porezi (2019)	
Okolišne teme		
GRI 301: Materijali (2016)		
301-1	Upotrijebljeni materijali prema težini ili obujmu	83
301-2	Reciklirani materijali koji spadaju u reciklirane ulazne materijale	83
301-3	Preuzeti prodani proizvodi i njihovi ambalažni materijali	83
GRI 302: Energija (2016)		
302-1	Potrošnja energije unutar organizacije	50
302-2	Potrošnja energije izvan organizacije	52
302-3	Energetski intenzitet	54
302-4	Smanjenje potrošnje energije	54
302-5	Smanjenje energetske potrošnje proizvoda i usluga	50
GRI 303: Vode (2018)		
303-1	Postupanje s vodom kao zajedničkim resursom	83
303-2	Upravljanje utjecajima nastalim ispuštanjem vode	86
303-3	Crpljenje vode po izvoru	83
303-4	Ispuštanje vode	85
303-5	Potrošnja vode	86
GRI 304: Biološka raznolikost (2016)		
304-1	Lokacije poslovanja u vlasništvu, zakupu, pod upravom ili u neposrednoj blizini zaštićenih područja te područja visoke vrijednosti u pogledu biološke raznolikosti izvan zaštićenih područja	92
304-2	Znatan utjecaj djelatnosti, proizvoda i usluga na biološku raznolikost	92
304-3	Zaštićena ili obnovljena staništa	92
GRI 305: Emisije (2016)		
305-1	Izravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Područje 1)	91
305-2	Neizravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (područje 2)	91

Opće objave (GRI 102) (2016)

Stranica

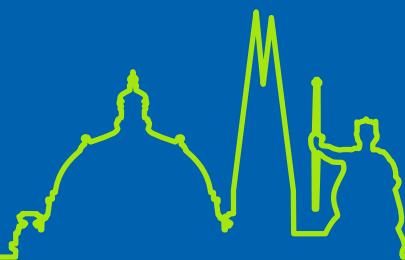
305-3	Ostale neizravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Područje 3)	91
305-4	Intenzitet emisija stakleničkih plinova (GHG)	91
305-5	Smanjenje emisija stakleničkih plinova (GHG)	91
305-6	Emisije tvari koje oštećuju ozon (ODS)	91
305-7	Dušikovi oksidi (NOX), sulfatni oksidi (SOX) i ostale značajne emisije u zrak	91
GRI 306: Otpad i otpadne vode (2016)		
306-1	Ukupno ispuštanje vode prema kvaliteti i odredištu	85
306-2	Ukupna težina otpada prema vrsti i metodi zbrinjavanja	85
306-3	Značajni izljevi	85
GRI 307: Usklađenost s propisima iz područja zaštite okoliša (2016)		
307-1	Neusklađenost sa zakonima i propisima iz područja zaštite okoliša	83
GRI 308: Procjena dobavljača prema kriterijima zaštite okoliša (2016)		
308-1	Novi dobavljači procijenjeni prema okolišnim kriterijima	38
Društvene teme		
GRI 401: Zapošljavanje (2016)		
401-1	Novo zapošljavanje i fluktuacija zaposlenika	63, 68
401-2	Povlastice osigurane zaposlenicima koji rade puno radno vrijeme, a koje nisu osigurane zaposlenicima zaposlenima privremeno ili na nepuno radno vrijeme	70
401-3	Roditeljski dopusti	71
GRI 402: Odnosi menadžmenta i zaposlenika (2016)		
402-1	Najkraće razdoblje u kojem se unaprijed obavještava o značajnim promjenama u poslovanju, uključujući i podatak jesu li ti rokovi određeni kolektivnim ugovorima	70
GRI 403: Zdravlje i zaštita na radu (2018)		
403-1	Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu	72
403-2	Identifikacija opasnosti, procjena rizika i istraživanje incidenta	72
403-3	Usluge vezane uz zdravlje na radu	72
403-4	Sudjelovanje radnika, savjetovanje i komunikacija o zdravlju i sigurnosti na radu	72
403-5	Opis svih obuka o zdravlju i zaštiti na radu koje se pružaju radnicima	72
403-6	Promicanje zdravlja radnika	72
403-7	Sprječavanje i ublažavanje utjecaja na zdravlje i sigurnost na radnom mjestu koje su izravno povezane s poslovnim odnosima	72
403-8	Radnici obuhvaćeni sustavom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu	72
403-9	Ozljede na radu	72
403-10	Zdravstveno stanje vezano za rad	72
GRI 404: Obuka i obrazovanje (2016)		
404-1	Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku	71
404-2	Programi za stjecanje vještina i cjeloživotno učenje, koji podupiru stalnu mogućnost zapošljavanja zaposlenika	71
GRI 405: Raznolikost i jednake mogućnosti (2016)		
405-1	Sastav upravljačkih tijela te struktura zaposlenika	53, 63, 70, 71
405-2	Omjer osnovne plaće i nagrada za žene i muškarce prema kategoriji zaposlenika, prema značajnim mjestima poslovanja	63, 68, 70
GRI 406: Nediskriminacija (2016)		
406-1	Ukupan broj slučajeva diskriminacije i poduzete mjere	54, 70, 71

Opće objave (GRI 102) (2016)**Stranica****GRI 413: Lokalne zajednice (2016)**

413-1	Djelatnosti u kojima su provedeni uključivanje lokalne zajednice, procjene utjecaja i razvojni programi	21, 39
-------	---	--------

GRI 414: Procjena dobavljača u pogledu utjecaja na društvo (2016)

414-1	Novi dobavljači koji su provjereni pomoću kriterija utjecaja na društvo	38
-------	---	----

zgh.hr